SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU
2024

Enerjinin
Yarım Asırlık
Çınarı

BOTAŞ

50.YIL
15 AĞUSTOS 1974

Ulaşmak istediğiniz bölümün üzerine tıklayabilirsiniz.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU 2024

1 Rapor Hakkında

2 Yönetim Kurulu Başkanı Mesajı

3 Sürdürülebilirlik Yolculuğu

4 Bir Bakışta BOTAŞ
- Kurumsal Profil ve Amaçlar
- Dünden Bugüne BOTAŞ
- Ödüller ve Başarılar

5 Operasyonel Süreklilik ve Risk Yönetimi
- Hizmetler ve Operasyon Alanları
- Arz Güvenliği
- Operasyonel Verimlilik ve Varlık Yönetimi
- Güvenlik Uygulamaları
- Acil Durum Yönetimi
- BOTAŞ'ta Risk Yönetimi

6 Kurumsal Yönetim
- Organizasyon Yapısı
- Entegre Yönetim Sistemleri ve Sertifikalar
- Paydaş Yönetimi
- Sektörel Üyelikler

7 Etik İlkeler, Şeffaflık ve Uyum
- Etik İlkeler
- Etik Yönetimi ve Etik Komisyonu

8 Sürdürülebilirlik Yönetimi
- BOTAŞ'ta Sürdürülebilirlik Yönetimi Çalışmaları
- Sürdürülebilirlik Risk Yönetimi
- Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi
- BOTAŞ'ın Sürdürülebilirlik Hedefleri
- Kurumsal Sürdürülebilirlik Yönetişim Yapısı
- BOTAŞ Sürdürülebilirlik Stratejisi ve Yaklaşımı

9 Çevresel Performans
- Atık Yönetimi ve Döngüsel Ekonomi
- Su ve Atıksu Yönetimi
- Sera Gazı Emisyonları
- İklim Değişikliği Uyum, Dayanıklılık ve Geçiş
- Biyoçeşitlilik ve Ekosistemler
- Hava Kalitesi

10 Sosyal Performans
- Çalışma Hayatı ve İnsan Sermayesi
- Çalışan Hakları ve Çalışma Koşulları
- İş Sağlığı ve Güvenliği
- Çalışan Memnuniyeti, Eğitim ve Gelişim
- İnsan Hakları ve Çeşitlilik, Kapsayıcılık ve Eşitlik
- Toplumsal Katkı ve Sosyal Sorumluluk

11 ARGE İnovasyon ve Değer Zinciri
- Sürdürülebilir Tedarik Zinciri Yönetimi
- Müşteri Memnuniyeti ve Hizmet Kalitesi
- Dijitalleşme, Siber Güvenlik ve İnovasyon
- Ar-Ge ve İnovasyon
- Ekonomik Kalkınma ve İstihdam

Ekler

Sayfaların sol alt köşesinde bulunan işarete tıklayarak bu sayfaya geri dönebilirsiniz.

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
AC	Alternatif Akım (Alternating Current)
AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
ATO	Ankara Ticaret Odası
ASO	Ankara Sanayi Odası
ASFAT	Askeri Fabrika ve Tersane İşletme A.Ş.
BAK	BOTAŞ Arama Kurtarma
BBM	Boru Bakım Merkezi
BİL	BOTAŞ Uluslararası Limited Şirketi (BOTAŞ International Limited)
BLS	Çalışma İstatistikleri Bürosu (Bureau of Labor Statistics)
BOTAŞ	Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi
BTC	Bakü–Tiflis–Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı
BT	Bilgi Teknolojileri
CBS	Coğrafi Bilgi Sistemi
CCUS/CCS	Karbon Yakalama, Kullanım ve Depolama / Karbon Yakalama ve Depolama (Carbon Capture, Utilisation and Storage)
COSO	Kurumsal Risk Yönetimi Çerçevesi (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)
CCTV	Kapalı Devre Kamera Sistemi (Closed-Circuit Television)
CİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
ÇAŞGEM	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÇSY	Çevresel, Sosyal, Yönetişim
ÇYS	Çevre Yönetim Sistemi
DC	Doğru Akım (Direct Current)
DLH	Devlet Limanlar ve Hava Meydanları
EKS	Endüstriyel Kontrol Sistemleri
EKAP	Elektronik Kamu Alımları Platformu
ERP	Kurumsal Kaynak Planlaması (Enterprise Resource Planning)
ESIA	Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirmesi (Environmental & Social Impact Assessment)
ETS	Emisyon Ticaret Sistemi
EYS	Entegre Yönetim Sistemi
FSRU	Yüzer LNG Depolama ve Gazlaştırma Ünitesi (Floating Storage and Regasification Unit)
GES	Güneş Enerjisi Santrali
GHG	Sera Gazları (Greenhouse Gas)
GRI	Küresel Raporlama Girişimi (Global Reporting Initiative)
HPBH	Ham Petrol Boru Hattı
HBPYS	Hedef Bazlı Performans ve Yetkinlik Sistemi
IEA	Uluslararası Enerji Ajansı (International Energy Agency)
IFC	Uluslararası Finans Kurumu (International Finance Corporation)
IFRS	Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (International Financial Reporting Standards)
IGU	Uluslararası Gaz Birliği (International Gas Union)
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü (International Labour Organization)
IPA	Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (Instrument for Pre-accession Assistance)
IPCC	Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (Intergovernmental Panel on Climate Change)
İDT	İktisadi Devlet Teşekkülü
IDS/IPS	Saldırı Tespit ve Önleme
İSG	İş Sağlığı ve Güvenliği
ISO	Uluslararası Standardizasyon Örgütü
IUCN	Uluslararası Doğayı Koruma Birliği (International Union for Conservation of Nature)
IRENA	Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı (International Renewable Energy Agency)
KAO	Kaza Ağırlık Oranı
KALDER	Kalite Derneği
KPI	Anahtar Performans Göstergesi (Key Performance Indicator)
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
KİDDER	Kamu İç Denetçileri Derneği
KİT	Kamu İktisadi Teşekkülü
KPSS	Kamu Personeli Seçme Sınavı
KRY	Kurumsal Risk Yönetimi
KSO	Kaza Sıklık Oranı
LED	Işık Yayan Diyot (Light Emitting Diode)
LNG	Sıvılaştırılmış Doğalgaz (Liquefied Natural Gas)
LTGD	Liman Tesisi Güvenlik Değerlendirmesi
LTGP	Liman Tesisi Güvenlik Planı
MYO	Meslek Yüksekokulu
NDT	Tahribatsız Muayene
OSHA	İş Sağlığı ve Güvenliği İdaresi (Occupational Safety and Health Administration)
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İş birliği Örgütü (Organisation for Economic Co-operation and Development)
OGMP	Petrol ve Gaz Metan Ortaklığı (Oil and Gas Methane Partnership)
ORC	Organik Rankine Çevrimi (Organic Rankine Cycle)
OTÜSEM	OSTİM Teknik Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi
ODTÜ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
RES	Rüzgâr Enerji Santrali
QDMS	Kalite Doküman Yönetim Sistemi (Quality Document Management System)
SASB	Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları Kurulu (Sustainability Accounting Standards Board)
SCADA	Uzaktan Kontrol ve Veri Toplama Sistemi (Supervisory Control and Data Acquisition)
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
SKA	Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları
SKDM	Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması
SKHKKY	Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği
SOME	Siber Olaylara Müdahale Ekibi
s-SWOT	Sürdürülebilirlik SWOT Analizi
TANAP	Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı
TAGTAŞ	TürkAkım Gaz Taşıma A.Ş.
TEP	Toplam Enerji Tüketimi
TCFD	İklimle İlişkili Finansal Beyanlar Görev Gücü (Task Force on Climate-related Financial Disclosures)
TİDE	Türkiye İç Denetim Enstitüsü Derneği
TP	Türkiye Petrolleri
TPAO	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı
TPIC	Türkiye Petrolleri Uluslararası Anonim Şirketi
TS EN	Türk Standardı – Avrupa Normu
TSRS	Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları
UATF	Ulusal Atık Taşıma Formu
USOM	Ulusal Siber Olaylarla Mücadele Merkezi
WEF	Dünya Ekonomik Forumu (World Economic Forum)
WRI	Dünya Kaynakları Enstitüsü (World Resources Institute)
YK	Yönetim Kurulu

1 RAPOR HAKKINDA

Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ) olarak, sürdürülebilirliği tüm faaliyetlerimizi şekillendiren stratejik bir öncelik olarak benimsiyoruz. Ülkemiz için enerji arz güvenliği başta olmak üzere, iklim değişikliği, doğal kaynakların verimli kullanımı ve toplumsal gelişim gibi küresel öneme sahip konulara karşı sorumluluk bilinciyle hareket ederek; Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ÇSY) alanlarındaki uygulamalarımızı tüm iş süreçlerimize entegre ediyoruz. ***Enerjinin Yarım Asırlık Çınarı BOTAŞ*** olarak köklü geçmişimizden aldığımız güçle sürdürülebilir bir enerji geleceğine yön veriyoruz.

Bu anlayışla BOTAŞ'ın 50. yılında hazırlanan BOTAŞ 2024 Sürdürülebilirlik Raporu, 1 Ocak 2024 - 31 Aralık 2024 tarihleri arasındaki sürdürülebilirlik faaliyetlerinin sonuçlarını kapsamaktadır. Rapor; BOTAŞ'ın sürdürülebilir kalkınma amaçları ile uyumlu performansını, ÇSY göstergelerini ve geleceğe yönelik taahhütlerini şeffaf, bütüncül ve erişilebilir bir şekilde kamuoyu ve paydaşlarımızla paylaşmayı amaçlamaktadır. Sürdürülebilirlik raporlamamızı, sistematik ve düzenli bir şekilde yürütmek üzere, her sene yayınlamayı planlıyoruz.

Hazırlık sürecinde, Global Reporting Initiative - Küresel Raporlama Girişimi (GRI) Standartları temel alınmış; raporun içeriği ve kapsamı, paydaş beklentileri ile kuruluşumuzun öncelikli sürdürülebilirlik konuları doğrultusunda belirlenmiştir.

Raporumuzda 2021 yılında yayımlanan rapor esas alınarak, Çevresel, Sosyal ve Yönetişim alanlarındaki bazı göstergelerin gelişimlerine yer verilmiş olup, önceki raporda sunulan bilgiler geriye dönük olarak yeniden düzenlenmemiştir. Bu kıyaslama sürdürülebilirlik konusundaki kararlı tutumumuzun göstergesidir.

GRI Standartları ile Uyum

BOTAŞ 2024 Sürdürülebilirlik Raporu, GRI tarafından yayımlanan GRI Evrensel Standartları (2021)'na uygun olarak hazırlanmıştır. Faaliyet gösterdiğimiz enerji ve altyapı sektörüne özgü sürdürülebilirlik önceliklerini yansıtmak amacıyla, GRI 11: Petrol ve Gaz Sektörü Standardı (2021) kapsamında tanımlanan sektörel bildirimler de raporlama kapsamına dahil edilmiştir.

Bu yaklaşım sayesinde, faaliyetlerimizden kaynaklanan ÇSY performansımızı daha anlamlı, karşılaştırılabilir ve uluslararası raporlama standartlarıyla uyumlu biçimde sunmayı hedefliyoruz.

BOTAŞ 2021 Sürdürülebilirlik Raporu ile, GRI sektör spesifik standartlarında (Petrol ve Doğal Gaz Standardı) raporlama yapan ilk kamu kuruluşu olmanın sorumluluğunu taşımakta ve bu alandaki öncü rolünü sürdürmektedir.

Ayrıca 2024 raporumuz, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) ile uyumlu hedeflerimiz doğrultusunda, ulusal ve küresel düzeyde sürdürülebilir kalkınmaya katkılarımızı da kapsamaktadır.

Raporlama Kapsamı

Bu raporda yer alan sürdürülebilirlik ile ilgili tüm açıklamalar, BOTAŞ'ın kendi operasyonlarını kapsamaktadır. Rapor kapsamına, BOTAŞ'ın bağlı ortaklıkları ve iştirakleri olan BOTAŞ International A.Ş. (BIL) Turkish Petroleum International A.Ş (TPIC), Turkish Petroleum International A.Ş, TANAP Doğal Gaz İletim A.Ş., Turusgaz Taahhüt, Paz. ve Tic. A.Ş., TürkAkım Gaz Taşıma A.Ş. (TAGTAŞ) dahil edilmemiştir. Bu durum, söz konusu kuruluşların veri toplama, operasyonel kontrol ve raporlama süreçlerinin ayrı yürütülmesi nedeniyle oluşmaktadır.

Raporun tamamı bağımsız doğrulamaya tabi değildir. Bununla birlikte, sera gazı emisyon verilerimiz, hem Türk mevzuatı kapsamında yürütülen İzleme, Raporlama ve Doğrulama süreci hem de GHG Protokolü çerçevesinde bağımsız olarak doğrulanmıştır. Bu süreçler, raporlama dönemindeki emisyon verilerimizin doğruluğunun ve hesaplama metodolojilerimizin bağımsız kuruluşlar tarafından incelenmesini sağlamaktadır.

BOTAŞ'ın sürdürülebilirlik raporu ve faaliyetlerine ilişkin her türlü görüş ve önerilerinizi ***sustainability@botas.gov.tr*** adresine iletebilirsiniz.

2 GENEL MÜDÜR VE YÖNETİM KURULU BAŞKANI MESAJI

Abdulvahit FİDAN
Yönetim Kurulu Başkanı
Genel Müdür

50. yılımızı geride bırakırken, geçmişten aldığımız güçle geleceğe odaklanıyor; Türkiye'nin enerji arz güvenliğini güçlendirme, düşük karbonlu dönüşümü destekleme ve ülkemizin enerji ticaret merkezi olma hedefleri doğrultusunda çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz.

Kıymetli Paydaşlarımız,

Yarım asrı geride bıraktığımız 2024 yılı, hem BOTAŞ Ailesi olarak kurumsal tarihimizde hem de Türkiye'nin enerji vizyonunda önemli bir dönüm noktası oldu. Kuruluşumuz, 50 yıllık tecrübesi ve güçlü teknik birikimiyle bugün yalnızca ülkemizin değil, bölgenin enerji arz güvenliğine yön veren stratejik bir aktör konumundadır.

1974 yılında ham petrol taşımacılığı ile enerji yolculuğuna başlayan BOTAŞ, geçen yarım yüzyıl içinde faaliyet alanını sürekli genişleterek petrol ve doğal gaz boru hattı yapımından işletimine, liman hizmetlerinden LNG ve FSRU işletmeciliğine, doğal gazın depolanmasından iletimine ve uluslararası enerji diplomasisine uzayan büyük ve kapsamlı bir enerji kuruluşuna dönüşmüştür. Bu dönüşüm, değişen küresel enerji dengelerine uyum sağlama kabiliyetimizin ve kurumsal dayanıklılığımızın somut bir göstergesidir.

2024 yılı, bu köklü miras üzerine inşa ettiğimiz güçlü adımların daha görünür hale geldiği bir yıl olmuştur. Dünyanın önde gelen enerji şirketleriyle imzalanan orta ve uzun vadeli stratejik tedarik anlaşmaları, Iğdır-Nahçıvan gibi uluslararası önemde bir boru hattının devreye alınması, Silivri ve Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama Tesislerimiz ile LNG ve FSRU altyapımızın sağladığı operasyonel tedarik esnekliği, yaklaşık 20 bin kilometreyi bulan iletim şebekemizle 81 il ve 907 yerleşim yerine doğal gaz ulaştırılması, BOTAŞ'ın enerji arz güvenliğindeki belirleyici rolünü daha da pekiştirmiştir.

Kuruluşumuzdan bu yana çevreye duyarlı, topluma saygılı ve milli sorumluluk bilinciyle hareket eden hizmet anlayışımızda sürdürülebilirlik temel bir öncelik olmuştur. 2024 yılında bu yaklaşımı daha bütüncül bir çerçeveye taşıyarak çevresel, sosyal ve yönetişim boyutlarını kapsayan sürdürülebilirlik yönetimimizi güçlendirdik. İlkini 2021 yılında yayımladığımız sürdürülebilirlik raporumuzu, daha şeffaf, daha entegre ve uluslararası standartlarla uyumlu bir yapıya kavuşturarak kurumsal sorumluluğumuzu ileri bir seviyeye taşıdık.

İklim değişikliğinin etkilerinin küresel ölçekte daha belirgin hale geldiği günümüzde, enerji sektörünün dönüşümüne uyum sağlamak stratejik bir zorunluluk haline gelmiştir. Türkiye'nin 2053 Net Sıfır Emisyon hedefi doğrultusunda, düşük karbonlu enerji sistemine geçişi destekleyen çalışmalarımızı ulusal iklim politikalarıyla tam uyum içinde sürdürmekteyiz. Yenilenebilir enerji yatırımlarımız, enerji verimliliği projelerimiz ve karbon yönetimi uygulamalarımız, yalnızca operasyonel performansımızı güçlendirmekle kalmamakta; aynı zamanda ülkemizin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine doğrudan katkı sunmaktadır.

Bu kapsamda 2024 yılı itibarıyla güneş, rüzgâr ve kojenerasyon tesislerimizle toplam 15 MW yenilenebilir kurulu güce ulaşarak, tesislerimizde tüketilen elektriğin yaklaşık yüzde 20'sini temiz enerji kaynaklarından sağlamış bulunmaktayız. Bu adımlar, enerji arz güvenliği ile iklim sorumluluğunu birlikte ele alan entegre yaklaşımımızın önemli bir yansımasıdır.

Çevresel performansımızı güçlendiren karbon azaltımı, enerji verimliliği, atık ve su yönetimi ile biyolojik çeşitliliğin korunmasına yönelik çalışmalarımız uluslararası alanda da takdir görmüştür. Yeşil Elma Ödülleri'nde Ödül'e layık görülmemiz, çevresel sürdürülebilirliğe verdiğimiz önemin somut bir göstergesidir.

BOTAŞ'ın başarısının merkezinde, her koşulda görev bilinciyle çalışan insan kaynağımız yer almaktadır. Operasyonlarımızı 24 saat esasına göre sürdüren çalışanlarımız, ülkemizin enerji altyapısının sürekliliğinin en önemli güvencesidir. İş sağlığı ve güvenliğini önceleyen uygulamalarımızın British Safety Council tarafından verilen Merit Ödülü ile tescillenmesi, bu alandaki yüksek standartlarımızın uluslararası düzeyde kabul gördüğünü ortaya koymaktadır.

Kurumsal yönetişim ve risk yönetimi alanında da dayanıklılığı ve esnekliği esas alan bir yapı oluşturduk. Kurumsal Risk Yönetimi mekanizmamız, deprem senaryolarından arz kesintilerine, siber tehditlerden operasyonel risklere kadar geniş bir perspektifte sistematik bir yaklaşım sunarak güvenli ve sürdürülebilir enerji yönetimine katkı sağlamaktadır.

Bu rapor; GRI Standartları ve Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS) gözetilerek hazırlanmış olup, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarıyla ilişkili katkılarımızı da kapsamaktadır. Raporda, 2024 yılında yürüttüğümüz çevresel, sosyal ve yönetişim performansımız; öncelikli konular, paydaşlarımızla iletişimimiz ve gelecek hedeflerimiz şeffaf bir biçimde paylaşılmaktadır.

50. yılımızı geride bırakırken, geçmişten aldığımız güçle geleceğe odaklanıyor; Türkiye'nin enerji arz güvenliğini güçlendirme, düşük karbonlu dönüşümü destekleme ve ülkemizin enerji ticaret merkezi olma hedefleri doğrultusunda çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz. Bu süreçte emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarımıza ve paydaşlarımıza teşekkür ediyor, sürdürülebilir ve güvenli bir enerji geleceği için ülkemiz adına çalışmaya devam edeceğimizi vurgulamak istiyorum.

Saygılarımla,

Abdulvahit FİDAN
Yönetim Kurulu Başkanı
Genel Müdür

3 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YOLCULUĞU

Enerji sektöründe ülkemizin stratejik kuruluşlarından biri olarak, doğal kaynakların verimli kullanılması, topluma katkı sağlanması, çevresel ve sosyal etkilerin etkin biçimde yönetilmesi, iş sağlığı ve güvenliği kültürünün güçlendirilmesi ve paydaşlarımızla sürekli iletişim içinde olmamız, sürdürülebilirlik anlayışımızın temelini oluşturuyor.

Sürdürülebilirliği, yalnızca ekonomik ve operasyonel başarıyla sınırlı bir hedef olarak değil, tüm faaliyetlerimizin ayrılmaz bir parçası olarak görüyoruz. Enerji sektöründe ülkemizin stratejik kuruluşlarından biri olarak, doğal kaynakların verimli kullanılması, topluma katkı sağlanması, çevresel ve sosyal etkilerin etkin biçimde yönetilmesi, iş sağlığı ve güvenliği kültürünün güçlendirilmesi ve paydaşlarımızla sürekli iletişim içinde olmamız, sürdürülebilirlik anlayışımızın temelini oluşturuyor.

Bu çerçevede, ulusal mevzuat ve uluslararası standartlarla tam uyum içinde enerji arz güvenliğini sağlarken; karbon emisyonlarını azaltan, çevreye duyarlı ve verimlilik odaklı çözümler geliştirmeyi hedefliyoruz. Sürdürülebilirlik yaklaşımımız, yalnızca çevresel performansımızı artırmakla sınırlı olmayıp; çalışanlarımızın gelişimini, toplumsal katkılarımızı ve etik iş uygulamalarının sürekliliğini de kapsayan bütüncül bir çerçeveyi ifade etmektedir. Sürdürülebilirlik yönetimimizi, ilgili daire başkanlıklarımızın koordinasyonunda ve kuruluş genelinde tüm birimlerimizin katılımıyla yürütüyoruz. Bu kapsamda; iklim değişikliğiyle mücadele, enerji verimliliği, karbon ayak izi hesaplama ve azaltım çalışmaları, su ve atık yönetimi ile yenilenebilir enerji kullanımı gibi konularda sistematik uygulamalar gerçekleştiriyoruz. Faaliyetlerimizin çevresel ve sosyal etkilerini düzenli olarak izliyor, performansımızı iyileştirmeye yönelik aksiyonlar alıyor ve bu süreci şeffaf biçimde raporluyoruz.

Enerji arz güvenliğinden sürdürülebilir kalkınmaya uzanan yolculuğumuz

Sürdürülebilirlik raporlamamıza ilişkin çalışmalar, bu yaklaşımın bir parçası olarak, performansımızı ölçmek ve paydaşlarımızla açık bir biçimde paylaşmak amacıyla yürütülmektedir.

İlk sürdürülebilirlik raporumuzu 2021 yılında yayımladık; 2024 raporumuzla birlikte bu alandaki taahhütlerimizi daha da güçlendiriyoruz.

BOTAŞ 2021 Sürdürülebilirlik Raporu

4

BİR BAKIŞTA BOTAŞ

- Kurumsal Profil ve Amaçlar
- Dünden Bugüne BOTAŞ
- Ödüller ve Başarılar

Lütfen ulaşmak istediğiniz bölümün üzerine tıklayınız.

TİCARET

Doğal Gaz Alımları

Boru Gazı
39,60
milyar Sm³

LNG
12,62
milyar Sm³

Toplam Alım
50,22
milyar Sm³

BOTAŞ
2024 yılı toplam ithalatının
(Boru Gazı ve LNG toplam)
%93,04'ünü
gerçekleştirmiştir.

Doğal Gaz Satışları

Elektrik
13,40
milyar Sm³

Abone
19,40
milyar Sm³

Sanayi
19,80
milyar Sm³

Toplam Satış
52,60
milyar Sm³

İLETİM

Doğal Gaz Arzı

81 il

907
yerleşim yeri

Doğal Gaza Erişim

72,3
milyon kişi

21,9
milyon abone

19.985 km
Doğal Gaz Boru Hattı

23.367 km
İletim Hattı

Taşınan Ham Petrol Miktarı

Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı
224 milyon varil

Batman-Dörtyol Ham Petrol Boru Hattı
37,6 milyon varil

Ceyhan-Kırıkkale Ham Petrol Boru Hattı
33,7 milyon varil

Dörtyol-Ceylan Ham Petrol Boru Hattı
33,6 milyon varil

Toplam
329 milyon varil
ham petrol taşıması yapıldı.
(BTC dahil)

LİMAN HİZMETLERİ

Yıl Boyunca İskelelelere Yanaşan Gemi Sayıları

Dörtyol Petrol
115 gemi

Dörtyol FSRU
20 STS

Haydar Aliyev (BTC)
305 gemi

Saros FSRU
10 STS

Marmaraereğlisi
49 gemi

Dörtyol FSRU Terminali
Yaklaşık **1,89 milyar Sm³**
LNG tarnsferi gerçekleşti

Marmaraereğlisi LNG Terminali'nde Üçüncü Şahıs 844 gemiye kılavuzluk hizmeti verildi.

Toplam 1.343 gemiye kılavuzluk, römorkaj, pilotaj ve palamar hizmeti verildi.

Tüm zamanların yıllık gemi sayısı rekoru 115 Gemi Dörtyol Petrol İskelesi

DEPOLAMA

Silivri Doğal Gaz Depolama Tesisi

Depolama Kapasitesi
4,6 milyar Sm³

Geri Üretim Kapasitesi
75 milyon Sm³/gün

Enjeksiyon Kapasitesi
45 milyon Sm³/gün

Tuz Gölü Depolama Tesisi

Depolama Kapasitesi
1,2 milyar Sm³

Geri Üretim Kapasitesi
40 milyon Sm³/gün

Enjeksiyon Kapasitesi
21 milyon Sm³/gün

Marmaraereğlisi LNG Terminali

Gazlaştırma Kapasitesi
37 milyon Sm³/gün

Depolama Kapasitesi
255 bin m³/gün

Terminalimizde 13.975 kara tankeri dolumu gerçekleştirildi.

BOTAŞ olarak, 1973 yılında Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti arasında imzalanan Ham Petrol Boru Hattı Anlaşması sonrasında, 15 Ağustos 1974 tarihli 7/7871 sayılı Kararname ile kurulduğumuz günden bu yana ülkemizin enerji arz güvenliği misyonunu üstleniyoruz.

Kuruluş yıllarında yalnızca boru hatlarıyla petrol taşımacılığı faaliyetlerini yürütürken; 1986 yılından itibaren ülkemizin artan enerji talebi doğrultusunda doğal gazın ticareti, iletimi ve depolanması alanlarında da faaliyet göstermeye başladık. O günden bu yana Türkiye'nin doğal gaz iletim altyapısını büyük ölçüde sıfırdan inşa ettik; bugün yüzlerce yerleşim yerine enerji ulaştırıyor, LNG ve FSRU terminallerimizle sistemin esnekliğini ve tedarik güvenliğini sağlıyoruz. TANAP, TürkAkım ve Iğdır–Nahçıvan Doğal Gaz Boru Hattı gibi projelerle yalnızca teknik bir işletmeci değil, bölgesel enerji diplomasisinin aktif bir unsuru olarak faaliyet gösteriyoruz. Bu projeler, Türkiye'nin enerji geçiş ülkesi kimliğini güçlendirirken, Avrupa'nın enerji arz güvenliğine de doğrudan katkı sunuyor.

2024 yılında, Türkiye'nin ve Avrupa'nın enerji arz güvenliğini çeşitlendirmek ve güçlendirmek amacıyla; TotalEnergies, Shell, ExxonMobil, Oman LNG ve SOCAR gibi enerji sektörünün önde gelen küresel şirketleriyle ticaret anlaşmaları ve stratejik iş birlikleri kurduk. Bu anlaşmalar, ülkemizin enerji altyapısının güçlendirilmesinin yanı sıra, Türkiye'nin bölgesel bir enerji ticaret merkezi olma hedefi doğrultusunda attığımız önemli adımlardır.

BOTAŞ olarak, enerji arz güvenliğindeki stratejik başarılarımıza ek olarak, yenilenebilir enerji kaynaklarına verdiğimiz önemi ve bu alandaki yatırımlarımızı 2024 yılı itibarıyla daha da arttırarak güneş ve rüzgâr enerjisi başta olmak üzere yenilenebilir enerji kurulu gücünü istikrarlı biçimde yükselttik. Bu kapsamda, 2024 itibarıyla güneşte 10 MW, rüzgârda 4,2 MW ve kojenerasyonda 0,8 MW olmak üzere toplam 15 MW yenilenebilir kurulu güce ulaştık ve tesislerimizde tüketilen elektriğin yaklaşık %20'sini yenilenebilir kaynaklardan karşıladık.

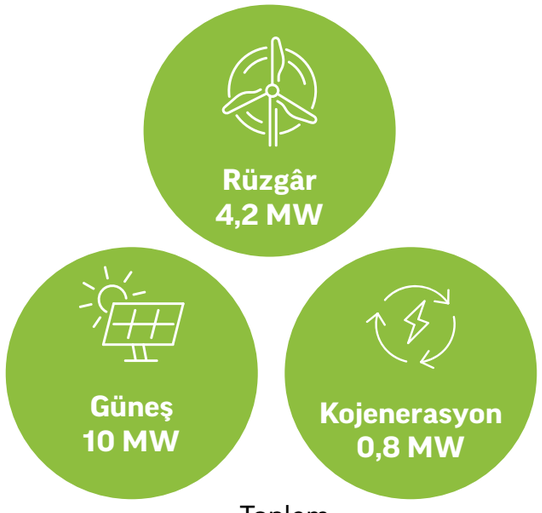

Toplam
15 MW
yenilenebilir
kurulu güç

2024 yılında tesislerimizde tüketilen elektriğin yaklaşık **%20'sini yenilenebilir kaynaklardan** karşıladık.

(Not: Yenilenebilir enerji oranı, 2024 yılında işletmede olan üretim tesisleri dikkate alınarak hesaplanmıştır.)

50. yılımızı kutladığımız 2024 yılında da, uluslararası arenada da kazandığımız ödüllerle başarılarımız tescillendi. 2024 yılı, ulusal ve uluslararası düzeyde elde ettiğimiz başarılarla kuruluşumuz açısından önemli bir yıl olmuştur. Bu kapsamda, çevresel sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarımızla *Yeşil Elma Ödülleri'nde "Karbon Azaltımı"* kategorisinde **Bronz Ödül** kazanılmış; yenilikçi ve örnek uygulamalarımız *KalDer İlham Veren Kamu Yönetimi Proje Ödülleri* kapsamında takdir edilmiştir. Ayrıca, iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yüksek standartlarımız, *British Safety Council Uluslararası İş Güvenliği Ödülleri'nde* **Merit Ödülü** ile tescillenmiştir.

Kurulduğumuz günden bu yana temel amacımız, Türkiye'nin enerjide kendi ayakları üzerinde durabilmesini sağlamak, stratejik kaynaklara doğrudan erişim kurmak ve ülkemizin bölgesel enerji politikalarında etkin bir rol üstlenmesine katkıda bulunmaktır.

KURUMSAL PROFİL VE AMAÇLAR

Vizyonumuz

Türkiye'yi doğal gaz ve petrol alanlarında bir enerji merkezi haline getirirken, ulusal ve uluslararası iş birliği fırsatlarını değerlendiren, dünyada saygın, bölgesinde lider ve sektöründe yönlendirici bir kuruluş olmaktır.

Misyonumuz

Uluslararası kalite standartları çerçevesinde, verimlilik, bilgi birikimi ve yüksek teknoloji kullanımı ile rekabet avantajı yaratırken, kurumsallaşmış ve finansal açıdan güçlü bir yapı ile ulusal ve uluslararası pazarlara enerji sunmaktır.

Kurumsal Stratejik Çerçeve

Türkiye'nin 2024–2028 dönemini kapsayan 12. Ulusal Kalkınma Planı, enerji arz güvenliğini güçlendirmeyi, yerli ve yenilenebilir kaynakların etkin kullanımını artırmayı ve enerji sektörünü düşük karbonlu dönüşüm hedefleriyle uyumlu hale getirmeyi amaçlamaktadır.

Bu kapsamda,

- Doğal gaz alanında Sakarya Gaz Sahası'nda keşfedilen rezervlerin ekonomiye kazandırılması,
- Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama Tesisi'nin kapasitesinin artırılması,
- İletim ve dağıtım altyapısının güçlendirilmesi,
- Ülkemizin enerji üretici ve tüketici ülkelerin buluştuğu bir ticaret merkezi olması amacıyla yakın coğrafyamızdaki enerji kaynaklarının pazara ulaştırılmasını sağlayacak şekilde piyasanın ve teknik altyapının geliştirilmesi

temel stratejik öncelikler arasında yer almaktadır.

Ulusal hedeflerin gerçekleştirilmesinde BOTAŞ, keşif ve üretim aşamalarında görevli kuruluş olmasa da, doğal gazın iletimi, depolanması, ticareti ve arz güvenliğinin sağlanması konularında stratejik bir rol üstlenmektedir. Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) tarafından yürütülen keşif ve üretim faaliyetlerinin ardından çıkarılan gazın ulusal iletim sistemine entegrasyonu, depolanması ve tüketiciye güvenli biçimde ulaştırılması süreçlerinde BOTAŞ kilit sorumluluğa sahiptir.

Dolayısıyla, 12. Kalkınma Planı kapsamında belirlenen hedefler, yalnızca ulusal enerji politikalarının bir yansıması değil; aynı zamanda BOTAŞ'ın kurumsal stratejik yönelimi, yatırım öncelikleri ve sürdürülebilir büyüme vizyonunu da şekillendirmektedir.

Stratejik Amaçlar

12. Ulusal Kalkınma Planında 2024-2028 dönemi için ilgili hedefler şu şekildedir:

Karadeniz'deki Sakarya Gaz Sahasından ulusal iletim sistemine doğal gaz akışının sağlanabilmesi için BOTAŞ tarafından gerekli iletim altyapısının kurulması, bağlantı çalışmalarının yürütülmesi ve şebeke kapasitesinin güçlendirilmesine yönelik faaliyetler sürdürülecektir.Tuz Gölü Doğal Gaz Yeraltı Depolama projesinde depolama kapasitesi 8,8 milyar m³'e, geri üretim kapasitesi ise 80 milyon m³/ gün'e çıkarılacaktır.

Ülkemizin enerji üretici ve tüketici ülkelerin buluştuğu bir ticaret merkezi olması amacıyla yakın coğrafyamızdaki enerji kaynaklarının pazara ulaştırılmasını sağlayacak şekilde piyasanın ve teknik altyapının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.

2024 yılından itibaren kuruluş genelinde uygulanacak ve gelecek 5 yıllık döneme ışık tutacak olan **BOTAŞ 2024-2028 Stratejik Planı** 3 Aralık 2024 tarihinde yürürlüğe konulmuştur. Stratejik plan kapsamında belirlenen beş adet amaç aşağıda yer almaktadır:

Amaç 1

İletim altyapısını geliştirerek sistem güvenliğini sağlamak

Hedef 1
İlçelere yönelik iletim hatlarının yapımına devam edilecektir.

Hedef 2
Doğal gaz iletim sistemi güçlendirilmeye devam edecektir.

Hedef 3
Ham petrol iletim sistemi güçlendirilmeye devam edilecektir.

Hedef 4
Doğal afetlerde iletim sisteminin sürekliliğinin sağlanmasına yönelik önlemler alınacaktır.

Amaç 2

Doğal gaz arz güvenliğini sağlamak

Hedef 1
Yeni doğal gaz alım kontratları imzalanacaktır.

Hedef 2
Doğal gaz yer altı depolama kapasitesi artırma çalışmaları sürdürülecektir.

Amaç 3

Bölgesel ve küresel iş birlikleri ile ülkemizin doğal gaz ticaret merkezi olma hedefine katkıda bulunmak

Hedef 1
Enterkonneksiyon anlaşmaları imzalanacaktır.

Hedef 2
İhracat imkanları artırılacaktır.

Amaç 4

İnovasyon ve Teknolojik gelişmelere öncelik vermek

Hedef 1
Dijital dönüşüm projeleri gerçekleştirilecektir.

Hedef 2
Teknik ekipmanlarda yerlileştirme çalışmalarına devam edilecektir.

Hedef 3
Enerji tüketiminde yenilenebilir enerji ve atık ısıdan elektrik üretiminin kullanım payı artırılacaktır.

Hedef 4
Hidrojen teknolojilerine geçiş çalışmaları yapılacaktır.

Amaç 5

Kurumsal Yapının etkinliğini artırmak

Hedef 1
Personel yetkinliği artırılacaktır.

Hedef 2
Çalışan bağlılığı artırılacaktır.

Sürdürülebilirlik ile İlişkilendirme

BOTAŞ, **2024–2028 Stratejik Planı** kapsamındaki bu beş temel amacı, sürdürülebilirlik yaklaşımının ana eksenleriyle entegre biçimde yürütmektedir.

Enerji arz güvenliği, düşük karbonlu dönüşüm, teknolojik yenilik, çalışan gelişimi ve uluslararası iş birlikleri alanlarında belirlenen hedefler; şirketin ekonomik, çevresel ve sosyal sorumluluklarını dengeleyen bütüncül yönetim anlayışını yansıtmaktadır.

BOTAŞ'ın stratejik hedefleri, sürdürülebilirlik yönetim yaklaşımı ilkeleriyle tam uyum içinde tasarlanmış ve yürütülmektedir.

Ulusal kalkınma hedefleriyle uyumlu, sürdürülebilir enerji yönetimi

DÜNDEN BUGÜNE BOTAŞ

1974

15 Ağustos 1974
BOTAŞ'ın kuruluşu

1977

25 Mayıs 1977
Irak-Türkiye Ham Petrol Boru Hattı Açılış Töreni

1986

Eylül 1986
Ceyhan-Kırıkkale HPBH işletmeye alındı.

24 Ekim 1986
SSCB-Türkiye Doğal Gaz Boru Hattı Projesi Temel Atma Töreni

1987

28 Temmuz 1987
Irak-Türkiye II. Ham Petrol Boru Hattı işletmeye alındı.

1988

7 Nisan 1988
Ankara Şehir içi Doğal Gaz Şebekesi Temel Atma Töreni

14 Nisan 1988
Cezayir Türkiye LNG Anlaşması

4 Kasım 1988
İstanbul Doğal Gaz Dağıtım Şebekesi Temel Atma Töreni

1994

10 Mart 1994
Marmara Ereğlisi LNG Tesisi Açılışı

11 Ağustos 1994
Marmara Ereğlisi LNG Tesisine İlk LNG Gemisi Yanaşma Töreni

1995

8 Şubat 1995
BOTAŞ Kamu İktisadi Teşekkülü (KİT) olarak yapılanma

1996

12 Ağustos 1996
Türkiye-İran Doğal Gaz Alım Satım Sözleşmesi İmzası

16 Aralık 1996
Kerkük-Yumurtalık Petrol Boru Hattı'nı Yeniden İşletmeye Alma Töreni

3 Temmuz 1996
BIL'in kuruluşu

2001

10 Aralık 2001
İran'dan doğal gaz alımı başladı.

2005

17 Kasım 2005
Mavi Akım Açılış Töreni

2006

13 Temmuz 2006
BTC Ham Petrol Boru Hattı Açılış Töreni

2007

4 Temmuz 2007
Bakü-Tiflis-Erzurum Doğal Gaz Boru Hattı İlk Gaz Akışı

18 Kasım 2007
Türkiye-Yunanistan Doğal Gaz Boru Hattı Açılışı

2013

22 Ocak 2013
TPIC'in BOTAŞ'a Devri

2016

1 Eylül 2016
Silivri Doğal Gaz Depolama Tesisi TP'den BOTAŞ'a Devredildi

23 Aralık 2016
Etki Liman FSRU Açılışı

2017

10 Şubat 2017
Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama Tesisi İlk Gaz Dolum İşlemi

2018

7 Şubat 2018
BOTAŞ Dörtyol FSRU Terminali Açılışı

20 Mart 2018
101 İlçeye Doğal Gaz Hizmete Alım Töreni

12 Haziran 2018
TANAP Açılış Töreni

2019

29 Temmuz 2019
Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama Genişletme Projesi Temel Atma Töreni

30 Kasım 2019
TANAP Avrupa Bağlantısı Açılış Töreni

2020

8 Ocak 2020
TürkAkım Açılış Töreni

2021

Şubat 2021
Saros FSRU proje bölgesinde bulunan deniz çayırlarının uygun bölgeye nakli yapıldı.

25 Haziran 2021
Ertuğrul Gazi FSRU Gemisi Hizmete Alım Töreni

Aralık 2021
Milli SCADA Sistemi devreye alındı.

2022

Ağustos 2022
Silivri İşletme Müdürlüğü'nde RES devreye alındı.

23 Kasım 2022
Dörtyol-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı işletmeye alındı.

Kasım 2022
Saros FSRU Tesisi geçici kabulü gerçekleştirildi.

16 Aralık 2022
Silivri Doğal Gaz Depolama Tesisi Kapasite Artış Töreni

2023

03 Ocak 2023
Türkiye-Bulgaristan Doğal Gaz Alanında İş Birliği Anlaşması imzalandı

30 Ocak 2023
Türkiye-Umman LNG Tedarik Anlaşması imzalandı.

12 Nisan 2023
BOTAŞ-BULGARGAZ Anlaşması Başlangıç Töreni

17 Nisan 2023
Vasant-1 FSRU, Saros FSRU olarak adlandırılarak, Saros FSRU Terminali'nde hizmete girdi.

20 Ağustos 2023
BOTAŞ ile MVM CEEnergy (Macaristan devlet şirketi) arasında doğal gaz ihracat anlaşması imzalandı.

25 Eylül 2023
Iğdır-Nahçıvan Doğal Gaz Boru Hattı Temel Atma Töreni

25 Eylül 2023
Türkiye-Romanya Doğal Gaz Anlaşması İmza Töreni

28 Eylül 2023
BOTAŞ ile East Gas Energy Trading (Moldova enerji şirketi) arasında doğal gaz ihracat anlaşması imzalandı.

21 Kasım 2023
BOTAŞ-SONATRACH LNG Anlaşmasının 2027 yılına uzatılması

18 Aralık 2023
BOTAŞ ile MVM (Macaristan devlet şirketi) arasında mutabakat zaptı imzalandı.

2024

01 Mart 2024
Türkiye ile Türkmenistan arasında doğal gaz alanında mutabakat zaptı imzalandı.

19 Nisan 2024
BOTAŞ-Oman LNG Anlaşması İmza Töreni

09 Mayıs 2024
BOTAŞ-ExxonMobil İş Birliği Anlaşması imzalandı.

4 Haziran 2024
BOTAŞ-Azerbaycan Doğal Gaz Tedarik Anlaşması

15 Ağustos 2024
BOTAŞ'ın 50. Kuruluş Yıl Dönümü töreni Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR'ın katılımlarıyla BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nde gerçekleşti.

2 Eylül 2024
BOTAŞ ve Shell Uzun Vadeli LNG Tedarik Sözleşmesinin imzaladı.

18 Eylül 2024
BOTAŞ ile Total Energies 10 Yıllık LNG Anlaşması imzaladı.

5 Kasım 2024
Batman-Dörtyol Ham Petrol Boru Hattı (HPBH) üzerinden, 100.746 varil ham petrol sevkiyatı gerçekleştirilerek tarihi bir rekor kırıldı.

ÖDÜLLER VE BAŞARILAR

BOTAŞ, sürdürülebilirlik, çevre yönetimi, enerji verimliliği, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal sorumluluk ve kurumsal gelişim alanlarında hayata geçirdiği projelerle ulusal ve uluslararası düzeyde birçok ödüle layık görülmüştür.

Bu başarılar, kuruluşun yalnızca teknik kapasitesini değil; aynı zamanda sürdürülebilirlik kültürünün kuruluş geneline yerleştiğini ve uluslararası alanda tanınırlık kazandığını göstermektedir.

British Safety Council, Stevie Awards, Yeşil Elma ve Yeşil Dünya Ödülleri gibi prestijli programlarda elde edilen dereceler, BOTAŞ'ın çevre, enerji verimliliği, İSG ve karbon azaltımı alanlarındaki kararlılığını tescillemektedir.

Aşağıdaki tabloda 2019–2024 yılları arasında BOTAŞ'ın kazandığı uluslararası ödüller, ödül kategorileri ve alınan dereceler yanda yer almaktadır.

BOTAŞ, 2019–2024 döneminde çevre, enerji, İSG ve sürdürülebilirlik alanlarında 33 ulusal ve uluslararası ödül kazanmıştır.

Bu ödüller, BOTAŞ'ın çevresel ve sosyal performansını sürekli iyileştirme hedefinin yanı sıra; enerji sektöründe güvenilir, sorumlu ve yenilikçi bir kamu kuruluşu olma vizyonunun uluslararası platformlarda da kabul gördüğünü ortaya koymaktadır.

2019	Yeşil Dünya Ödülleri*	Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama Projesi	Sürdürülebilirlik	Gümüş
			Karbon Azaltımı	Gümüş
			En İyi Devlet Kurumu	Gümüş
		Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü Biyoçeşitlilik Projesi	En İyi Devlet Kurumu	Altın
2020	Yeşil Dünya Ödülleri*	Çevresel İyi Uygulamalarımız	Sürdürülebilirlik	Altın
			Enerji Yönetimi	Gümüş
		Enerji verimliliği Çalışmalarımız	Atık Yönetimi	Gümüş
			Karbon Azaltımı	Bronz
		Doğal Gazın Hava Kalitesine Etkisi	Kirlilik & Emisyon Kontrolü	Gümüş
			Çevre Politikası	Altın
	Yeşil Elma Ödülleri	Çevresel İyi Uygulamalarımız	Kirlilik & Emisyon Azaltımı	Gümüş
			Atık Yönetimi	Gümüş
		Enerji verimliliği Çalışmalarımız	Enerji Tasarrufu	Bronz
			Karbon Azaltımı	Bronz
	BIG Sürdürülebilirlik Ödülü	Enerji Verimliliği Çalışmaları	Sürdürülebilir Liderlik	1 ödül alınmıştır.
	British Safety Council İSG Ödülü	İSG Uygulamaları	Devlet Kurumu	Başlangıç seviye
2021	STEVIE Uluslararası İş Ödülleri	Çevresel İyi Uygulamalarımız	Yılın Sağlık, Emniyet ve Çevre Programı	Gümüş
	British Safety Council İSG Ödülü	BOTAŞ Akademi	İnsan Kaynaklarında Başarı	Bronz
2022	British Safety Council İSG Ödülü	İSG Uygulamaları	Devlet Kurumu	Liyakatlı
	Yeşil Elma Ödülleri	İSG Uygulamaları	Devlet Kurumu	Liyakatlı
		Biyoçeşitlilik Envanter Projesi	Yakıt, Güç ve Enerji: Habitat	Altın
		Deniz Çayırlarının Taşınması	Yakıt, Güç ve Enerji: Habitat	Altın
2023	Yeşil Dünya Ödülleri*	Deniz Çayırlarının Taşınması	Sürdürülebilir Gelişme: Çevre Politikası kategorisinde	Altın
			Sürdürülebilir Gelişme: Petrol Endüstrisinde Sürdürülebilirlik kategorilerinde	Altın
		Biyoçeşitlilik Envanter Çalışması	Sürdürülebilir Gelişme: Petrol endüstrisinde sürdürülebilirlik kategorisinde	Gümüş
			Sürdürülebilir Gelişme: Koruma kategorisinde	Gümüş
		Silivri İşletme Müdürlüğü'ne RES Kurulması ve Karbon Ayak İzi Projesi	Çevresel İyileştirme: Kirlilik Kontrolü kategorisinde	Gümüş
	British Safety Council İSG Ödülü	İSG Uygulamaları	Devlet Kurumu	Başlangıç seviye
	Stevie Ödülleri	Deniz Çayırlarının Taşınması	Sürdürülebilirlik Kategorisi-Avrupa'da Sürdürülebilirlik	Bronz
	Yeşil Elma Ödülleri	Silivri İşletme Müdürlüğü'ne RES Kurulması ve Karbon Ayak İzi Projesi	Sürdürülebilir Gelişme alanında Kirlilik ve Emisyon Azaltımı kat.	Altın
2024	Yeşil Elma Ödülleri	Kurumsal Karbon Ayak İzi Çalışması ve Yenilenebilir Enerji Santralleri Projesi	Çevresel İyileştirme: Karbon Azaltımı kategorisinde	Bronz
	KalDer İlham Veren Kamu Yönetimi Proje Ödülleri	Biyoçeşitlilik Envanter Çalışması	Kamu İktisadi Teşebbüsü Kategorisi	İlham Veren Kamu Yönetimi Jüri Teşvik Ödülü
	British Safety Council İSG Ödülü	İSG Uygulamaları	Devlet Kurumu	Liyakatlı

** Yeşil Dünya Ödülü, dünya çapında en çevreci projeleri ödüllendirmeye ve teşvik etmeye adanmış uluslararası, bağımsız, politik olmayan, kar amacı gütmeyen bir çevre grubu olan The Green Organization tarafından düzenlenen Yeşil Elma Ödüllerinin çevre konusunda en üst kademesidir.*

5

OPERASYONEL SÜREKLİLİK VE RİSK YÖNETİMİ

- Hizmetler ve Operasyon Alanları
- Arz Güvenliği
- Operasyonel Verimlilik ve Varlık Yönetimi
- Güvenlik Uygulamaları
- Acil Durum Yönetimi
- BOTAŞ'ta Risk Yönetimi

Lütfen ulaşmak istediğiniz bölümün üzerine tıklayınız.

HİZMETLER VE OPERASYON ALANLARI

Türkiye'nin enerji arz güvenliği, iletim altyapısı ve doğal gaz ticaretinde kilit rol üstleniyoruz. Petrol ve doğal gaz boru hatlarından LNG terminallerine, depolama tesislerinden uluslararası enerji projelerine kadar uzanan entegre bir yapıyla faaliyet gösteriyoruz.

Enerjiyi güvenli, sürdürülebilir ve verimli biçimde yönetme hedefimiz doğrultusunda aşağıdaki alanlarda çalışmalarımızı sürdürüyoruz:

- Petrol ve Doğal Gaz Boru Hattı İşletmeciliği
- LNG/FSRU Terminali İşletmeciliği
- Liman Hizmetleri
- Petrol ve Doğal Gaz Boru Hatları, Kompresör İstasyonları ile İlgili Projelendirme, Mühendislik, Arazi Etüt, Kamulaştırma ve Yapım İşleri
- Doğal Gaz ve LNG Yurt İçi ve Yurt Dışı Ticareti
- Doğal Gaz ve LNG Depolama Faaliyetleri
- Uluslararası Doğal Gaz ve Petrol Taşıma Projeleri

BOTAŞ Genel Müdürlüğü koordinasyonunda, aşağıdaki İşletme Müdürlükleri vasıtasıyla bu faaliyetler yürütülmektedir:

- Doğal Gaz İletim ve Piyasa İşlemleri Daire Başkanlığı
- Doğal Gaz İletim I. Bölge Müdürlüğü
- Doğal Gaz İletim II. Bölge Müdürlüğü
- Doğal Gaz İletim III. Bölge Müdürlüğü
- Doğal Gaz İletim IV. Bölge Müdürlüğü
- Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü
- LNG (Sıvılaştırılmış Doğal Gaz) İşletme Müdürlüğü
- Karadeniz İşletme Müdürlüğü
- Akdeniz İşletme Müdürlüğü
- Orta Anadolu İşletme Müdürlüğü
- Güney Marmara İşletme Müdürlüğü
- Ege İşletme Müdürlüğü
- Trakya İşletme Müdürlüğü
- Güneydoğu Anadolu İşletme Müdürlüğü
- Silivri İşletme Müdürlüğü
- Tuz Gölü İşletme Müdürlüğü

Entegre operasyon yapımız yalnızca enerji arz güvenliğini sağlamaya değil, aynı zamanda çevresel performansımızı, enerji verimliliğimizi ve sürdürülebilir büyüme hedeflerimizi güçlendirmeye de hizmet etmektedir.

Batman–Dörtyol Ham Petrol Boru Hattı (HPBH) üzerinden 5 Kasım 2024 tarihinde **100.746 varil ham petrol sevkiyatı** gerçekleştirilerek tarihi bir rekor kırılmıştır. Böylece, hattın devreye alındığı tarihten bu yana ilk kez günlük 100.000 varilin üzerinde ham petrol taşınmıştır.

Gerçekleştirilen bu operasyonlar, BOTAŞ'ın entegre enerji yönetimi yaklaşımının bir sonucu olarak, Türkiye'nin enerji altyapısına ve tedarik zincirine doğrudan katkı sağlayan stratejik bir ölçeğe ulaşmıştır.

Arz Güvenliği

BOTAŞ, Türkiye'nin enerji arz güvenliğinin sağlanmasında kilit rol oynayan stratejik bir kuruluşdur. Kuruluşundan bu yana yürüttüğü ham petrol ve doğal gaz iletim, depolama, sıvılaştırma ve uluslararası boru hattı projeleriyle yalnızca Türkiye'nin değil, aynı zamanda bölgesel ve Avrupa enerji arz güvenliğinin de teminatı haline gelmiştir.

Kesintisiz enerji, güvenli gelecek.

Enerji Arz Güvenliğinde Temel Rolümüz
Enerji arz güvenliği, bir ülkenin enerjiye kesintisiz, uygun maliyetli ve sürdürülebilir şekilde erişimini ifade eder.

Türkiye'de doğal gaz; elektrik üretimi, sanayi ve konut ısıtmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu doğrultuda, doğal gazda arz güvenliğinin temini, ülkenin enerji politikasının en önemli başlıklarından biridir. Doğal gazda arz güvenliği, doğal gazın kesintisiz, ekonomik, çevresel açıdan sürdürülebilir ve güvenilir şekilde tüketiciye ulaştırılabilmesidir.

Bu kapsamda BOTAŞ, enerji arz güvenliğini desteklemek amacıyla hem kaynak hem de güzergâh çeşitliliğini artırmaya, altyapı yatırımlarını güçlendirmeye ve doğal gaz depolama kapasitesini geliştirmeye yönelik önemli adımlar atmaktadır.

Kaynak ve Güzergâh Çeşitliliği:
İletim şebekesinin güçlendirilmesine yönelik devam eden yatırımlarla 19.985 km'ye ulaşan doğal gaz ana iletim altyapısında, TANAP (Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı) ve TürkAkım gibi stratejik projeler sayesinde kaynak ve güzergâh çeşitliliği önemli ölçüde artırılmıştır. Bu projelerle birlikte Türkiye enerji geçiş ülkesi olmanın ötesine geçerek bölgesel bir enerji ticaret merkezi konumuna yükselmiştir.

Rusya, Azerbaycan ve İran gibi ülkelerden boru hatları aracılığıyla, farklı tedarikçi ülkelerden ise LNG terminalleri ve FSRU'lar üzerinden sağlanan doğal gaz arzı, iletim şebekesine stratejik bir esneklik kazandırmaktadır.

Bu çeşitlilik, arz güvenliğinin sürekliliği açısından kritik bir rol oynamaktadır.

Karadeniz'de keşfedilen doğal gaz rezervleri ise Türkiye'nin arz güvenliği açısından stratejik bir dönüm noktası niteliğindedir. Filyos Üretim Sahasında başlayan yerli doğal gaz üretimi, ithalat bağımlılığını azaltmakta ve arz güvenliğini artırmaktadır. Böylece enerji arzında yerli kaynakların payı giderek artmakta, önümüzdeki yıllarda üretim kapasitesinin yükselmesiyle bu payın daha da büyümesi beklenmektedir.

Doğal gazın farklı kaynaklardan ve güzergâhlardan temin edilmesi, hem tedarikçi ülke çeşitliliğini hem de taşıma yollarının (boru hatları, LNG terminalleri vb.) çeşitlendirilmesini sağlayarak arz güvenliğinin temel unsurlarından birini oluşturmaktadır. Ani talep artışları veya arz kaynaklarında yaşanabilecek kesintiler karşısında iletim şebekesinin hızlı ve esnek şekilde önlem alabilmesi, arz güvenliği açısından kritik öneme sahiptir.

Depolama Kapasitesinin Artırılması:
Tuz Gölü ve Silivri Doğal Gaz Depolama Tesisleri, sistemin esnekliğini ve talep dalgalanmalarına karşı dayanıklılığını artıran en önemli altyapılar arasında yer almaktadır. Özellikle Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama Genişletme Projesi, arz güvenliği vizyonumuzun en somut göstergelerinden biridir.

Silivri Doğal Gaz Depolama Tesisleri, Türkiye'nin ilk yeraltı doğal gaz depolama tesisi olup 2007 yılında işletmeye alınmıştır. Tuz Gölü ve Silivri tesislerimizle birlikte bugün 6,3 milyar metreküplük toplam depolama kapasitesine ulaşmış bulunmaktayız.

Doğal Gaz Depolama Tesisleri'nde doğal gaz depolama için tüketilmiş gaz sahaları kullanılmaktadır. Avrupa'nın denizlerde en büyük doğal gaz depolama kapasitesine sahip tesisidir.

Depolama yatırımlarının yanı sıra LNG altyapısının güçlendirilmesi de Türkiye'nin enerji arz güvenliğini destekleyen tamamlayıcı bir unsurdur.

Ayrıca, Silivri Doğal Gaz Depolama (Faz-4) projesi kapsamında, bölgenin depolama amaçlı yeniden değerlendirilmesi ve devreye alma hazırlıkları sürdürülmektedir. Bu kapsamda 2024 yılında veri seti incelenmiş, statik-dinamik model oluşturulmuştur.

2025 yılı hedefi kapsamında, TPAO'dan devir protokolünün imzalanması ve çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) ile mühendislik çalışmalarının yıl içerisinde tamamlanması öngörülmektedir. Bu yatırımlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, BOTAŞ'ın Avrupa enerji piyasalarındaki stratejik konumunun daha da güçlendiği görülmektedir.

Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama Tesisleri

Enerji merkezi olma yolunda: Dünyanın en büyük depolama tesisi

Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama Tesisleri yaklaşık 1500 m derinlikteki yer altı tuz kavernalarında faaliyet göstermektedir. 2021 itibarıyla 1,2 milyar Sm^3 depolama kapasitesine, 40 milyon Sm^3/gün geri üretim ve 20 milyon Sm^3/gün enjeksiyon kapasitesine ulaşmıştır.

Enerji arz güvenliğinin güçlendirilmesi amacıyla BOTAŞ tarafından yürütülen en kritik altyapı projelerinden biri olan Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama Genişletme Projesi'ne 2019 yılında başlanmıştır. Proje kapsamında yüzey tesislerinin inşaat faaliyetleri tamamlanmış olup, yer altı depolama kavernalarının oluşturulmasına yönelik çözme operasyonu devam etmektedir.

Bu kapsamda, kavernaların yüzey tesislerine bağlantıları ve ilk gaz operasyonlarının tamamlanmasının ardından 500 milyon Sm^3'lük kısmın devreye alınması; 2026-2027 boyunca ise ilave kavernaların kademeli olarak devreye alınmasıyla toplam kapasitenin aşamalı biçimde artırılarak 6,3 milyar m^3'e ulaşması planlanmaktadır.

2027 yılı sonu itibariyle tüm kavernaların devreye alınmasıyla Tuz Gölü Depolama Tesisinin toplam kapasitesinin yaklaşık 3,5 milyar Sm^3 mertebesine ulaşması hedeflenmektedir.

Bu gelişmelerle birlikte, ülkemizin uzun vadeli stratejik planlamaları doğrultusunda projenin devamı olan Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama 3. Etap (TG-3) Projesi hayata geçirilmiştir. Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama 3. Etap (TG-3) Projesi, ülkemizin stratejik planlamaları doğrultusunda yayımlanan On İkinci Kalkınma Planı (2024–2028) kapsamında tanımlanmıştır. Bu plan çerçevesinde mevcut doğal gaz yer altı depolama kapasitesinin artırılmasına yönelik hedefler doğrultusunda, Tuz Gölü 3. Etap Projesi'nin kapasite artırımı çalışmalarına ivedilikle başlanmıştır. 2024 yılı itibarıyla proje kapsamında başlatılan detay mühendislik çalışmaları tamamlanmış, ekipman ve malzeme tedarik süreci büyük ölçüde ilerlemiştir. Saha boru hatlarının yapımına başlanmış olup, bu çalışmaların 2025–2026 döneminde tamamlanması öngörülmektedir. Projenin 2033 yılı sonunda tamamlanarak ilave 5 milyar Sm^3 depolama kapasitesinin sisteme kazandırılması hedeflenmektedir. Bu sayede Türkiye'nin yer altı doğal gaz depolama kapasitesi, artan talep ve mevsimsel dalgalanmalara karşı enerji arz güvenliğini daha güçlü bir biçimde destekleyecek seviyeye ulaşacaktır.

Bu kapasite artışları sistemin esnekliğini ölçülebilir biçimde artırmıştır. Halihazırda BOTAŞ, ortalama günlük 250 milyon metreküp tüketime karşılık bugün sisteme yaklaşık 300 milyon metreküpün üzerinde gaz verebilen bir altyapıya sahiptir.

Genişletme projelerinin tamamlanmasıyla birlikte bu kapasitenin 400 milyon metreküpe ulaşması beklenmektedir.

FSRU ve LNG Terminalleri

BOTAŞ'ın Dörtyol ve SAROS FSRU tesisleri, ani talep artışlarında veya tedarik kesintilerinde sisteme hızlı gaz beslemesi sağlayarak arz sürekliliğini garanti altına almaktadır.

Bu tesisler sayesinde Katar, ABD ve Nijerya gibi farklı tedarikçi ülkelerden LNG ithalatı yapılmakta, bu da enerji arzında hem kaynak hem de güzergâh çeşitliliğini güçlendirmektedir.

FSRU sistemleri, gemi formunda bulunan yüzer LNG depolama ve gazlaştırma üniteleri olup, talep dalgalanmalarına karşı sistemin kısa sürede ek gaz sağlama kapasitesini artırmaktadır. Bu özellikleriyle, mevsimsel tüketim artışlarında veya boru hattı kaynaklı kesintilerde sistemin sürekliliğini korumaktadır.

Bölgesel ve Uluslararası Katkı

Enerjide Bölgesel Güç, Küresel Etki

BOTAŞ yalnızca Türkiye'nin değil, Avrupa'nın da enerji arz güvenliğine doğrudan katkı sunmaktadır.

TANAP ve TürkAkım üzerinden Avrupa'ya iletilen doğal gaz, Avrupa Birliği'nin kaynak çeşitlendirmesi ve arz güvenliği hedefleriyle uyumludur.

Türkiye'nin jeostratejik konumu sayesinde, BOTAŞ doğu-batı ve kuzey-güney enerji koridorlarında kritik bir "bağlantı noktası" işlevi görmektedir.

Bu projelerle, BOTAŞ'ın Avrupa Birliği'nin enerji stratejilerinde "güvenilir ortak" konumu güçlenmiştir.

Böylece BOTAŞ, yalnızca ulusal ve bölgesel enerji arz güvenliğinin değil, aynı zamanda sürdürülebilir ve düşük karbonlu bir enerji yapısının tesisinde de kilit rol üstlenmektedir.

Sürdürülebilirlik ve Enerji Dönüşümü Boyutu

Enerji arz güvenliği artık yalnızca miktarsal kapasiteyle değil, aynı zamanda sürdürülebilir ve düşük karbonlu bir arz yapısıyla tanımlanmaktadır. Bu anlayışla:

- Yenilenebilir enerji ve atık ısı kullanımına dayalı sistem entegrasyonlarını değerlendiriyor,
- Karbon yönetimi, enerji verimliliği ve dijital izleme projeleriyle operasyonel dayanıklılığımızı artırıyoruz.

Bu kapsamda, BOTAŞ'ın depolama altyapısı yalnızca arz güvenliği açısından değil, sürdürülebilir enerji dönüşümü bakımından da örnek niteliğindedir.

Silivri'de toplam 4,2 MW kurulu güce sahip Rüzgar Enerji Santrali, Tuz Gölü'nde ise toplam 3 MW kurulu güce sahip iki Güneş Enerji Santrali (GES-1 ve GES-2) tesislerin elektrik ihtiyacını karşılamaktadır. Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama 3.Etap Projesi kapsamında da ilave 5 MW kurulu güce sahip Güneş Enerji Santralinin devreye alınması planlanmaktadır. Böylece depolama altyapısında karbonsuz enerji kullanımı sağlanmıştır.

Yönetişim ve Koordinasyon

Enerji arz güvenliğine yönelik planlama, yatırım ve işletme faaliyetleri, BOTAŞ Genel Müdürlüğü koordinasyonunda ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı politikalarıyla uyumlu biçimde yürütülmektedir. Bu yapı, stratejik karar alma süreçlerinde şeffaflığı ve ulusal enerji politikalarıyla bütünleşik yönetimi güvence altına almaktadır.

Ayrıca, sürekli izleme sistemleri, acil durum planlamaları ve uzun vadeli enerji stratejileri aracılığıyla, arz güvenliği yaklaşımını sürdürülebilir bir enerji politikası perspektifiyle bütünleştirmektedir.

Güçlü Yönetişim, Uyumlu Enerji Yönetimi

Operasyonel Verimlilik ve Varlık Yönetimi

BOTAŞ, operasyonel verimliliğini artırmak ve hizmet sürekliliğini güvence altına almak amacıyla entegre yönetim sistemi yaklaşımını benimsemiştir.

Kuruluş genelinde yürütülen faaliyetler, ISO standartlarına dayalı yönetim sistemleri kapsamında yürütülmekte olup bu yapılar, BOTAŞ'ın tüm operasyonlarında kalite, çevre, enerji, iş sağlığı ve bilgi güvenliği alanlarında ortak bir yönetim çerçevesi sağlamaktadır. *(Bkz. Entegre Yönetim Sistemleri ve Sertifikalar)*

Bu kapsamlı sistem altyapısı sayesinde kurumsal süreçler tanımlanmakta, performans göstergeleriyle izlenmekte ve risk temelli kontrol mekanizmalarıyla yönetilmektedir. Sürekli iyileştirme döngüsü; standardizasyon, ölçülebilirlik ve etkinliği destekleyerek kuruluş genelinde operasyonel mükemmeliyet kültürünün yerleşmesini sağlamaktadır.

BOTAŞ, sahip olduğu kritik altyapı ve varlıkların -doğal gaz iletim hatları, depolama ve LNG tesisleri- performansını düzenli olarak izlemekte; kaynaklarını planlı ve optimize biçimde kullanmaktadır. Bu sayede bakım, yatırım planlama ve operasyonel kararlar, güncel performans verileri ve risk analizleri doğrultusunda şekillendirilmektedir.

Kalite, süreç ve varlık yönetimini entegre eden bu model; emre amadelik, güvenlik, maliyet etkinliği ve sürdürülebilir hizmet sürekliliğini birlikte güvence altına almaktadır. Bu bütünleşik yapı, kuruluşun uzun vadeli stratejik hedeflerine ulaşmasında güçlü bir temel oluşturmaktadır.

Operasyonel verimlilik yalnızca teknik optimizasyonu değil, aynı zamanda enerji tüketiminin, emisyonların ve çevresel etkilerin azaltılmasını da hedeflemektedir. Bu doğrultuda enerji performansının izlenmesi, kaynak kullanımının azaltılması ve karbon yönetimi uygulamaları, BOTAŞ'ın sürdürülebilir büyüme vizyonu ile doğrudan ilişkilidir.

Güvenlik Uygulamaları

BOTAŞ, sahip olduğu kritik enerji altyapılarının -petrol ve doğal gaz boru hatları, LNG ve doğal gaz depolama tesisleri ile bilgi ve endüstriyel kontrol sistemlerinin- güvenliğini sağlamak amacıyla bütünleşik bir güvenlik yönetim yaklaşımı benimsemektedir. Bu yaklaşım; fiziksel güvenlik, siber güvenlik, bilgi güvenliği ve hizmet güvenliği alanlarını kapsamakta olup, risk temelli yönetim, sürekli iyileştirme ve ulusal mevzuata tam uyum ilkeleri üzerine kuruludur.

Fiziksel Güvenlik ve Operasyonel Süreklilik:
Fiziksel güvenlik, BOTAŞ'ın sürdürülebilirlik yaklaşımının ayrılmaz bir parçasıdır. Tesislerin, çalışanların ve bilgi varlıklarının korunması amacıyla bütüncül önlemler uygulanmaktadır:

- Bilgi Teknolojileri (BT) ve Endüstriyel Kontrol Sistemleri (EKS) alanları "güvenli bölge" olarak tanımlanmış; erişimler yalnızca yetkili personelle sınırlandırılmıştır.
- Ziyaretçilerin tesis girişlerinde kimlik doğrulama, kayıt ve refakat uygulamaları yürütülmekte; geçişler kartlı sistemler ve kamera izleme altyapısı (CCTV) ile kontrol edilmektedir.
- Kritik bölgelerde vardiyalı güvenlik ekipleri görev almakta, güvenli alanlar teslimat ve yükleme bölgelerinden fiziksel olarak ayrılmaktadır.
- Yangın, deprem ve sel gibi afet risklerine karşı acil durum planları düzenli olarak test edilmekte; operasyonel süreklilik tatbikatlarla desteklenmektedir.

Siber Güvenlik ve Bilgi Koruma:
Siber güvenlik yönetimi, kuruluşun bilgi varlıklarının gizliliğini, bütünlüğünü ve erişilebilirliğini koruma hedefiyle bütüncül biçimde yürütülmektedir. Bu kapsamda:

- Siber Olaylara Müdahale Ekibi (SOME) olay tespiti, kayıt altına alma, değerlendirme ve koordinasyon süreçlerini yönetmektedir.
- Tüm çalışanlar, taşeron ve iştirak personeli düzenli olarak Bilgi Güvenliği Farkındalık Eğitimleri almakta bilgi güvenliği kültürü eğitim, iletişim ve bilgilendirme araçlarıyla sürekli güçlendirilmektedir.
- Üçüncü taraf erişimleri gizlilik protokolleriyle güvence altına alınmakta; sistemlere erişimler yetkilendirme ilkeleri doğrultusunda sınırlandırılmaktadır.
- Kriptografik kontroller, yedekleme, IDS/IPS sistemleri ve e-posta filtreleme gibi önlemlerle siber tehditlere karşı koruma sağlanmakta; tüm süreçler ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi çerçevesinde denetlenmekte ve güncellenmektedir.

Hizmet Güvenliği ve Kurumsal Koordinasyon:
Boru hatları, terminaller, limanlar ve depolama tesislerinde güvenlik, operasyonel süreklilik ve kamu güvenliği ilkeleriyle bütünleşik biçimde yönetilmektedir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanan **Milli Alarm Planı ve Savaş Hasar Onarım Planı**, olağanüstü durumlarda uygulanmak üzere incelenmekte, saklanmakta ve

gerektiğinde ilgili birimlerce devreye alınmaktadır. Tesislerde ve boru hatlarında meydana gelebilecek olası hasarların giderilmesi ve sistemin işlerliğinin korunması amacıyla Savaş Hasar Onarım Planı hazırlanmakta veya mevcut planlar güncellenmektedir.

BOTAŞ, ulusal ve uluslararası düzeyde düzenlenen güvenlik ve afet tatbikatlarına aktif olarak katılım sağlamakta, tatbikat sonuçlarını izleyerek sürekli iyileştirme mekanizmalarını güçlendirmektedir. Tesislerde nöbet, devriye ve erişim kontrolleri belirlenmiş çizelgelerle yürütülmekte; personel güvenliği kimlik doğrulama, güvenlik soruşturması ve kart yönetimiyle desteklenmektedir.

Petrol ve doğal gaz boru hatları ile tesis alanlarında güvenliğin artırılması amacıyla Özel Güvenlik Bölgesi ilan süreçleri yürütülmektedir.

Petrol ve Doğal Gaz Boru Hatları ile tesislerde görev yapan özel güvenlik personeline ilişkin işlemler, ilgili Valiliklerden alınan Özel Güvenlik Komisyon Kararları doğrultusunda yürütülmektedir. Liman tesisleri için Liman Tesisi Güvenlik Planı (LTGP) ve Güvenlik Değerlendirmesi (LTGD) periyodik olarak güncellenmekte, onay süreçleri tamamlanarak yürürlüğe alınmaktadır. Ayrıca, boru hatları ve tesislerde meydana gelebilecek sabotaj ve hırsızlık olaylarına karşı koruma tedbirleri uygulanmakta; güvenlik toplantıları, risk analizleri ve koordinasyon süreçleriyle hizmet güvenliği sürekli iyileştirilmektedir.

Güvenlik Personeli Eğitimi ve İnsan Hakları Yaklaşımı:
BOTAŞ, güvenlik personelinin yalnızca teknik yetkinliklerini değil, insan hakları ve etik davranış standartları konusundaki farkındalığını da güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Acil Durum Yönetimi

BOTAŞ'ta acil durum yönetimi, çalışan sağlığı, çevrenin korunması ve operasyonel sürekliliğin sağlanması temelinde yürütülmektedir. Kuruluş genelinde, tesis türüne ve faaliyet alanına göre hazırlanmış **Acil Durum Planları** ve **Acil Durum Prosedürü** doğrultusunda sistematik bir yönetim yapısı uygulanmaktadır.

Hazırlıklı kuruluş, kesintisiz hizmet

Acil Durum Planlama ve Uygulama Yapısı

Bu kapsamda aşağıdaki tesis ve birimler için acil durum planları oluşturulmuş ve periyodik olarak gözden geçirilmekte ve güncellenmektedir:

- Genel Müdürlük Binaları
- Doğal Gaz İletim ve Piyasa İşlemleri Daire Başkanlığı
- Doğal Gaz İletim I. Bölge Müdürlüğü
- Doğal Gaz İletim II. Bölge Müdürlüğü
- Doğal Gaz İletim III. Bölge Müdürlüğü
- Doğal Gaz İletim IV. Bölge Müdürlüğü
- LNG İşletme Müdürlüğü
- Silivri İşletme Müdürlüğü
- Tuz Gölü İşletme Müdürlüğü
- Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü

Acil Durum Prosedürü, tüm tesislerde geçerli olacak şekilde, olası acil durumların önceden tanımlanmasını, önleyici tedbirlerin alınmasını, müdahale ve tahliye planlarının hazırlanmasını, ilgili tarafların bilgilendirilmesini ve düzenli tatbikatların gerçekleştirilmesini kapsamaktadır.

"Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik" kapsamında üst seviyeli tesisler arasında yer alan Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü ve LNG İşletme Müdürlüğü, yangın, patlama ve toksik yayılım gibi olaylara karşı özel Dahili Acil Durum Planları ile yönetilmektedir. Bunun yanı sıra, genel müdürlük, bölge müdürlükleri ve bağlı tesislerde; yangın, deprem, sel, fırtına, deniz kazası, boru hattı hasarı veya tehlikeli madde sızıntısı gibi durumlarda devreye giren tesis bazlı acil durum planları uygulanmaktadır. 2024 yılında bu kapsamda herhangi bir durum yaşanmamıştır.

Sorumluluk ve Organizasyon

Acil durum yönetim sisteminin oluşturulması, uygulanması ve güncellenmesinden Genel Müdür ve ilgili Bölge/İşletme Müdürleri sorumludur. Bu yöneticiler, görevlerini Acil Durum Planlama Ekipleri aracılığıyla yerine getirmekte ve gerekli kaynakların sağlanmasını, görev dağılımını ve iletişim süreçlerini koordine etmektedir.

Kurumsal Yaklaşım ve Temel Hedefler

BOTAŞ, olası acil durumları tespit ederek önleyici tedbirler almakta, çalışanlarını bilinçlendirmekte ve olay anında hızlı, etkili müdahale sistemleri kullanmaktadır. Bu doğrultuda aşağıdaki hedefler belirlenmiştir:

- Çalışanların ve ilgili tarafların can güvenliğini korumak,
- Acil durumlara etkin müdahale planları hazırlamak ve uygulamak,
- Tatbikat ve Eğitimlerle müdahale kabiliyetini geliştirmek,
- Acil durum sonrasında süreç performansını değerlendirmek ve sürekli iyileştirmek.

Bu yaklaşım, BOTAŞ'ın operasyonel süreklilik ve çevresel koruma hedefleriyle bütünleşik biçimde yürütülmektedir.

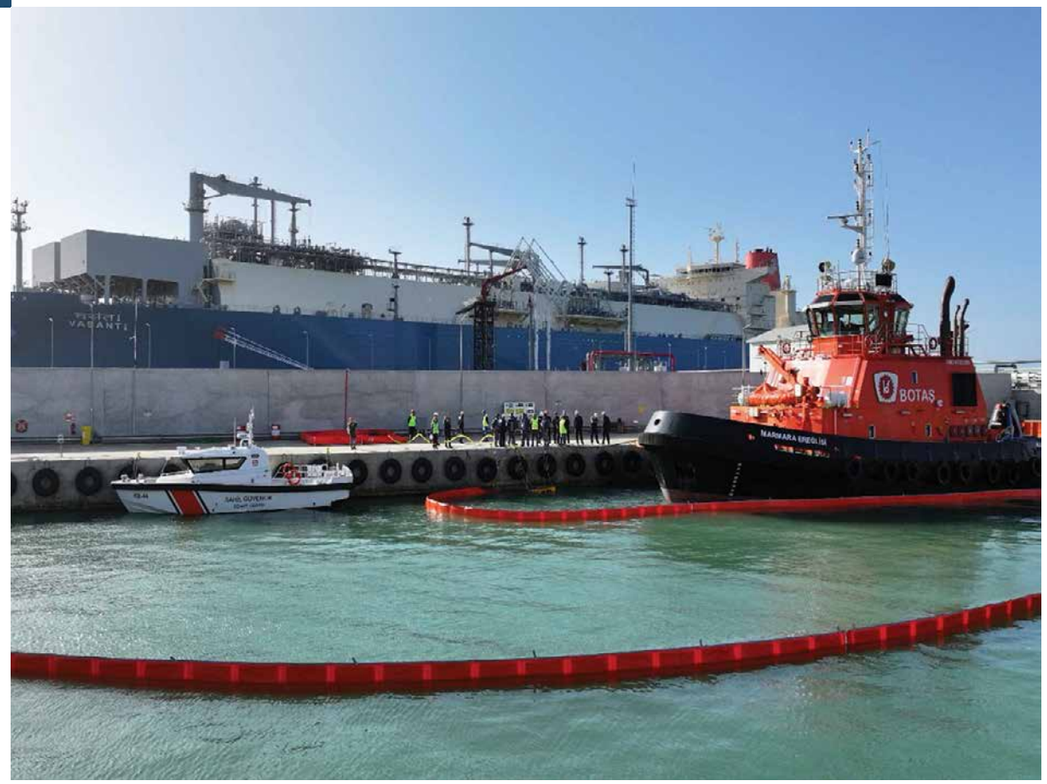

BOTAŞ'ta Risk Yönetimi

BOTAŞ'ta kurumsal riskler, finansal riskler, siber riskler, iş sağlığı ve güvenliği (İSG) riskleri, operasyonel riskler, ESG (çevresel, sosyal, yönetişimsel) riskleri, faaliyet riskleri ilgili birimlerince çalışılmaktadır.

1. Kurumsal Risk Yönetimi

Kurumsal risk yönetimi (KRY), Kuruluşumuzu etkileyecek nitelikteki potansiyel riskleri tanımlamak ve Yönetimin risk alma iştahı doğrultusunda riski yönetmek ve Kuruluşun hedeflerine ulaşacağı konusunda makul güvence vermek amacıyla COSO ERM (Enterprise Risk Management) 2017 Çerçevesi temel alınarak tasarlanmış, dokümante edilmiş ve işleyen bir mekanizmadır.

KRY'nin merkezinde BOTAŞ Stratejik Planı ve Yönetim Kurulu tarafından onaylanan risk iştahı vardır. Ayrıca, kurumsal riskler çalışılırken Dünya Ekonomik Forumu (WEF) tarafından her sene yayınlanan Küresel Risk Raporu da dikkate alınmaktadır.

BOTAŞ'ta yirmi yılı aşkın süredir sahip olunan uluslararası yönetim sistemleri standartları gereği risk değerlendirme çalışmaları yapılmaktadır. Kuruluşumuzda finansal riskler, siber riskler, iş sağlığı ve güvenliği (İSG) riskleri, iletim hatlarına yönelik operasyonel riskler, ESG (çevresel, sosyal, yönetişimsel) riskleri ve faaliyet riskleri ilgili birimlerince çalışılmakta olup ayrıca, bu riskler kurumsal bazda çalışılarak BOTAŞ'ın stratejik amaçları, hedefleri ve performansını etkileyebilecek risklerin tamamının konsolide edildiği kurumsal risk envanteri ortaya çıkarılmaktadır.

Kuruluşun misyon, vizyon ve temel değerleri doğrultusunda, stratejik planı ile uyumu da göz önüne alınarak risk alma isteğini yansıtan risk iştahı Yönetim Kurulumuz tarafından belirlenerek onaylanmaktadır. Risk iştahı belirlenirken Kuruluşun risk felsefesi, iş stratejileri, toplam finansal ve operasyonel riskler, paydaşların beklentileri ve düzenleyici otoriteler göz önüne alınmaktadır. Her bir risk alanı için riske açık, riske toleranslı, riske duyarsız, ılımlı şekilde riskten kaçınan ve riskten kaçınan olmak üzere beş adet risk iştahı kategorisi kullanılmaktadır.

Kuruluş genelinde kurumsal riskler, her ünitede bulunan Ünite Kurumsal Risk Yönetimi (KRY) Sorumluları ve ilgili çalışanların katılımları ile toplantılarda beyin fırtınası yöntemi ile tartışılarak çalışılmaktadır. Bu çalışmalar sonucunda kurumsal riskler, kök nedenler, güncel kontroller, risk puanı, eylem/fırsat planı ile beraber kurumsal risk envanterine girilmektedir. Riskin Erken Saptanması Komitesi tarafından gözetimi yapılan kurumsal risk envanteri Yönetim Kurulu onayına sunulmaktadır.

Küresel veya ulusal ölçekte yaşanmış/yaşanabilecek, kurumsal risk envanteri kapsamında değerlendirilmesi beklenemeyecek aciliyette/detayda olan kurumsal risklerin değerlendirildiği Riske Özel İnceleme Raporları hazırlanmaktadır.

Bu kapsamda; Kuruluşumuz stratejik amaç ve hedeflerinde yer alan arz güvenliğinin sağlanması doğrultusunda, Marmara Bölgesinde meydana gelebilecek olası deprem nedeniyle doğal gaz iletim süreçlerinde aksaklık meydana gelmesi riskine yönelik Riske Özel İnceleme Raporu hazırlanmış ve Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Onaylanan raporda yer alan aksiyonlar sorumlu Ünitelerce takip edilerek Üst Yönetime raporlanmaktadır.

KRY Uygulamamızda Öne Çıkanlar

Kuruluşun amaç ve hedeflerine erişmesini engelleyebilecek her sürece temas etmesi, Kurumsal Risk Yönetimini öne çıkarmaktadır. İş Sağlığı ve Güvenliği sağlık açısından, Teknik Emniyet çalışmaları ekipman ve operasyonlar açısından, Siber Güvenlik çalışmaları siber olaylar açısından, Finansal çalışmalar da mali riskleri değerlendirirken Kurumsal Risk Yönetimi hepsi ile entegre olarak çalışmakta ve silo bazında değil kurumsal bazda risklere yaklaşmaktadır.

Birçok şirkette risk puanları hesaplanırken etki ve olasılık değerleri genelde geçmiş yaşanan olaylara ve tahmini sübjektif yaklaşımlara dayanırken BOTAŞ'ta kurumsal risk yönetimi uygulamamızda YK tarafından onaylanan etki ve olasılık kriterleri göz önünde bulundurularak hesap yapılır. Finansal bir risk çalışılırken riskin gerçekleşmesi durumunda kaybedilecek finansal değerin 5 üzerinden kaç etkiye karşılık geldiği onaylı tablodan bakılarak risk puanı hesaplanır. Bunun gibi gaz kesintisinin hangi mevsimde, hangi boru hattında, hangi hizmet alanında (sanayi/ev/elektrik) kaç saat olduğunun etkisi onaylı tabloda yer almaktadır. Bu da her ünitenin kendine göre değer belirlemesindense kurumsal bir yaklaşımı öne çıkarır. BOTAŞ'ta kaybedilecek her bir mali değerin, itibar kaybının, hizmet kesintisinin BOTAŞ için ne kadar etkisi olduğunun herkes tarafından aynı algılanmasını sağlar.

KRY'nin Organizasyon Kültürü Üzerindeki Etkisi

BOTAŞ'ta kurumsal risk yönetiminin üst yönetimden başlayarak tüm çalışanların ortak sorumluluğu olduğu, Genel Müdür tarafından onaylanarak kuruluşun tüm çalışanları ile paylaşılan Kurumsal Risk Yönetimi Prosedüründe yer almaktadır.

Ünitelerde iletişim kanalları olan Ünite KRY Sorumlularına ve tüm çalışanlara BOTAŞ Akademi online eğitim platformu üzerinden kurumsal risk yönetimine ilişkin eğitim atanmıştır. Çalışanların kurumsal risk yönetim sürecinin içinde nasıl yer aldığı, kendilerine hem eğitim hem de uygulamalarla yansıtılmaktadır. Tüm çalışanların kurumsal risk toplantılarına katılmaları teşvik edilmektedir. Çalışanların fikirlerine (örn: risk, eylem önermeleri ve bunlara kurumsal risk envanterinde yer verilmesi gibi) önem verilmesi onlara risk bazlı yaklaşımın benimsemelerine destek olmaktadır.

Etkili bir şekilde uygulanan KRY sayesinde, bir olay meydana geldikten sonra olayın olumsuzluklarını giderici önlemler alan yönetim şekli yerine olay meydana gelmeden, olayın oluşmasını engelleyici önlemler

alan yönetim şekli benimsenmekte dolayısıyla kuruluşun değişime cevap verme yeteneği geliştirilmektedir.

BOTAŞ'ta uygulanan kurumsal risk yönetimine ilişkin çalışanların farkındalığın ölçülmesi ve iyileştirme alanlarının belirlenmesi amacıyla Risk Farkındalık Anketi düzenlenmiştir. Yapılan anket kapsamlı ve detaylı bir çalışma olmakla birlikte kurumsal risk yönetimi çalışmalarının organizasyon kültürüne olan etkisi değerlendirilerek çalışanlarla paylaşılmıştır. Anket sonucunda aksiyon alınabilecek hususlar değerlendirilerek ilgili Üniteler ile paylaşılmıştır.

Kaynak Yönetimi & Müşteri-Çalışan Memnuniyeti

Kurumsal risk yönetimi kuruluşumuzda kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde dağıtılmasına yardımcı olmaktadır. Kuruluşumuzun faaliyetlerine kesintisiz devam etmesi, sunulan hizmet doğrultusunda paydaşların, çalışanların ve müşterilerin memnuniyeti ve kuruluşumuzun itibarının korunmasına doğrudan katkı sağlamaktadır.

Organizasyonel Sürdürülebilirlik ve Uyum Yeteneği

Kuruluşumuz kurumsal risklerini yöneterek, organizasyonel sürdürülebilirlik, dayanıklılık ve çeviklik olarak adlandırılan değişen koşullara uyum sağlama yeteneğini geliştirmektedir.

KRY uygulamaları, bir kurumsal riskin meydana gelme olasılığını azaltma ve risk meydana geldiğinde ortaya çıkabilecek etkiyi azaltmaya odaklanmaktadır. Etkiyi yöneterek değişen koşullara uyum sağlama yeteneği geliştirilmekte, bu sayede değişen pazar ve kaynak kısıtlamalarına daha çabuk adapte olunmaktadır.

Sonuç olarak; varlık sebebi ülkesinde kritik öneme sahip, uluslararası projelerle dinamik yapısını her gün geliştiren BOTAŞ'ta, KRY stratejik amaç ve hedeflerine ulaşabilmesine engel olabilecek kurumsal risklerin tespiti ve yönetimi açısından büyük öneme sahiptir. Bu bakış açısıyla BOTAŞ'ta uygulanan KRY'nin, her birimin BOTAŞ'ın stratejik amaç ve hedeflerine erişmekte kendi yerlerini ve önemlerini görmesine katkıda bulunurken organizasyon kültürüne etkisi gelişmekte, Yönetim Kurulunun belirlediği risk iştahı, etki & olasılık kriterleri ile çalışılması sayesinde BOTAŞ'ın stratejik amaç ve hedeflerine ulaşmasına fayda sağlamaktadır.

2. Faaliyet Riskleri

16.10.2023 tarih ve 7723 sayılı, 2024 yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programı Kararının "İç Kontrol Sisteminin Oluşturulması" başlıklı 26. Maddesinin 1. fıkrasında;

"Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkların yönetim kurulları ile görev ve yetkileri çerçevesinde her düzeydeki yöneticileri;
ç) yılda en az bir kez kontrol öz değerlendirme yapılmasını sağlamak üzere iç kontrol sisteminin oluşturulmasından sorumludur."

hükmü gereğince Kuruluşumuzda kontrol öz değerlendirme yapılması gerekliliğinden ötürü, faaliyet adımları düzeyinde prosedürlerimizde yer alan kontrol noktalarının belirlenerek bu kontrollerin çalışmaması durumunda hangi risklerle karşılaşacağımızın tespiti yapılmakta ve iç kontrol çalışmalarında iyileştirilmeye gidilmesi hedeflenmektedir.

Faaliyet adımları düzeyindeki kontrollerin ve faaliyet risklerinin belirlenmesi ile Kuruluşumuzdaki iç kontrol süreci geliştirilmektedir. BOTAŞ'a özel geliştirilen metodoloji ile belirlenen kontrol noktalarının birincil (anahtar) ve ikincil olarak sınıflandırması yapılmaktadır. Birden fazla riski azaltan, önemli/kritik riski azaltan, gerçekleştirildiğinde riskin büyük çoğunluğunu azaltan kontroller olan birincil (anahtar) kontrollerin çalışmaması durumunda hangi risklerle karşılaşacağımızın tespiti birimlerde çalışan yönetici/uzmanların görüşü alınarak kontrol/faaliyet riski belirleme toplantılarında yapılmaktadır. Yapılan toplantılarda mevcut kontrollerin yeterliliği kontrol sahipleri tarafından sorgulanmakta, ihtiyaç halinde birim tarafından faaliyet adımlarına kontrol ekleme/çıkarma vb. güncellemeler yapılmakta ve BOTAŞ adına iç kontrol sisteminin daha etkin ve verimli bir şekilde çalışmasına katkı sağlanmaktadır.

2024 yılı için BOTAŞ Faaliyetleri Kontrol ve Risk Envanterinde yer alan kontroller, kontrol sahibi tüm ünitelere "kontrol öz değerlendirme" yapılmak üzere gönderilmiştir. Kontrol öz değerlendirmesi sonucunda Ünitelerce yapılan değerlendirmeler konsolide edilerek nihai envanter oluşturularak İç Denetim Daire Başkanlığı ile paylaşılmıştır. Revize edilen ve yeni yayınlanacak her prosedür için söz konusu çalışmalar devam etmektedir.

3. Siber Riskler

Kuruluşumuz bünyesindeki tüm çalışanların, 3. Tarafların, Kurumsal bilişim sistemleri ile endüstriyel kontrol sistemlerinin, güvenli alanlar da dahil olmak üzere bilgi barındıran her türlü ortamın bilgi güvenliğinin sağlanması, tehditlerin tanımlanması, bilgi güvenliği risk ve fırsatlarının belirlenmesi, değerlendirilmesi, aksiyonların tespit edilmesi, kayıt altına alınması, alınan aksiyonların takip edilerek gerekli kontrollerin uygulanmasının sağlanmasına yönelik Bilgi Güvenliği Risk Değerlendirme Prosedürü uygulanmaktadır.

Bilgi güvenliği risk değerlendirme çalışmaları, ISO/IEC 27001 Standardı, 2020/12 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi, KVKK yükümlülükleri, Kamu BGYS Tebliği, 06.06.2023 tarihli, 32213 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Enerji Sektöründe Siber Güvenlik Yetkinlik Modeli Yönetmeliği doğrultusunda yapılmaktadır.

Risk belirleme çalışmaları, güncel tehditler, gelişen teknoloji ve yasal düzenlemelerdeki değişiklikler de gözetilerek Kurumsal iş süreçlerinin devamlılığı, kritik altyapıların sürekliliği, etki büyüklüğü ve operasyonel önemine göre yapılmaktadır. Risk değerlendirme metodu olarak 5 X 5 matrisi kullanılmakta, risk kabul değeri olarak 15 ve üzerindeki olan riskler için aksiyon alınması esas alınmaktadır.

Bilgi güvenliği riskleri, Bilgi Güvenliği Yürütme ve Yönetim Kurulu tarafından yılda en az bir kez gözden geçirilerek güncellenmektedir.
Bilgi güvenliği risklerine ilişkin olarak;

• Siber güvenlik faaliyetleri kapsamında, bilişim ve endüstriyel kontrol sistemlerinin altyapılarına yönelik güvenlik analizleri ve sızma testleri gerçekleştirilmekte, güncel tehditlere yönelik tehdit istihbarat takibi yapılmakta, gelişen teknolojiye uygun şekilde gerekli güvenlik yazılım ve cihazlarının temini, kurulumu, güncellenmesi ve işletilmesi sağlanmakta, log (iz) kayıtlarının yönetimi, anomali ve alarmların izlenmesi faaliyetleri gerçekleştirilmekte, tespit edilen teknik açıklıkların giderilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

• Gerçek ortamların kopyası veya benzeri ortamlar oluşturularak siber dünyadaki en güncel saldırıların taklit edilmesi suretiyle mevcut güvenlik teknik kontrollerinin düzgün şekilde yapılandırılıp yapılandırılmadığının test edilmesi amacıyla saldırı ve önleme simülasyon çalışmaları yürütülmektedir.

• Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013-2014 Eylem Planı uyarınca, Kuruluşumuza doğrudan ya da dolaylı olarak yapılan veya yapılması muhtemel siber saldırılara karşı gerekli önlemlerin alınmasını teminen kurulan BOTAŞ Kurumsal SOME organizasyonu tarafından, Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM) ve Siber Güvenlik Operasyon Merkezi (SGOM) ile iletişim ve koordinasyon sağlanmaktadır.

• Kurumsal farkındalık seviyesinin arttırılması amacıyla Oltalama E-Postaları gönderilmesi suretiyle sosyal mühendislik testleri yapılmakta, Kuruluş çalışanları ile 3. Taraf çalışanlarına bilgi güvenliği farkındalık eğitimleri verilmekte, Siber Güvenlik Farkındalık Ayı, USB Cihaz Kullanımı, Banka Dolandırıcılığı, Güvenli İnternet, Bilgilerin muhafazası, E-posta Kullanımı, Veri İhlal Önemi, kişisel verilerin güvenliği, yapay zeka gibi güncel konulara dikkat çekilmektedir. Sosyal mühendislik testlerinin sonuçları analiz edilerek, güncel ihtiyaçlar çerçevesinde siber güvenlik ve bilgi güvenliği süreçlerinin iyileştirilmesi çalışmaları yürütülmektedir.

4. İSG Riskleri

Kuruluşumuz bünyesindeki tüm çalışanların ve çalışma sahasından etkilenen tüm tarafların, iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması, arttırılması, tesise ve malzemeye zarar verebilecek iş sağlığı ve güvenliği (İSG) kapsamındaki tüm tehlikelerin tanımlanması, risklerin, İSG fırsatlarının ve aksiyonların belirlenmesi, değerlendirilmesi, dokümante edilmesi, aksiyonların takip edilerek duruma uygun olarak kontrollerin uygulanmasının sağlanması kapsamında İSG Risk Değerlendirme Prosedürü uygulanmaktadır.

Genel Müdürlük ve bağlı işyerlerinde 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve bağlı İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği doğrultusunda işyerlerine özgü risk değerlendirme ekipleri oluşturulmaktadır.

İşyerlerinde oluşturulan risk değerlendirme ekiplerince gerekli çalışmalar yapılmakta, işyeri faaliyetlerine ilişkin tehlike ve riskler tanımlanmakta ve risk değerlendirme ekibince uygun görülen risk değerlendirme metodu (5X5 Matris veya Fine Kinney) kullanılarak Risk Değerlendirme Formu ile kayıt altına alınmakta ve takibi yapılmaktadır.

Risk değerlendirme ekiplerince yapılmış olan risk değerlendirmeleri; tehlike sınıfına göre çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde sırasıyla en geç iki, dört ve altı yılda bir periyodik olarak yenilenmektedir. Ayrıca mevzuatta belirtilen durumlarda ortaya çıkabilecek yeni risklerin, işyerinin tamamını veya bir bölümünü etkiliyor olması göz önünde bulundurularak risk değerlendirmesi tamamen veya kısmen yenilenmektedir.

5. Çevre, Sosyal ve Yönetişimsel (ESG) Riskleri

BOTAŞ Faaliyetlerine yönelik Çevresel, Sosyal, Yönetişimsel (ESG) risklerin yönetilmesine ilişkin çalışmalara başlanmıştır. Bu kapsamda Biyoçeşitlilik, iklim değişikliği, uyum, dijitalleşme, çalışan memnuniyeti, müşteri memnuniyeti gibi hususlar irdelenerek Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile uyumlu ESG Risk Envanteri oluşturulmuştur. Bu çalışmalarla birlikte ESG risk ve fırsatlarının tanımlanması, önceliklendirilmesi, kök neden ve etki analizleri, kontrol ve eylemlerin belirlenmesi ve bu eylemlerin takibinin gerçekleştirilmesi ile sürdürülebilirlik faaliyetlerine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

6. Operasyonel Riskler

Kuruluşumuzun faaliyetleri kapsamında önemli risklerin tanımlanmasını, kontrol süreçlerinin değerlendirilmesini, bu risklerin uygun süreçler ile yönetilerek ortadan kaldırılmasını veya risklerin kabul edilebilir seviyelere düşürülmeleri için aksiyon planlarının geliştirilmesini sağlamak amacıyla Ham Petrol, Depolama, FSRU, LNG,Doğal Gaz Boru Hatları ve Tesisleri Risk Değerlendirme Raporları hazırlanmaktadır.

7. Finansal Riskler

Kuruluşumuzun esas faaliyetlerinden olan doğal gaz satışı ve iletiminden elde edilen gelir Türk Lirası üzerinden iken; ithal edilen doğal gazın ödemeleri USD ve Avro para birimleri ile gerçekleşmektedir. Bu durumda, Kuruluşumuz giderlerinin döviz, gelirlerinin ise TL olduğu bir şemada ciddi kur riski ile karşı karşıya kalmaktadır. Bununla birlikte, ithal edilen gazın fiyatını belirleyen petrol ürünlerine ilişkin fiyatlarda yaşanan değişimler hem emtia hem de kur riskine sebebiyet vermektedir. Söz konusu riskler ile mücadele kapsamında 7723 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı hükümleri doğrultusunda, Kuruluşumuzun, ana faaliyet alanlarında gerçekleştireceği işlemlerden doğan emtia ve kur risklerinden korunmak amacıyla, Yönetim Kurulumuzun 21/03/2024 tarih ve 2024/8-43 sayılı kararı ile Finansal Risk Yönetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda Genel Müdürlük oluru ile Finansal Risk Yönetimi Komisyonu kurulmuştur.

6

KURUMSAL YÖNETİM

Güçlü yönetim, sürdürülebilir ilerleme

- Organizasyon Yapısı
- Entegre Yönetim Sistemleri ve Sertifikalar
- Paydaş Yönetimi
- Sektörel Üyelikler

Lütfen ulaşmak istediğiniz bölümün üzerine tıklayınız.

Türkiye'nin enerji arz güvenliğinde kritik bir rol üstlenen BOTAŞ, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı bir kamu iktisadi teşebbüs olarak, kamu sorumluluğu bilinciyle faaliyet göstermektedir. Kuruluşun yönetim modeli, etkin karar alma, hesap verebilirlik, şeffaflık ve sürdürülebilir değer üretimi ilkeleri üzerine kuruludur.

Kamu yönetimi disiplini ile enerji sektörünün teknik dinamiklerini bir arada yürüten BOTAŞ, tüm faaliyetlerinde uzun vadeli bir bakış açısı benimser. Kuruluşun organizasyon yapısı; Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları ve ana hizmet, danışma ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu, kuruluşun stratejik yönünü belirlerken; Genel Müdürlük, bu kararların uygulanmasından ve günlük faaliyetlerin yönetiminden sorumludur.

Stratejik ve Sürdürülebilirlik Odaklı Yönetim
BOTAŞ'ın yönetim anlayışı, Türkiye'nin enerji arz güvenliğini korumanın ötesine geçerek, enerji sektöründe sürdürülebilir kalkınmayı desteklemeyi hedefler. Bu doğrultuda kuruluşun orta ve uzun vadeli hedefleri, BOTAŞ Stratejik Planı çerçevesinde belirlenmekte; performans göstergeleri düzenli olarak izlenmekte ve kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Enerji verimliliği, karbon emisyonlarının azaltılması, dijitalleşme, iş sağlığı ve güvenliği, çevre yönetimi ve toplumsal katkı alanlarında geliştirilen politikalar, kuruluşun sürdürülebilirlik yaklaşımının temel taşlarını oluşturur.

Böylece BOTAŞ, yalnızca enerji arzını değil, çevresel ve sosyal etkilerini de yöneterek sektöründe öncü bir kamu kuruluşu olma sorumluluğunu taşır.

Katılımcı, Şeffaf ve Hesap Verebilir Yönetim
Karar alma süreçleri, kuruluş içi komisyonlar, birim toplantıları ve üst yönetim koordinasyonu ile yürütülür. Bu süreçlerde çalışanların, teknik ekiplerin ve paydaşların görüşleri alınır; farklı birimlerin ortak katkısı teşvik edilir.

BOTAŞ, hesap verebilir ve şeffaf yönetim ilkeleri doğrultusunda faaliyet gösterir. Faaliyetlerin etkinliği ve bütünlüğü; iç kontrol sistemi, denetim mekanizmaları ve risk yönetimi prosedürleri aracılığıyla güvence altına alınır. Bu sayede kuruluş, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımını sürdürülebilirlik perspektifiyle birleştirir.

Sürekli İyileştirme ve Kurumsal Dönüşüm
BOTAŞ, kurumsal yönetimi dinamik bir süreç olarak görür. Sürekli iyileştirme, dijital dönüşüm ve çalışan gelişimi, kuruluş kültürünün merkezinde yer alır.
Kalite yönetim sistemleri, eğitim programları ve performans izleme süreçleriyle kurumsal gelişim desteklenir. Bu yaklaşım, yalnızca iç süreçlerin değil; aynı zamanda çevresel ve sosyal performansın da sürekli olarak iyileştirilmesine katkı sağlar.

ORGANİZASYON YAPISI

BOTAŞ'ın kurumsal yönetim modeli; açık hiyerarşi, tanımlı görev alanları ve güçlü koordinasyon mekanizmaları üzerine kuruludur. Kuruluşun yönetim yapısı, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ve 17 Nisan 1995 tarihli ve 22261 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ana Statü hükümleri çerçevesinde düzenlenmiştir.

Bu yasal çerçeveye göre BOTAŞ, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı, tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir İktisadi Devlet Teşekkülü (İDT) olarak faaliyet göstermektedir.

BOTAŞ'ın yönetim yapısı iki ana organdan oluşur: Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlük.

Bu yapı, karar alma, uygulama ve denetim süreçleri arasında açık bir yetki zinciri oluşturur.

Yönetim Kurulu, kuruluşun en üst karar organıdır. Stratejik hedeflerin, yatırım planlarının ve politikaların belirlenmesinden; faaliyetlerin mevzuata, ulusal enerji politikalarına ve kurumsal stratejiye uygun biçimde yürütülmesini gözetmekten sorumludur.

Ana Statü'nün 6. maddesi uyarınca Yönetim Kurulu; Genel Müdür'ün başkanlığında toplam beş üyeden oluşmakta olup, üyelerin atanma, görev ve sorumluluk esasları 233 sayılı KHK hükümlerine tabidir. Yönetim Kurulu yapısı ve güncel üyeleri aşağıda verilmektedir.

Abdulvahit FİDAN
Yönetim Kurulu Başkanı
Genel Müdür

Nevzat ŞATIROĞLU
Yönetim Kurulu
Üyesi

M. Talha PAMUKÇU
Yönetim Kurulu
Üyesi

Kerim TAŞKIRAN
Yönetim Kurulu
Üyesi

Okan SÜLER
Yönetim Kurulu
Üyesi

Yönetim Kurulu, düzenli olarak toplanmakta, stratejik kararları onaylamakta ve Genel Müdürlük faaliyetlerini denetlemektedir. Kararlar, salt çoğunlukla alınmakta olup, eşitlik durumunda Genel Müdür'ün oyu belirleyici olmaktadır.

Genel Müdürlük, Yönetim Kurulu kararlarının uygulanmasından, kuruluşun operasyonlarının yönetiminden ve performansının izlenmesinden sorumludur.

Ana Statü maddeleri doğrultusunda, Genel Müdür; idarenin tüm işleyişinden birinci derecede sorumlu olup, yetkilerinin bir kısmını açık sınırlarla Genel Müdür Yardımcılarına devredebilir. Ancak bu yetki devri, Genel Müdür'ün sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Genel Müdür'e bağlı olarak görev yapan Genel Müdür Yardımcıları, doğalgaz ticareti, iletim faaliyetleri, mühendislik ve yatırım yönetimi, mali işler, insan kaynakları, bilgi teknolojileri ve destek hizmetleri gibi ana fonksiyonların koordinasyonunu yürütmektedir.

Bu fonksiyonlar, BOTAŞ'ın ülke genelindeki operasyonlarının ölçeğini ve stratejik önemini yansıtan bir organizasyon yapısı içinde konumlanmıştır.

BOTAŞ organizasyon yapısı; stratejik planlama, hukuk, finans, operasyon, bilgi teknolojileri, iş sağlığı ve güvenliği, çevre yönetimi ve kurumsal iletişim birimlerinden oluşmaktadır.

Bu birimler arasında etkin bilgi akışı, süreç koordinasyonu ve ortak karar alma kültürü sağlanmaktadır.

Karar alma süreçlerinde stratejik, taktik ve operasyonel düzeyler açık biçimde tanımlanmış; bu düzeyler arasında düzenli koordinasyon toplantıları ve performans gözden geçirme mekanizmaları işletilmektedir. Kuruluşun iç kontrol ve risk yönetimi sistemleri, yönetim kademeleri arasındaki hesap verebilirlik zincirini güçlendirmekte; kamu kaynaklarının etkin, verimli ve sürdürülebilir biçimde yönetilmesine katkı sağlamaktadır.

BOTAŞ'ta sürdürülebilirlik konuları, kuruluşun stratejik planlama, risk yönetimi ve Entegre Yönetim Sistemi süreçleri aracılığıyla üst yönetime taşınmakta ve karar alma mekanizmalarına entegre edilmektedir. Üst yönetim, çevresel, sosyal ve operasyonel performansa ilişkin gelişmeleri yönetim gözden geçirme, iç denetim ve stratejik raporlama süreçleri aracılığıyla düzenli olarak takip ederken; Yönetim Kurulu da bu kapsamda elde edilen genel ilerlemeler hakkında periyodik olarak bilgilendirilmektedir.

BOTAŞ'ta yönetim kademeleri ve çalışanlara ilişkin ücretlendirme ve diğer haklar, kamu iktisadi teşebbüslerine ilişkin yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun olarak belirlenmektedir.

BOTAŞ'ın güncel organizasyon şeması aşağıda verilmektedir.

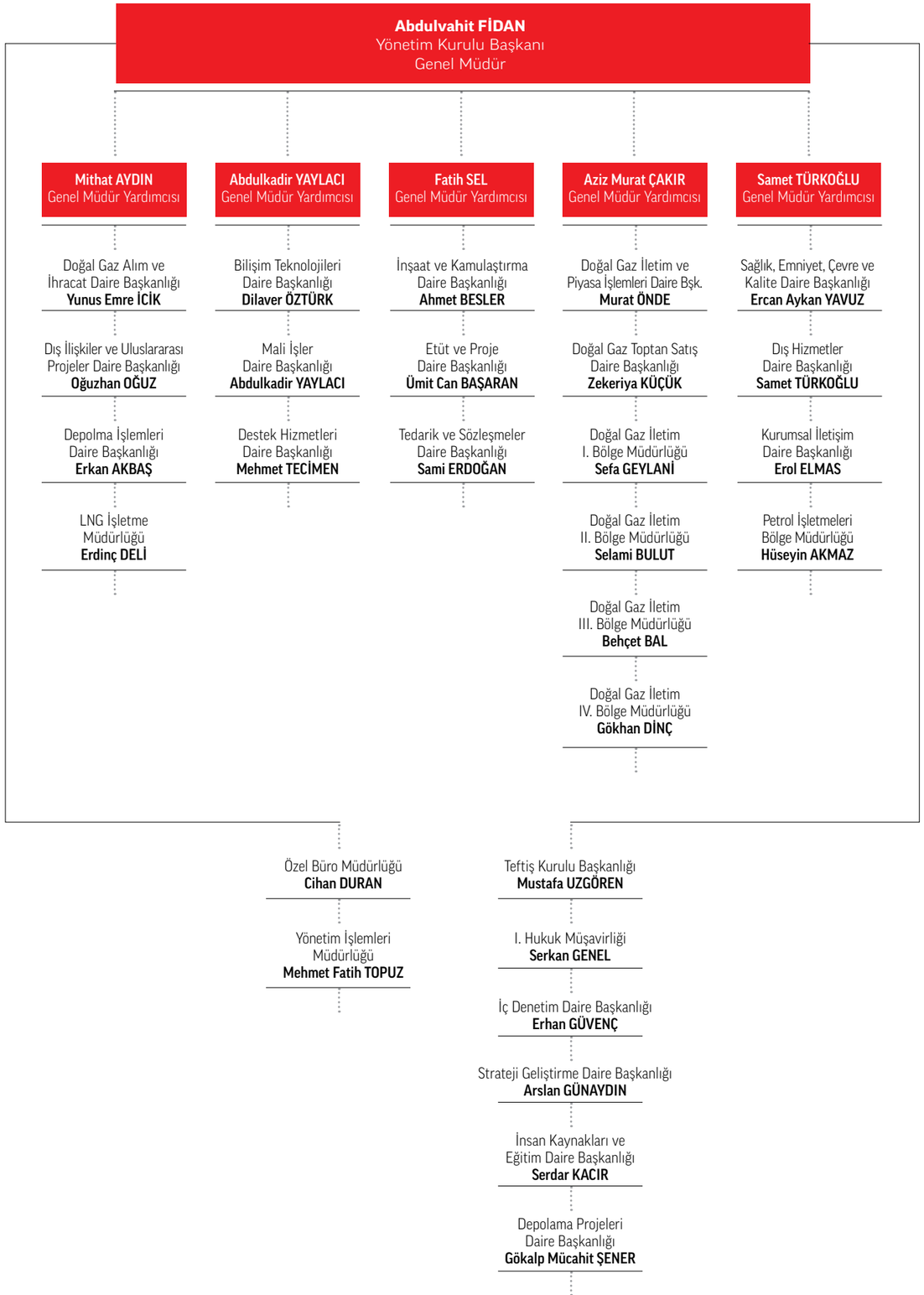

ENTEGRE YÖNETİM SİSTEMİ VE SERTİFİKALAR

BOTAŞ, tüm faaliyetlerini uluslararası standartlara uygun şekilde yönetmek amacıyla Entegre Yönetim Sistemi (EYS) yaklaşımını benimsemiştir. Bu sistem, kuruluşun kalite, çevre, iş sağlığı ve güvenliği, enerji verimliliği ve bilgi güvenliği alanlarındaki performansını ortak bir çatı altında izlemeyi, değerlendirmeyi ve sürekli geliştirmeyi sağlar.

BOTAŞ; ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi, ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi, ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi ve ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi standartlarını entegre biçimde uygulayarak, operasyonlarını sürdürülebilir, güvenli, verimli ve uluslararası normlarla uyumlu hale getirmiştir.

Entegre yönetim yaklaşımıyla BOTAŞ:

- Enerji arz güvenliğini, bilgi güvenliğini ve hizmet sürekliliğini sağlamayı,
- Enerjiyi verimli ve etkin kullanmayı,
- Yüksek kalite standartlarında hizmet sunmayı,
- Çevresel etkilerini azaltmayı ve karbon ayak izini düşürmeyi,
- Çalışanların, yüklenicilerin ve faaliyetlerden etkilenen tüm paydaşların sağlık ve güvenliğini korumayı,
- Çalışan ve paydaş memnuniyetini artırmayı,
- Tüm süreçlerde sürekli iyileştirmeyi hedeflemektedir.

BOTAŞ, entegre sistemlerin etkinliğini düzenli olarak izlemekte, iç ve dış denetimlerle performansını ölçmekte ve düzeltici/ önleyici aksiyon planları aracılığıyla sürekli gelişimi desteklemektedir.

Kalite, güvenlik, çevre ve enerji yönetiminde bütünleşik yaklaşım

BOTAŞ'ta üst yönetimin performans sorumluluğu, Entegre Yönetim Sistemi kapsamında yürütülen kalite, çevre, enerji verimliliği ve iş sağlığı-güvenliği göstergeleriyle ilişkilidir. Bu göstergeler, bireysel teşvik mekanizmalarından ziyade kurumsal iyileşme ve hizmet kalitesinin artırılması hedefleri doğrultusunda izlenmekte; performans sonuçları düzenli yönetim gözden geçirmeleri aracılığıyla değerlendirilmektedir.

Entegre Yönetim Sistemi Sertifika Bilgileri Tablosu

Standart	ISO 9001	ISO 45001	ISO 14001	ISO 27001	ISO 50001
Belge Tarihi	2011	2012	2015	2016	2017
Belge Yenileme Tarihi	2024	2024	2024	2024	2023
Geçerlilik Tarihi	2027	2027	2027	2027	2026

ISO 9001

Kalite Yönetim Sistemi

BOTAŞ, kalite yönetimi uygulamalarıyla müşteri memnuniyetini ve kurumsal itibarı güçlendirmektedir. ISO 9001 standardı kapsamında, tüm hizmet ve süreçlerinde standardizasyonu esas alarak iş süreçlerini anahtar performans göstergeleriyle izlemekte ve kaliteyi sürdürülebilir kılacak yapılar tesis etmektedir.

ISO 14001

Çevre Yönetim Sistemi

BOTAŞ, çevresel etkilerini kontrol altına almak, doğal kaynakları verimli kullanmak atık yönetimini iyileştirmek amacıyla ISO 14001 standardı doğrultusunda sistematik çevre yönetimi uygulamaktadır. Bu kapsamda, çevresel performansını sürekli izlemekte, geri dönüşüm oranlarını artırmaya ve kaynak verimliliğini geliştirmeye yönelik çalışmalar yürütmektedir.

ISO 50001

Enerji Yönetim Sistemi

BOTAŞ, enerji verimliliğini artırmak, yenilenebilir enerji kullanımını yaygınlaştırmak ve enerji performansını sürekli iyileştirmek amacıyla ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi'ni uygulamaktadır. Bu sistemle, enerji kullanımı düzenli olarak izlenmekte, analiz edilmekte ve verimlilik hedefleri doğrultusunda iyileştirmeler gerçekleştirilmektedir.

ISO 45001

İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi

BOTAŞ, "Önce İnsan" anlayışıyla çalışanlar, yükleniciler ve ziyaretçiler için güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı sağlamayı temel öncelik olarak belirlemiştir. ISO 45001 standardı doğrultusunda riskleri önlemeye, iş kazalarını ve meslek hastalıklarını azaltmaya, güvenli çalışma kültürünü kuruluş genelinde güçlendirmeye yönelik faaliyetler yürütmektedir.

ISO 27001

Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi

BOTAŞ, bilgi varlıklarının gizliliği, bütünlüğü ve erişilebilirliğini korumak amacıyla ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi'ni uygulamaktadır. Kuruluş genelinde siber güvenlik, erişim kontrolü ve veri gizliliği politikalarını hayata geçirerek bilgi güvenliği kültürünü tüm çalışanlar arasında yaygınlaştırmaktadır.

PAYDAŞ YÖNETİMİ

Birlikte değer üretmek için açık iletişim

BOTAŞ, tüm faaliyetlerinde paydaşlarıyla açık, güvene dayalı ve sürekli bir iletişim kurmayı temel yönetim ilkelerinden biri olarak benimsemektedir. Paydaş Yönetimi yaklaşımı; kuruluşun Entegre Yönetim Sistemi ve Güvenlik Yönetim Sisteminin ayrılmaz bir parçası olarak yapılandırılmıştır.

Bu sistem, kuruluşun faaliyetlerinden etkilenen veya faaliyetlerini etkileyen iç ve dış paydaşlarla iletişimin sistematik biçimde kurulmasını, sürdürülmesini ve dokümante edilmesini sağlar. Çalışanlar, yükleniciler, tedarikçiler, müşteriler, kamu kurumları, yerel topluluklar ve medya dâhil olmak üzere tüm paydaş gruplarıyla katılım, danışma ve bilgilendirme mekanizmaları düzenli olarak işletilmektedir.

BOTAŞ'ın paydaş yönetimi süreci;
• Kuruluş politikaları ve faaliyetleri hakkında bilgi akışını sağlamak,

• Paydaş geri bildirimlerini toplamak, analiz etmek ve karar süreçlerine dâhil etmek,

• Ortak sorumluluk bilinciyle sürdürülebilirlik hedeflerinin benimsenmesini teşvik etmek amacıyla yürütülmektedir.

İç iletişim faaliyetleri, kuruluş içi toplantılar, intranet, QDMS platformu, e-posta ve duyurular aracılığıyla yürütülürken; dış iletişim, Basınla İlişkiler ve Halkla İlişkiler Prosedürleri doğrultusunda, basın açıklamaları, sosyal medya paylaşımları, kamu bilgilendirme etkinlikleri, fuar ve konferans katılımları aracılığıyla yürütülmektedir.

Bu sistematik yapı sayesinde BOTAŞ; paydaş beklentilerini yönetmekte, iletişim risklerini azaltmakta, şeffaflık ve katılım kültürünü güçlendirmektedir. Paydaşlarla yürütülen iletişim süreçleri, karşılıklı bilgi alışverişi ve iş birliğini teşvik ederek, kuruluşun sürdürülebilirlik anlayışının tüm taraflarca paylaşılmasına katkı sağlamaktadır.

Yandaki tabloda, temel paydaş gruplarımız, bu gruplarla kullanılan iletişim yöntemleri ve iletişim sıklığına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

PAYDAŞLAR	İLETİŞİM YÖNTEMİ	İLETİŞİM SIKLIĞI
Çalışanlar	E-posta, telefon ve yüz yüze görüşmeler Toplantılar ve eğitimler Dijital iletişim araçları Dijital eğitim programları Çalışan memnuniyeti anketleri Çalışanlara özel düzenlenen etkinlikler Komite toplantıları Duyurular ve bildirimler Kuruluş içi yayınlar	Düzenli olarak; yıllık memnuniyet ve değerlendirme döngüleriyle
Müşteriler	Müşteri memnuniyeti anketleri E-posta, telefon ve yüz yüze görüşmeler Müşteri ziyaretleri ve toplantıları Sergiler, konferanslar, fuarlar İnternet sitesi Haberler Sosyal medya İstek / şikayet siteleri	Operasyonel yoğunluğa bağlı olarak düzenli aralıklarla
Tedarikçiler	E-posta, telefon ve yüz yüze görüşmeler Toplantılar Tedarikçi denetimleri Tedarikçi portalları	Sözleşme dönemleri ve denetim periyotlarına göre
Kamu Kurumları ve Kanun Yapıcı Kuruluşlar	Periyodik raporlama Toplantı ve konferanslar E-posta, telefon ve yüz yüze görüşmeler Denetimler	Yasal raporlama takvimine ve proje bazlı süreçlere göre
Kiracılar	E-posta, telefon ve yüz yüze görüşmeler Toplantılar	Faaliyet dönemleri ve saha bazlı iletişim planlarına göre
Medya ve Kamuoyu	Basın açıklamaları Medya toplantıları Sosyal medya paylaşımları Kurumsal web sitesi	Gelişmelere ve proje takvimine göre

SEKTÖREL ÜYELİKLER

BOTAŞ, doğal gaz, enerji, kalite yönetimi ve kurumsal yönetişim alanlarında faaliyet gösteren ulusal ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği içinde çalışmaktadır. Bu kapsamda, kuruluşun bilgi paylaşımını güçlendirmek, sektörel gelişmelere katkı sunmak ve iyi uygulamaların yaygınlaşmasını desteklemek amacıyla çeşitli birlik, dernek ve oda üyelikleri bulunmaktadır.

2024 yılı itibarıyla BOTAŞ'ın üye olduğu başlıca kuruluşlar şunlardır:

- Ankara Sanayi Odası
- Ankara Ticaret Odası
- İhracatçılar Birliği
- Dünya Enerji Konseyi Türk Milli Komitesi
- Türk Kamu İşletmeleri Birliği
- Uluslararası Gaz Birliği
- Kalite Derneği
- Türkiye İç Denetim Enstitüsü Derneği
- Kurumsal Risk Yönetimi Derneği
- Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası
- Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği
- Kamu İç Denetçileri Derneği

Bu üyelikler, BOTAŞ'ın ulusal ve uluslararası düzeyde bilgi alışverişi yapmasını, sektörel iş birliklerini güçlendirmesini ve enerji sektöründeki küresel gelişmeleri yakından takip etmesini sağlamaktadır.

7

ETİK İLKELER, ŞEFFAFLIK VE UYUM

- Etik İlkeler
- Etik Yönetimi ve Etik Komisyonu

Lütfen ulaşmak istediğiniz bölümün üzerine tıklayınız.

BOTAŞ'ta etik değerlere bağlılık, kurumsal kültürün en temel unsurlarındandır. Kuruluşun tüm faaliyetlerinde dürüstlük, tarafsızlık, şeffaflık ve kamu yararı ilkeleri esas alınır. BOTAŞ, kamu kaynaklarının etkin ve sorumlu biçimde kullanılmasını, karar süreçlerinde adalet ve hesap verebilirliğin gözetilmesini öncelikli kuruluş değeri olarak benimsemiştir.
Bu yaklaşım, çalışanların görevlerini yürütürken etik ilkeleri içselleştirmesini ve günlük işleyişin doğal bir parçası haline getirmesini amaçlar.
Bu doğrultuda hazırlanan **BOTAŞ Etik Değerler Broşürü**, tüm personele kuruluş içi portal üzerinden sunulmakta ve düzenli aralıklarla güncellenmektedir.

Dürüstlük, tarafsızlık ve kamu hizmeti bilinciyle yönetim

ETİK İLKELER

Etik ilkeler, BOTAŞ çalışanlarının kamu hizmetini yürütürken uyması gereken temel değerleri ifade eder.

- Görevin yerine getirilmesinde kamu hizmeti bilinci,
- Halka hizmet bilinci,
- Hizmet standartlarına uyma,
- Amaç ve misyona bağlılık,
- Dürüstlük ve tarafsızlık,
- Saygınlık ve güven,
- Nezaket ve saygı,
- Yetkili makamlara bildirim,
- Çıkar çatışmasından kaçınma,
- Görev ve yetkilerin menfaat sağlamak amacıyla kullanılmaması,
- Hediye alma ve menfaat sağlama yasağı,
- Kamu malları ve kaynaklarının etkin kullanımı,
- Savurganlıktan kaçınma,
- Bağlayıcı açıklamalar ve gerçek dışı beyan verme yasağı,
- Bilgi verme, saydamlık ve katılımcılık,
- Tüm çalışanların hesap verme sorumluluğu,
- Eski kamu görevlileriyle ilişkilerde ölçülülük,
- Mal bildiriminde bulunma.

Bu ilkeler, kuruluşun faaliyetlerinin her aşamasında rehber olarak kabul edilir ve tüm çalışanların karar ve davranışlarında yönlendirici rol oynar.

ETİK YÖNETİMİ VE ETİK KOMİSYONU

BOTAŞ'ta etik yönetimi, kurumsal yönetişimin temel mekanizmalarından biridir. Etik kültürün kuruluş genelinde güçlendirilmesi, geliştirilmesi ve sürdürülmesi Etik Komisyonu tarafından yürütülür.

Komisyon, BOTAŞ bünyesinde etik kültürünün yerleşmesi ve geliştirilmesini sağlamakta; çalışanların etik davranış ilkeleriyle ilgili karşılaştıkları konularda rehberlik ve yönlendirme görevini üstlenmektedir. Ayrıca etik uygulamaların değerlendirilmesi, etik ilkelere uyumun izlenmesi ve raporlanması süreçleri de Komisyon tarafından yürütülmektedir.

Etik Komisyonu'nun çalışma usul ve esasları, **Etik Komisyon İşleri Prosedürü** ile düzenlenmiştir. Bu prosedür, çalışanların Komisyona yapacakları başvuruların yöntemlerini, değerlendirme sürecini ve karar mekanizmasını tanımlamaktadır.

BOTAŞ'ta etik konulara ilişkin bildirim ve başvurular; yazılı dilekçe, elektronik posta veya tutanak altına alınan sözlü başvuru yöntemleriyle doğrudan Genel Müdürlüğe veya Etik Komisyonu'na iletilebilmektedir.

Başvurular, gizlilik ve tarafsızlık ilkeleri çerçevesinde değerlendirilir. Komisyon, başvuru sahibinin kimliğini koruyarak süreci yürütür; tespit edilen ihlaller veya risk alanlarına ilişkin sonuçları değerlendirir. Etik Komisyonu'nun değerlendirmesi sonucunda tespit edilen ihlaller, ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem görür; gerekli düzeltici veya disiplin önlemleri alınır ve sonuçlar ilgili birimlere bildirilir.

Bu sistematik yapı, yalnızca etik ihlallerine yanıt vermekle kalmaz; aynı zamanda etik risklerin önlenmesi, çalışan farkındalığının artırılması ve kurumsal güven kültürünün güçlendirilmesine de katkı sağlar.

8

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

- BOTAŞ'ta Sürdürülebilirlik Yönetimi Çalışmaları
- Sürdürülebilirlik Risk Yönetimi
- Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi
- BOTAŞ'ın Sürdürülebilirlik Hedefleri
- Kurumsal Sürdürülebilirlik Yönetişim Yapısı
- BOTAŞ Sürdürülebilirlik Stratejisi ve Yaklaşımı

Lütfen ulaşmak istediğiniz bölümün üzerine tıklayınız.

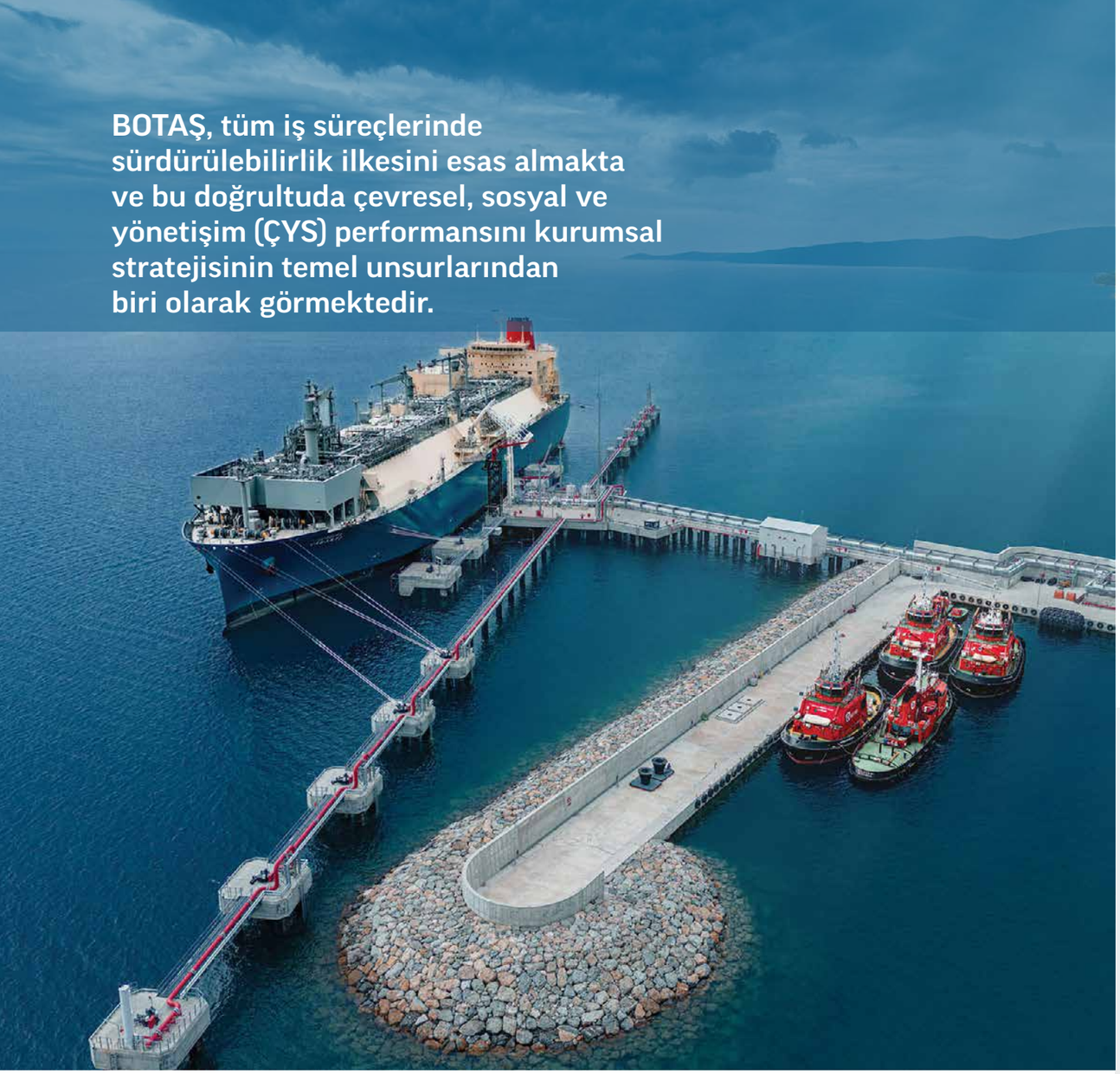

BOTAŞ, tüm iş süreçlerinde sürdürülebilirlik ilkesini esas almakta ve bu doğrultuda çevresel, sosyal ve yönetişim (ÇYS) performansını kurumsal stratejisinin temel unsurlarından biri olarak görmektedir.

Bu doğrultuda, kuruluş genelinde etik ve sorumlu çalışma kültürünün güçlendirilmesi, paydaş beklentilerinin dengeli bir yaklaşımla ele alınması ve sürdürülebilir bir kurumsal yapının oluşturulması amaçlanmaktadır.

BOTAŞ'ta sürdürülebilirlik yönetimi, üst yönetimin liderliğinde ve tüm birimlerin ortak sorumluluğunda yürütülmekte; stratejik hedeflerle uyumlu olarak sürekli iyileştirme prensibiyle geliştirilmektedir. 2024 yılında başlatılan kapsamlı sürdürülebilirlik yönetimi çalışmaları, kuruluşun sürdürülebilirlik yönetişimini güçlendirmeyi, performans göstergelerini sistematik biçimde izlemeyi ve ulusal–uluslararası standartlarla uyum seviyesini artırmayı amaçlamaktadır.

BOTAŞ'TA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ ÇALIŞMALARI

BOTAŞ, sürdürülebilirliği çevresel, sosyal, ekonomik ve yönetişimsel boyutlarının tamamını dikkate alarak tüm iş süreçlerine entegre etmektedir. Bu anlayış, kuruluşun stratejik hedeflerinin belirlenmesinden günlük operasyonel faaliyetlere kadar her aşamada rehber bir ilke olarak benimsenmiştir. Bu kapsamda sürdürülebilirlik stratejilerinin oluşturulması, politika ve hedeflerin uygulanması, sonuçların izlenmesi ve iyileştirilmesi süreçleri sistematik bir yaklaşımla yürütülmektedir.

2024 yılı itibarıyla BOTAŞ Üst Yönetimi, sürdürülebilirlik yönetim sisteminin yeniden gözden geçirilmesine ve güçlendirilmesine yönelik stratejik bir süreç başlatmıştır. Bu kapsamda, bağımsız bir danışmanlık desteğiyle yürütülen bu kapsamlı değerlendirme süreci kapsamında kuruluşun çevresel, sosyal ve ekonomik sürdürülebilirlik performansı bütüncül biçimde incelenmiştir.

Sürdürülebilirlik yönetimi çalışmaları, Sağlık Emniyet Çevre ve Kalite Daire Başkanlığı koordinasyonunda, ilgili teknik birimlerin katılımıyla ve Genel Müdür Yardımcılığı'nın yönlendirmesiyle yürütülmüş ve kurumsal karar alma süreçleriyle bütünleştirilmiştir.

2024 yılı için yürütülen Sürdürülebilirlik Yönetimi Sisteminin kurulması için yürütülen çalışmalar

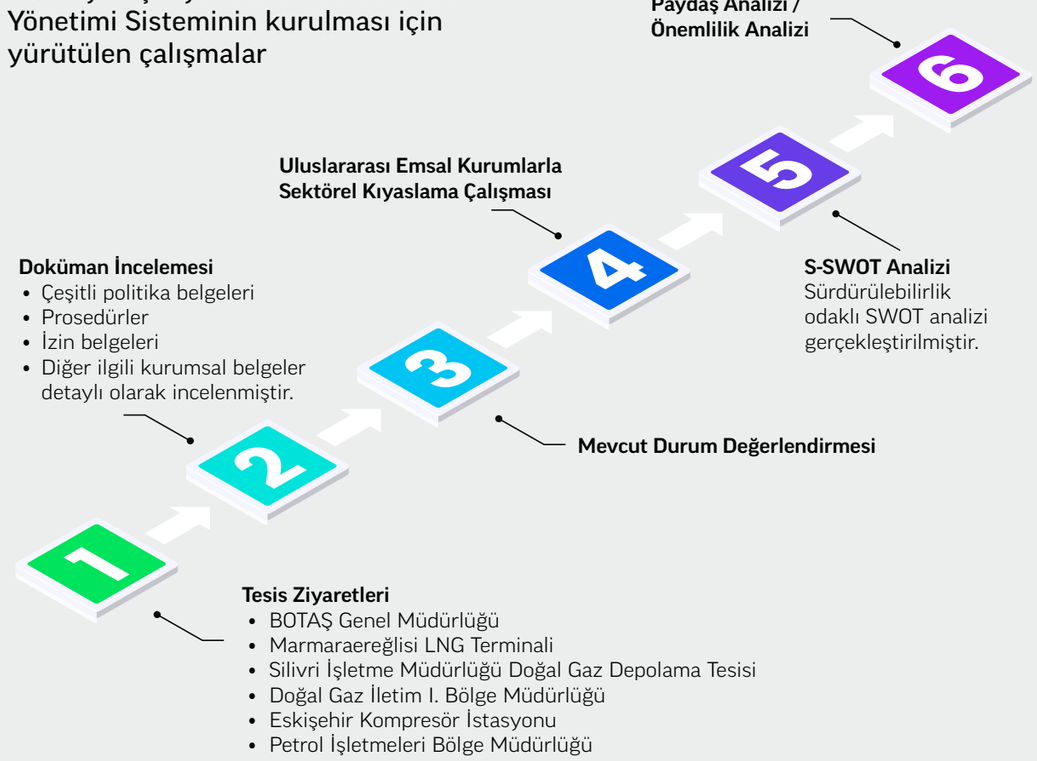

Değerlendirme süreci, Genel Müdürlük dahil olmak üzere beş saha tesisinin örneklem olarak ele alınmasıyla yürütülmüştür. Bu tesisler; Marmaraereğlisi LNG Terminali, Silivri İşletme Müdürlüğü Doğalgaz Depolama Tesisi, Doğalgaz İletim 1. Bölge Müdürlüğü, Eskişehir Kompresör İstasyonu ve Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü'dür. Örneklem, operasyonel çeşitlilik, coğrafi dağılım ve çevresel etki profili gözetilerek belirlenmiş; böylece analiz sonuçlarının kuruluş geneline yansıtılabilirliği sağlanmıştır.

Çalışma kapsamında BOTAŞ'ın sürdürülebilirlik olgunluk seviyesi, dört aşamalı bir gelişim modeli (başlangıç, geliştirme, olgunluk, liderlik) çerçevesinde değerlendirilmiştir. Bu yaklaşım, kurumsal kapasiteyi, güçlü yönleri, gelişim alanlarını ve sektörel liderlik potansiyeli taşıyan uygulamaları sistematik biçimde ortaya koymuştur. Analiz sonuçları, BOTAŞ'ın sürdürülebilirlik yönetim sistemine geçiş süreci için stratejik bir başlangıç noktası oluşturmuş; kuruluşun uzun vadeli hedeflerinin belirlenmesi ve performans göstergelerinin izlenmesi için temel teşkil etmiştir.

Değerlendirme süreci, kurumsal dokümanlar, prosedürler ve politika belgelerinin incelenmesiyle başlamış; saha ziyaretleri ve yerinde gözlemlerle desteklenmiştir. Analizlerde, GRI Standartları, ISO 26000 Sosyal Sorumluluk Rehberi, TCFD (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures) ve WRI s-SWOT metodolojileri başta olmak üzere, ulusal mevzuat, sektör standartları ve uluslararası iyi uygulama çerçeveleri dikkate alınmıştır.

Bulgular, BOTAŞ'ın mevcut Entegre Yönetim Sistemi Politikaları (Çevre, İş Sağlığı ve Güvenliği, Kalite ve Enerji Yönetimi) ile ilişkilendirilmiş ve sürdürülebilirlik yaklaşımının bu politika çerçevesi üzerinden kuruluş genelinde yaygınlaştırılması hedeflenmiştir.

Bu değerlendirme, yalnızca mevcut durumu ortaya koymakla sınırlı kalmayıp, BOTAŞ'ın sürdürülebilirlik yönetim sistemine geçiş süreci için stratejik bir başlangıç noktası oluşturmuştur. Değerlendirme süreci, kurumsal dokümanlar ve politika belgelerinin incelenmesiyle başlarken gerçekleştirilen bağımsız danışman tarafından yapılan saha ziyaretleri ile gözlemler desteklenmiş ve uygulamalara dair yerinde bilgiler elde edilmiştir. Bu bulgular doğrultusunda, uluslararası referans çerçevelerle uyumlu sürdürülebilirlik konuları belirlenmiş ve her bir konu BOTAŞ özelinde ele alınmıştır. Bağımsız danışman tarafından yürütülen analiz çalışmasında, kuruluşun mevcut uygulamalarını yapılandırılmış bir değerlendirme sistemine göre incelemiş ve bu değerlendirme sırasında öne çıkan ESG risk ve fırsatları da ayrıca tanımlanmıştır.

Sektöre ilişkin yerel ve küresel trendler ile uluslararası emsal kurumların sürdürülebilirlik yaklaşımları incelenmiş; bu doğrultuda, mevcut durum bulgularıyla ilişkilendirilmiş bir kıyaslama çalışması yürütülmüştür. Gerçekleştirilen paydaş analizi ve önemlilik değerlendirmesi kapsamında iç ve dış paydaşların geri bildirimleri alınmış; kuruluşun sürdürülebilirlik öncelikleri, güçlü yönleri ve geliştirmeye açık alanları paydaş algısıyla birlikte değerlendirilmiştir.

Elde edilen sonuçlar, sonraki bölümlerde detaylandırılacak risk–fırsat analizi, stratejik hedefler ve yönetişim yapısının şekillenmesinde girdi olarak kullanılmıştır.

Sürdürülen bu analizler, hem kuruluş içi mevcut durumu ortaya koymuş hem de gelişim alanları, sektörel konumlanma ve stratejik önceliklerin belirlenmesine baz teşkil etmiştir. Elde edilen bulgular, BOTAŞ'ın gelecekteki strateji, hedef ve eylem planlarının daha etkili, ölçülebilir ve kuruluşun kendi dinamiklerine uygun biçimde tasarlanmasına katkı sağlayacaktır. Böylece sürdürülebilirlik, BOTAŞ için bir uyum gerekliliği olmanın ötesine geçerek sektörel dönüşümün temel unsurlarından biri haline gelmiş olacaktır.

Sürdürülebilirlik SWOT Analizi

BOTAŞ'ta sürdürülebilirlik yönetimi çalışmaları kapsamında yürütülen analiz sürecinin önemli bir bileşenini, kuruluşun mevcut durumunun bütüncül biçimde değerlendirilmesini sağlayan s-SWOT (Sustainability SWOT) yaklaşımı oluşturmuştur.

Bu analiz, *World Resources Institute (WRI)* tarafından yayımlanan *Sustainability SWOT (s-SWOT) Analizi Hazırlama Kılavuzu (2012)* metodolojik çerçevesi esas alınarak gerçekleştirilmiştir.

Yaklaşımın temel amacı, kuruluşun çevresel, sosyal ve yönetişim (ÇSY) performansını stratejik planlama süreciyle ilişkilendirmek ve sürdürülebilirlik kapasitesini olgunluk düzeyleri üzerinden değerlendirmektir.

Analiz, Genel Müdürlük dâhil beş saha tesisinde yürütülen gözlemler, kurumsal doküman incelemeleri ve uluslararası iyi uygulama örnekleriyle yapılan karşılaştırmalar üzerine kurulmuştur. Yapılan değerlendirmelerde; enerji verimliliği, operasyonel güvenlik, çalışan yetkinliklerinin geliştirilmesi, etik ilkeler ve Ar-Ge faaliyetleri kuruluşun en güçlü alanlarını oluşturmuştur. Sürdürülebilirlik yönetişimi, iklim eylemi ve stratejik planlama ise sistematik yapılandırma gerektiren gelişim alanları olarak öne çıkmıştır.

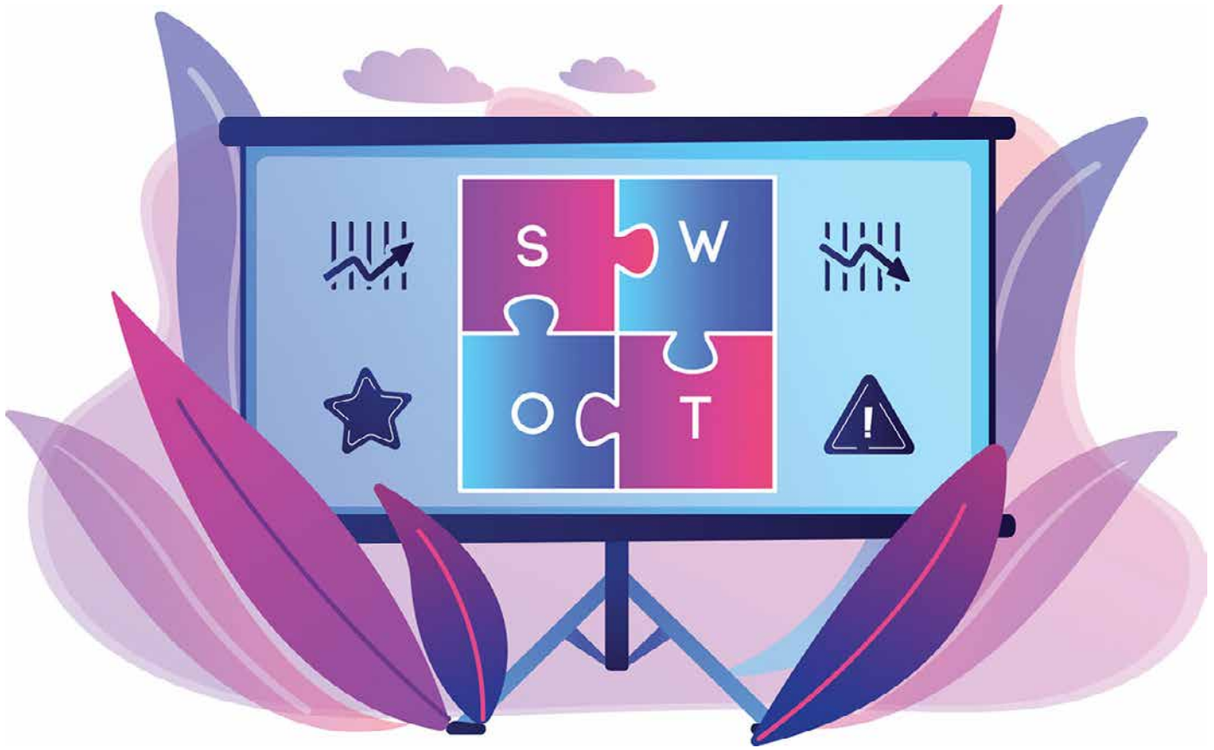

Analiz, BOTAŞ'ın güçlü operasyonel temelleri sayesinde sürdürülebilirlik yönetimini kurumsal stratejiyle daha bütüncül biçimde bütünleştirebilecek bir olgunluk seviyesine ulaştığını ortaya koymuştur.

Bu kapsamda gerçekleştirilen s-SWOT çalışması, kuruluşun sürdürülebilirlik yönetiminde risk, fırsat ve öncelik alanlarını ortaya koymuş; elde edilen bulgular kapasite geliştirilmesi gereken konuların belirlenmesini sağlamıştır. Çalışma sonuçları, 2025 yılı sürdürülebilirlik hedefleri ve performans göstergelerinin oluşturulmasına doğrudan girdi sağlamıştır.

BOTAŞ, s-SWOT analizinden elde ettiği sonuçları yalnızca mevcut durumu değerlendirmek için değil; sürdürülebilirlik yönetimini sürekli iyileştirme yaklaşımıyla güçlendirmek, stratejik karar süreçlerine entegre etmek ve uzun vadeli değer üretimi için bir rehber olarak değerlendirmektedir.

Analizin Ana Bulguları

- Enerji verimliliği, operasyonel güvenlik ve çalışan yetkinliklerinin geliştirilmesi, sürdürülebilirlik yönetiminde BOTAŞ'ın en güçlü alanlarını oluşturmaktadır.
- Kuruluşun sürdürülebilirlik yönetişimi, iklim eylemi ve stratejik planlama konularında kapasite geliştirme potansiyeli bulunmaktadır.
- Dijitalleşme, yeşil hidrojen ve karbon yakalama teknolojileri, BOTAŞ için önümüzdeki dönemin temel fırsat alanları arasında yer almaktadır.
- Yapılan analiz, sürdürülebilirlik yönetiminin kurumsal stratejiyle bütünleşmesini destekleyecek bir olgunluk seviyesine ulaşıldığını göstermektedir.

Küresel Sektörel Trendler

Küresel enerji sektörü, iklim değişikliğiyle mücadele, enerji arz güvenliği, dijitalleşme ve sürdürülebilir finansman dinamiklerinin etkisiyle köklü bir dönüşümden geçmektedir. World Economic Forum'un 2024 Küresel Riskler Raporu ve uluslararası enerji ajanslarının (IEA, IRENA) sektörel öngörüleri, bu dönüşümün merkezinde karbon nötr hedefleri, enerji verimliliği, yenilenebilir enerji yatırımları ve teknoloji tabanlı altyapı çözümlerinin yer aldığını göstermektedir.

Petrol ve doğal gaz sektörü, küresel sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda operasyonel süreçlerini, ürün portföyünü ve iş modellerini yeniden şekillendirmektedir. Karbon emisyonlarının azaltılması, kaynak verimliliğinin artırılması, metan emisyonlarının yönetimi, dijital ikiz uygulamaları ve yapay zekâ tabanlı izleme sistemleri gibi çok boyutlu dinamikler, sektörün stratejik yönelimlerini yeniden şekillendirmektedir. Avrupa Birliği'nin Yeşil Mutabakat çerçevesi, hidrojen stratejileri ve emisyon ticaret mekanizmaları gibi düzenleyici gelişmeler, enerji şirketleri için düşük karbonlu dönüşümün hem zorunluluk hem de fırsat alanı haline gelmesine yol açmıştır.

Sektördeki öncü kuruluşlar, iklim geçiş planları, metan emisyonu azaltım programları, yenilenebilir gaz altyapısı ve yeşil hidrojen yatırımları aracılığıyla sürdürülebilir enerji sistemlerine geçişi hızlandırmaktadır.

Enerji dönüşümünün küresel dinamiklerini yerel gücümüzle şekillendiriyoruz

Dijitalleşme, veri analitiği, otonom sistemler ve ileri izleme teknolojileri; operasyonel güvenliğin, enerji verimliliğinin ve kaynak optimizasyonunun temel araçları haline gelmiştir.

Bu küresel eğilimler, BOTAŞ'ın sürdürülebilirlik yönetimi yaklaşımının şekillenmesinde de belirleyici olmuştur. BOTAŞ, ulusal enerji arz güvenliğini koruma misyonunu sürdürürken, uluslararası iyi uygulamalardan öğrenerek iklim eylemi, dijitalleşme, yenilenebilir enerji ve insan sermayesinin gelişimi alanlarında kapasitesini güçlendirmeyi hedeflemektedir.

2024 yılında sürdürülebilirlik yönetimi kurgusu oluşturulurken, söz konusu küresel trendler değerlendirme sürecine dâhil edilmiş; böylece BOTAŞ'ın stratejik yönelimlerinin hem ulusal hem uluslararası sürdürülebilirlik hedefleriyle uyumlu biçimde ilerlemesi sağlanmıştır.

Enerji sektöründeki dönüşüm yalnızca teknolojik değil, aynı zamanda yönetişimsel bir dönüşümdür.

Bu kapsamda BOTAŞ, sürdürülebilirlik yönetimini geleceğin enerji ekosistemine entegre etmek, çevresel etkilerini azaltırken ekonomik ve toplumsal değeri artırmak amacıyla uzun vadeli bir dönüşüm perspektifiyle çalışmalarını sürdürmektedir.

BOTAŞ tarafından yürütülen sürdürülebilirlik yönetimi çalışmaları kapsamında, petrol ve doğalgaz sektörüne yön veren küresel ve yerel eğilimler detaylı biçimde analiz edilmiştir.

Bu analizde öne çıkan trendler, sektördeki düşük karbonlu dönüşüm sürecini, çevresel ve sosyal performansın geliştirilmesini ve dijitalleşmenin yaygınlaşmasını birlikte ele almaktadır.

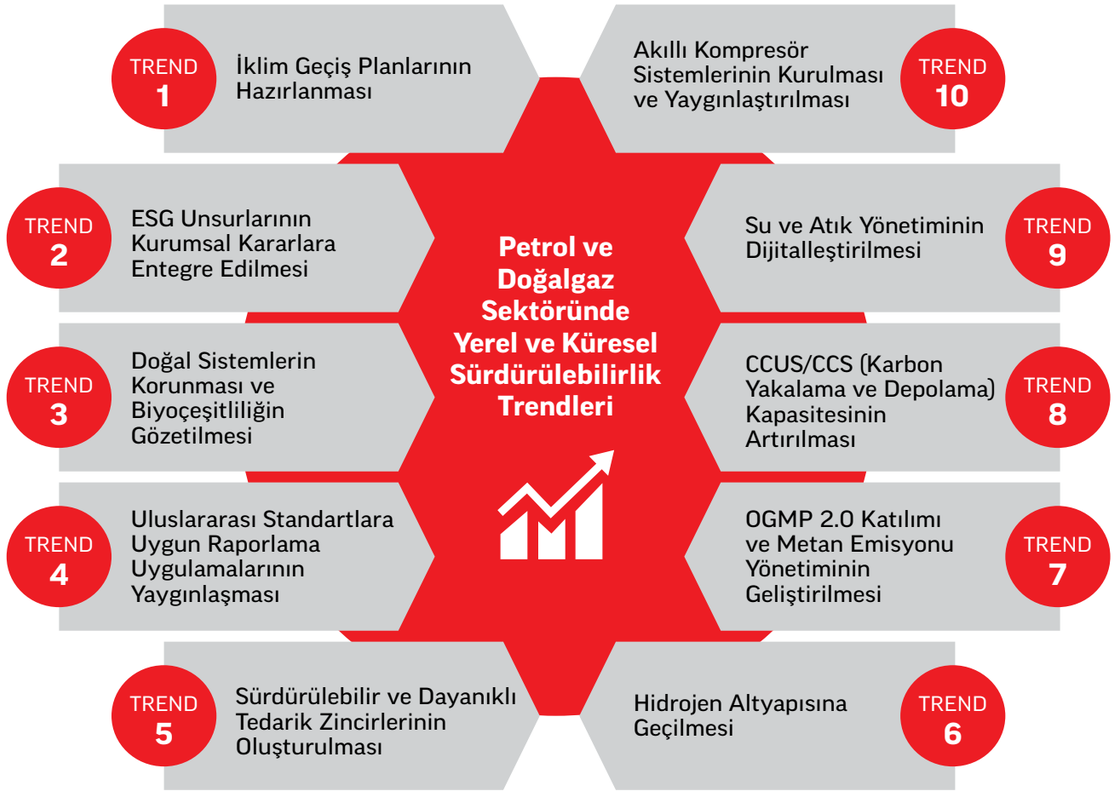

Bu eğilimler, BOTAŞ'ın sürdürülebilirlik yönetim sisteminin tasarımında dikkate alınmış; kuruluşun iklim eylemi, enerji verimliliği, dijitalleşme ve inovasyon alanlarındaki önceliklerinin belirlenmesinde referans olarak kullanılmıştır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RİSK YÖNETİMİ

2024 yılında başlatılan BOTAŞ'ın sürdürülebilirlik yönetimi süreci kapsamındakirisk ve fırsat değerlendirmeleri çalışmalarında küresel ve ulusal düzeyde belirleyici olan referans çerçeveler dikkate alınmıştır. Bu kapsamda Dünya Ekonomik Forumu'nun 2024 Küresel Riskler Raporu başta olmak üzere, Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS), IFRS S2 (Climate-related Disclosures), AB Taksonomi Tüzüğü ve sektöre özgü uluslararası düzenlemeler değerlendirme sürecine entegre edilmiştir.

Bu analizle amaçlanan; BOTAŞ'ın çevresel, sosyal, yönetişimsel ve ekonomik boyutlarda karşılaşabileceği riskleri ve bu risklerin beraberinde getirdiği fırsatları sistematik biçimde tanımlamak, önceliklendirmek ve kurumsal stratejiyle bütünleştirmektir.

Değerlendirmelerde sürdürülebilirlik konuları geçiş riskleri (regülasyon, teknoloji, piyasa ve itibar kaynaklı riskler) ve fiziksel riskler (aşırı hava olayları, kaynak kıtlıkları, operasyonel etkiler) başlıkları altında ele alınmıştır.

Küresel Perspektif ve Analitik Yaklaşım

Dünya Ekonomik Forumu (WEF) tarafından yayımlanan 2024 Küresel Riskler Raporu, kısa (2 yıl) ve uzun vadede (10 yıl) küresel ölçekte en kritik riskleri ortaya koymaktadır. Bu riskler; iklim değişikliğinin etkileri, bilgi güvenliği, jeopolitik belirsizlikler, dezenformasyon, ekonomik dengesizlikler ve toplumsal kırılganlıklar gibi çok boyutlu alanları kapsamaktadır.

Kısa ve Uzun Vadeye Göre En Ciddi Küresel Risklerin Sıralaması (2 ve 10 Yıllık Perspektif)

2 YIL	10 YIL
1. Yanlış bilgilendirme ve dezenformasyon	1. Aşırı hava olayları
2. Aşırı hava olayları	2. Dünya sistemlerinde kritik değişim
3. Toplumsal kutuplaşma	3. Biyoçeşitlilik kaybı ve ekosistem çöküşü
4. Siber güvensizlik	4. Doğal kaynak kıtlıkları
5. Devletler arası silahlı çatışma	5. Yanlış bilgilendirme ve dezenformasyon
6. Ekonomik fırsat eksikliği	6. Yapay zekâ teknolojilerinini olumsuz sonuçları
7. Enflasyon	7. İstemsiz göç
8. İstemsiz göç	8. Siber güvensizlik
9. Ekonomik durgunluk	9. Toplumsal kutuplaşma
10. Kirlilik	10. Kirlilik

Dünya Ekonomik Forumu (WEF) tarafından yayımlanan 2024 Küresel Riskler Raporu'nda tanımlanan 34 temel küresel risk, günümüzün karmaşık sürdürülebilirlik dinamiklerini anlamak ve stratejik öncelikleri şekillendirmek açısından önemli bir referans çerçevesi sunmaktadır.

BOTAŞ'ın sürdürülebilirlik yönetimi konularının küresel gündemle uyumu daha önce Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Bu çalışma, aynı anlayışın bir devamı olarak risk perspektifinin de görünür kılınmasını ve kuruluşun SKA ile uyumlu sürdürülebilirlik yaklaşımının küresel risk yönetimi boyutuna entegre edilmesini amaçlamaktadır. 2025 yılında BOTAŞ, detaylı olarak ESG risk ve fırsatlarını belirleyecektir.

WEF 2024 Küresel Riskleri ile BOTAŞ Sürdürülebilirlik Yönetim Konuları Kesişimi

WEF Riskleri	WEF Risk Tanımı	İlgili BOTAŞ Sürdürülebilirlik Yönetim Konuları
Biyoçeşitlilik kaybı ve ekosistem çöküşü	Türlerin yok olması veya sayıca azalması sonucu kara ve deniz ekosistemlerinin tahrip olması; çevresel, insani ve ekonomik sonuçların ortaya çıkması.	• Biyoçeşitlilik
Dünya sistemlerinde kritik değişim	Küresel ölçekte iklimsel veya ekolojik eşiğin aşılmasıyla geri döndürülemez, kendini besleyen değişikliklerin (buzul erimesi, donmuş topraklardan karbon salımı, okyanus/atmosfer akımlarının bozulması vb.) ortaya çıkması.	• Karbon Hedefi • İklim Değişikliği Önleme • İklim Değişikliğine Uyum
Aşırı hava olayları (sel, sıcak hava dalgaları vb.)	İklim değişikliğiyle şiddetlenen kara, su ve atmosfer kaynaklı aşırı hava olaylarının can kaybı, ekolojik tahribat ve ekonomik zarara yol açması.	• İklim Değişikliği Önleme • İklim Değişikliğine Uyum
Doğal kaynak kıtlıkları (gıda, su)	İnsanlar, sanayi ve ekosistemler için gerekli olan su ve gıda kaynaklarında, yerel, bölgesel veyaa küresel düzeyde yetersizlik yaşanması.	• Su Yönetimi
Kirlilik (hava, toprak, su vb.)	İnsan faaliyetleri sonucu havaya, suya ve toprağa zararlı maddelerin karışmasıyla ortaya çıkan, insan sağlığını tehdit eden, maddi kayıplara ve ekosistemlerin bozulmasına neden olan durumlardır.	• Atık Yönetimi • Su Yönetimi • Hava Kalitesi Yönetimi
Sağlık ve Refah Halinde Bozulma	İnsanların fiziksel ve zihinsel sağlığı ile genel yaşam koşullarında meydana gelen olumsuzluklardır. Özellikle salgın hastalıklar, sağlık hizmetlerine erişim eksikliği ve yaşam kalitesindeki gerileme bu kapsama girer.	• Gönüllülük • Gürültü • Çalışan Sağlığı ve Refahı
İnsan Hakları ve/veya Sivil Özgürlüklerin Aşınması	Bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin (ifade, bilgiye erişim, güvenlik, sağlık, adil yargılanma vb.) ihlali, devletlerin veya özel aktörlerin baskısıyla bu hakların sınırlandırılmasıdır.	• Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık • Etik
Eşitsizlik (servet, gelir)	Ülkeler içinde veya arasında gelir, yaşam koşulları ve sosyal hizmetlere erişim farklarından doğan toplumsal eşitsizliklerdir.	• Toplumsal Katkı Gönüllülük • Ekonomik Kalkınma, İstihdam
Bulaşıcı Hastalıklar	Virüs, bakteri ve benzeri patojenlerin neden olduğu, genellikle hızlı yayılan, sağlık sistemlerini zorlayan ve sosyal yapıları etkileyen hastalık dalgalarıdır.	• Çalışan Sağlığı ve Refahı
Yetersiz Kamu Altyapısı ve Sosyal Koruma Sistemleri	Mevcut altyapının (ulaşım, sağlık, eğitim, enerji vb.) krizlere yanıt verememesi, sosyal hizmetlerin yaygın ve eşit sunulamaması sonucu kırılganlıkların artmasıdır.	• Ekonomik Kalkınma, İstihdam • Hizmet Kalitesi
Ekonomik Fırsat Eksikliği veya İşsizlik	Bireylerin ekonomik faaliyetlere katılımını sınırlandıran yapısal eşitsizlikler ve istihdam olanaklarının yetersizliğidir.	• Yetenek Geliştirme • Ekonomik Kalkınma, İstihdam
Toplumsal Kutuplaşma	Toplumun farklı kesimlerinin ideolojik, kültürel veya sosyal nedenlerle birbirine karşıt gruplara bölünmesi, kutuplaşmanın artmasıdır.	• Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık • Toplumsal Katkı-Gönüllülük
Yapay Zekâ Teknolojilerinin Olumsuz Sonuçları	Yapay zekâ sistemlerinin beklenmedik, zararlı, ayrımcı veya etik dışı sonuçlar üretmesi, iş güvencesi, mahremiyet, karar alma süreçlerini etkilemesi gibi risklerdir.	• Dijitalleşme ve Veri Güvenliği • Ar-Ge ve İnovasyon
Öncü Teknolojilerin Olumsuz Sonuçları	Bireyler, işletmeler, ekosistemler ve/veya ekonomiler üzerinde öncü teknolojilerindeki ilerlemelerin (kasıtlı veya kasıtsız) olumsuz etkileridir (beyin-bilgisayar arayüzleri, biyoteknoloji, iklim mühendisliği vb.).	• Ar-Ge ve İnovasyon
Sansür ve Gözetim	Bir kişi ya da yerin geniş kapsamlı ve sürekli gözetimi ve/veya iletişim, bilgi ve fikirlerin fiziksel ya da dijital olarak bastırılması. Bu durum mahremiyet, ifade özgürlüğü ve konuşma özgürlüğü gibi temel insan ve yurttaşlık haklarını ciddi şekilde ihlal edecek düzeye ulaşabilir.	• Etik
Yanıltıcı Bilgi ve Dezenformasyon	Kasıtlı veya kasıtsız bir şekilde üretilmiş yanlış bilgilerin medya ağları üzerinden yayılması, kamuoyunun gerçeklere ve otoriteye olan güvenini ciddi şekilde sarsacak yönlendirmelerdir.	• Etik
Çevrimici Zararlar	Bireylerin dijital ortamlarda duygusal, fiziksel veya maddi olarak zarar görmesine neden olan siber zorbalık, dijital manipülasyon vb. tehditlerdir	• Etik • Çalışan Sağlığı ve Refahı
Jeoekonomik Çatışma	Ülkeler arası ekonomik rekabetin siyasi baskı aracı olarak kullanılması, ambargo, yaptırım vb. yollarla güç mücadelesi verilmesidir.	• Sürdürülebilir Tedarik Zinciri • Ekonomik Kalkınma
Suç ve Yasa Dışı Ekonomik Faaliyetler (Siber Dahil)	Organize suçun veya bireylerle şirketlerin yasa dışı faaliyetlerinin küresel ölçekte yaygınlaşması, ekonomik gelişim ve büyümeyi baltalayan bir risk unsurudur.	• Etik • Sürdürülebilir Tedarik Zinciri
Kritik Öneme Sahip Bir Tedarik Zincirinde Aksama	Küresel ekonomiyi, finansal piyasaları veya toplumu etkileyen sistematik öneme sahip bir küresel tedarik zinciri veya sektörün ciddi şekilde aksaması ya da çökmesi sonucu, bu mallar ve hizmetlerde ani arz talep şoklarına açan durumlar.	• Enerji Verimliliği-Sürdürülebilir Tedarik Zinciri
Kritik Altyapılarda Aksamalar	Internet, telekomünikasyon, kamu hizmetleri, finansal sistemler veya enerji gibi kritik sistemleri destekleyen fiziksel ve dijital altyapıların (uydular dahil) aşırı yüklenmesi veya devre dışı kalması.	• Enerji Verimliliği – Hizmet Kalitesi
Ekonomik Daralma (Durgunluk)	Küresel ölçekte birkaç yıl süren çok yavaş veya neredeyse sıfır ekonomik büyüme ya da küresel çapta bir küçülme, resesyon yaşanması durumu.	• Ekonomik Kalkınma, İstihdam
Yetenek ve/veya İşgücü Açığı	Küresel ölçekte, belirli coğrafi bölgeler veya sektörler özelinde işgücü ve beceri arzı ile talebi arasındaki dengesizliklerdir.	• Yetenek Geliştirme

BOTAŞ, bu küresel dinamikleri dikkate alarak sürdürülebilirlik yönetimini yalnızca mevcut uygulamaların sürdürülmesiyle sınırlı görmemekte; değişen koşullara uyum sağlama, riskleri öngörme ve fırsatları stratejik avantaja dönüştürme kapasitesini sürekli olarak geliştirmektedir. Bu kapsamda BOTAŞ, faaliyetlerinin çevresel, sosyal, yönetişimsel ve ekonomik boyutlarını etkileyebilecek potansiyel risk ve fırsatları bütüncül bir yaklaşımla 2025 yılında analiz edecektir.

2024 yılında bu analiz çalışmalarının temelleri ulusal mevzuat, uluslararası sürdürülebilirlik standartları ve küresel politika çerçeveleri de dikkate alınarak atılmıştır. Bu kapsamda Küresel Raporlama Girişimi (GRI), Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA), Paris İklim Anlaşması, İklimle İlişkili Finansal Beyanlar Görev Gücü (TCFD) ve IFC Performans Standartları gibi referanslar temel alınmıştır.

Bu çok katmanlı yaklaşım sayesinde BOTAŞ, risk ve fırsatlarını hem ulusal enerji stratejisiyle hem de küresel sürdürülebilirlik hedefleriyle uyumlu biçimde yönetmeyi; karar alma süreçlerini bilimsel temellere dayandırmayı hedeflemektedir.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÖNEMLİLİK ANALİZİ

Önceliklerimiz, paydaşlarımızın ve geleceğin beklentileriyle şekilleniyor.

BOTAŞ, 2024 yılında sürdürülebilirlik stratejisini güçlendirmek ve kurumsal öncelik alanlarını tanımlamak amacıyla kapsamlı bir değerlendirme süreci yürütmüştür. Bu süreçte, şirketin faaliyetlerinden etkilenen ve BOTAŞ üzerinde etkisi bulunan paydaş gruplarının görüşleri dikkate alınmış, elde edilen geri bildirimler kuruluşun stratejik öncelikleriyle birlikte analiz edilmiştir.

Çalışmaya toplam 1.247 paydaş davet edilmiş ve 849 paydaş geri bildirimde bulunmuştur.

Anket, BOTAŞ'ın sürdürülebilirlik performansını ve önceliklerini değerlendirmek amacıyla 20 farklı sürdürülebilirlik teması etrafında yapılandırılmış 64 sorudan oluşmuştur. Elde edilen bulgular; BOTAŞ için önemi ve paydaşlar için önemi olmak üzere iki boyutta değerlendirilmiştir.

Analiz sonuçları, kuruluş içi strateji ile uyumlu ve paydaş beklentilerini yansıtacak şekilde önceliklendirme matrisi ile değerlendirilmiştir.

Elde edilen bulgular; BOTAŞ için önemi ve paydaşlar için önemi olmak üzere iki boyutta değerlendirilmiştir.

Önceliklendirme çalışması, ulusal ve uluslararası sürdürülebilirlik raporlama standartları (GRI, TSRS, IFRS S1-S2, SASB) çerçevesinde yürütülmüş ve aşağıdaki önemli konu başlıkları belirlenmiştir:

Önemlilik Matrisi

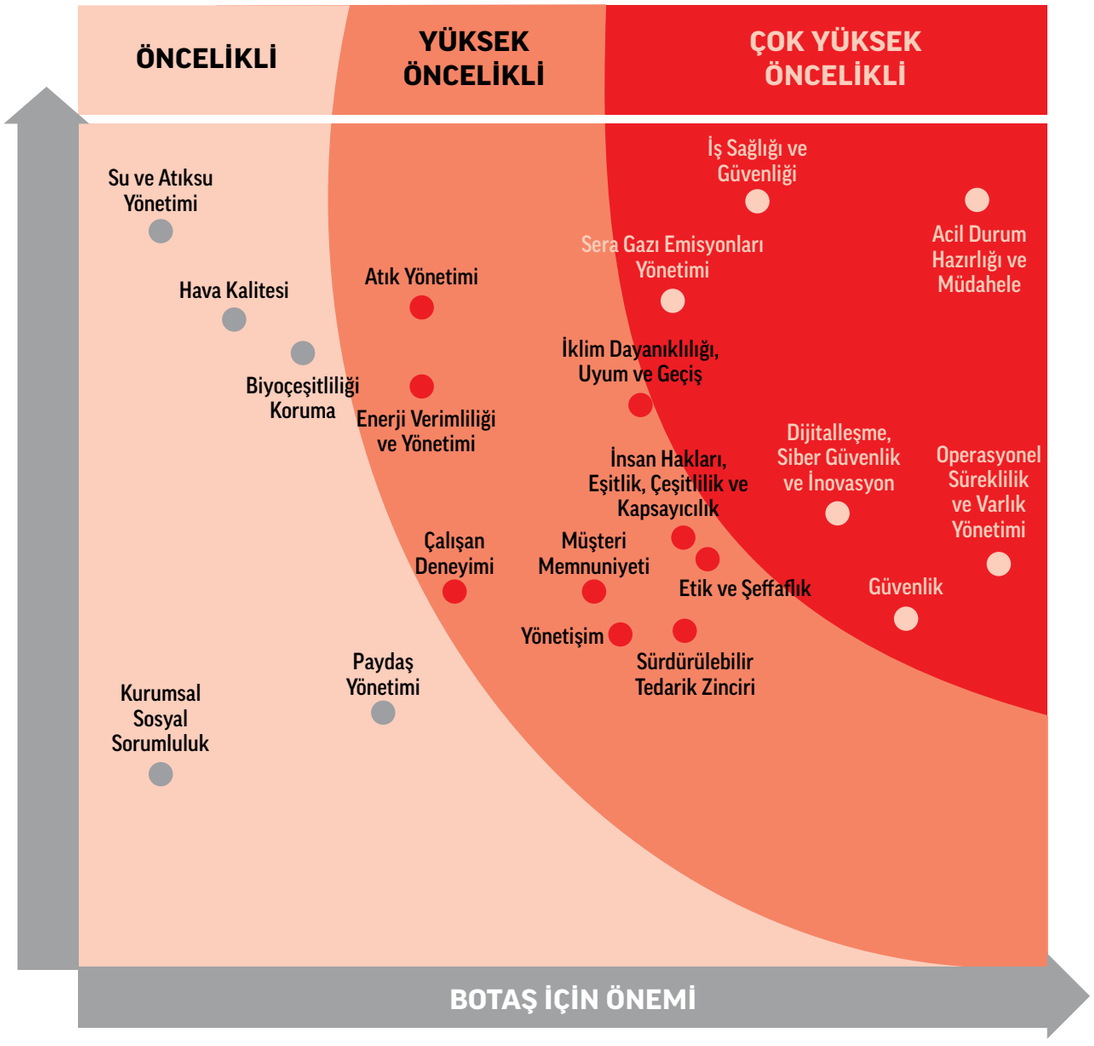

Bu değerlendirme sonucunda ortaya çıkan öncelikli konular, BOTAŞ'ın sürdürülebilirlik yönetimi, risk değerlendirme süreçleri ve 2025-2028 dönemi hedeflerinin şekillenmesinde temel referans olarak kullanılmaktadır.

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na Uyum Çalışmaları

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA), tüm dünyada sosyal refahı artırmayı, çevresel kaynakları korumayı ve ekonomik kalkınmayı dengeli biçimde sürdürmeyi hedefleyen küresel bir eylem çağrısıdır.

BOTAŞ, Türkiye'nin enerji arz güvenliğini sağlama misyonu doğrultusunda yürüttüğü faaliyetlerin, yalnızca ekonomik değil aynı zamanda çevresel ve toplumsal boyutlarda da sürdürülebilir kalkınmaya katkı sunması gerektiğinin bilincindedir.

Bu doğrultuda BOTAŞ, tüm faaliyetlerini ve stratejik önceliklerini SKA'larla uyumlu şekilde yürütmekte; enerji iletiminden çevresel yönetim sistemlerine, sosyal sorumluluk projelerinden dijital dönüşüm yatırımlarına kadar her alanda bu hedeflerle bütünleşik bir yaklaşım benimsemektedir.

BOTAŞ'ın öncelikli sürdürülebilirlik konuları ve bu konularla ilişkili Sürdürülebilirlik Kalkınma Amaçları yandaki tabloda özetlenmiştir.

Sürdürülebilir Kalkınma İçin
KÜRESEL AMAÇLAR

Acil Durum Hazırlığı ve Müdahale	3, 11, 17
Operasyonel Süreklilik ve Varlık Yönetimi	7, 9, 12
Güvenlik	9, 16
Dijitalleşme, Siber Güvenlik ve İnovasyon	9, 16, 17
İş Sağlığı ve Güvenliği	3, 8
Sera Gazı Emisyonları Yönetimi	7, 11, 13
Etik ve Şeffaflık	5, 8, 16
İnsan Hakları, Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık	5, 8, 10, 16
İklim Dayanıklılığı, Uyum ve Geçiş	3, 11, 13
Sürdürülebilir Tedarik Zinciri	8, 12, 17
Yönetişim	8, 10, 16, 17
Müşteri Memnuniyeti	9, 12
Atık Yönetimi	12
Enerji Verimliliği ve Yönetimi	7, 11, 12, 13
Çalışan Deneyimi	3, 4, 5, 8, 10
Biyoçeşitliliği Koruma	14, 15
Paydaş Yönetimi	16, 17
Hava Kalitesi	3, 11
Su ve Atıksu Yönetimi	6, 12
Kurumsal Sosyal Sorumluluk	11, 17

BOTAŞ'IN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK HEDEFLERİ

	İzleme Göstergesi / KPI
Tüm tedarik süreçlerine Kapsam 1 ve 2 karbon ayak izi ölçümlerinin dahil edilmesi (2027)	***Tedarikçi karbon yönetimi sürecinin entegrasyon oranı (%100)***
Sürdürülebilirlik Yönetim Sisteminin devreye alınması (2026)	***Sistem dokümantasyonunun tamamlanması***
Sürdürülebilirlik Komitesi'nin oluşturulması ve devreye alınması (2026)	***Komitenin kurulması ve yılda en az 1 toplantı yapılması***
İklim Eylem Planı hazırlık sürecinin başlatılması (2026)	***Plan hazırlık takviminin onaylanması ve teknik çalışma grubunun kurulması***
Dijitalleşme Eylem Planının hazırlanması (2026)	***Planın tamamlanması ve onaylanması***
ESG risk ve fırsatlar envanterinin oluşturulması ve yönetilmeye başlanması (2025)	***Evet/ Hayır***
Tüm BOTAŞ tesisleri için karbon ayak izi raporlarının tamamlanması ve doğrulanması (2025)	***Tüm tesislerde Kapsam 1–2 karbon ayak izi doğrulama oranı (%100)***
Elektrik tüketiminin %50'sine eşdeğer YEK-G sertifikası temin edilerek Kapsam 2 emisyonlarının yarısının dengelenmesi (2025)	***YEK-G ile belgelenen elektrik tüketim oranı (%)***
Su ayak izi hesaplamalarının tamamlanması (2025)	***Su ayak izi çalışması tamamlanan tesis oranı (%100)***
Saros FSRU Terminali ve Kara Boru Hattı Projesi kapsamında Posidonia oceanica deniz çayırlarının ekosistem izleme faaliyetlerinin başlatılması (2025)	***İzleme planının uygulanmaya başlanması***
BOTAŞ römorkör filosuna eklenecek 4 elektrikli römorkörün (BOTAŞ HİLAL, BOTAŞ BAYRAK, BOTAŞ AY, BOTAŞ YILDIZ) denize indirilmesi (2025)	***4 römorkörün teslim ve devreye alma oranı (%100)***
Kurumsal süreçlerin dijital dönüşümünün tamamlanması (2025)	***Dijital dönüşüm tamamlanma oranı (%100)***
KOVAN Projesinde modül devreye alınması (2025)	***Devreye alınan modül sayısı (kümülatif: 7 adet)***
Hidrojen teknolojilerine geçiş çalışmalarının yapılması (2025)	***Hidrojen teknolojileri işbirliği sayısı (kümülatif: 4)***
Faaliyet alanlarına yönelik yeni bir Uygulamalı Eğitim Merkezi kurulması (2025)	***Proje tamamlanma oranı (%45)***
Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşu olunması süreci (2025)	***Süreç tamamlanma oranı (%45)***
Online eğitimlerde BOTAŞ Akademi iç yapımı eğitim sayısı (2025)	***Kümülatif 50 adet***
Yıllık eğitim planında uygulamalı eğitim oranı (2025)	***%25***

Not: Bu tabloda yer alan hedefler, BOTAŞ'ın stratejik planı, sürdürülebilirlik yönetim çalışmaları ve 2025–2026 kurumsal yol haritası dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bazı hedefler için anahtar performans göstergeleri (KPI) tanımlanmışken, bazıları için nitel izleme ölçütleri (örneğin "kurulmuş olması", "başlatılması", "tamamlanma oranı") kullanılmaktadır.

KURUMSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİŞİM YAPISI

2025 yılında BOTAŞ Sürdürülebilirlik Komitesi'nin kurulması hedeflenmektedir. Bu kapsamda 2024 yılında çalışmalara başlanmıştır.

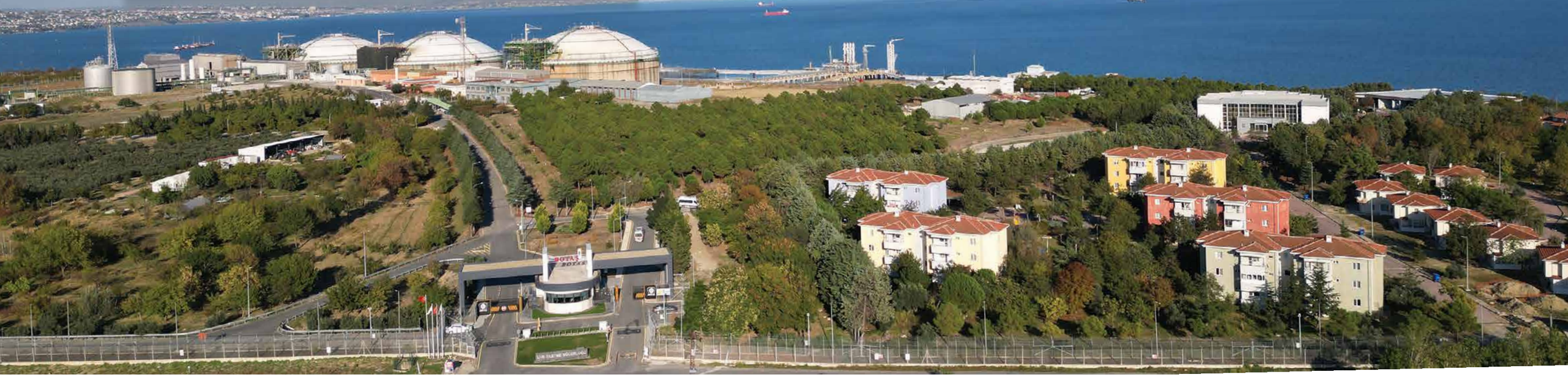

Halihazırda sürdürülebilirlik çalışmaları; Sağlık, Emniyet, Çevre ve Kalite Daire Başkanlığı koordinasyonunda yürütülmektedir. 2024 yılında yürütülen sürdürülebilirlik çalışmaları kapsamında tüm çevresel, sosyal ve yönetişim faaliyetleri kapsamlı bir şekilde gözden geçirilmiştir. Mevcut durum analizi sırasında yürütülen s-SWOT analizi, emsal kurum karşılaştırmaları, küresel eğilimler ve risk değerlendirmeleri sonucunda 2025 yılı hedefleri belirlenmiştir.

Bu hedefler doğrultusunda, kurumsal sürdürülebilirlik yönetimini güçlendirmek amacıyla Sürdürülebilirlik Komitesi'nin kurulmasına karar verilmiş ve gerekli çalışmalar başlatılmıştır. Komite, sürdürülebilirlik ilkelerinin kuruluş genelinde uygulanmasını ve performansın izlenmesini koordine edecek; alınan kararların strateji ve politikalara entegrasyonunu sağlayacaktır.

Yıllık Çalışma Planı

Komite, her yıl bir Yıllık Çalışma Planı hazırlayacaktır. Plan; faaliyetlerin, değerlendirmelerin ve toplantı takviminin yönetilmesini kapsayacak ve aşağıdaki başlıkları içerecektir:

- Yönetim raporlarının sürdürülebilirlik planına göre değerlendirilmesi,
- Güvence raporlarının hazırlanması,
- Önemlilik analizi ve rapor içeriğinin gözden geçirilmesi,
- Politika ve planların yıllık olarak değerlendirilmesi,
- Komitenin yapısı, etkinliği ve görev tanımlarının gözden geçirilmesi,
- Gerekli durumlarda Yönetim Kurulu'na geliştirme önerilerinin sunulması.

BOTAŞ, bu yeni yapılanma aracılığıyla sürdürülebilirlik konularının stratejik düzeyde ele alınmasını, karar alma süreçlerine entegre edilmesini ve tüm paydaşlara karşı şeffaflık, hesap verebilirlik ve sürekli iyileştirme ilkeleri doğrultusunda yürütülmesini hedeflemektedir.

BOTAŞ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK STRATEJİSİ VE YAKLAŞIMI

BOTAŞ'ın Sürdürülebilirlik Stratejisi, çevresel, sosyal ve ekonomik boyutlarını kapsayan bütüncül bir yönetim yaklaşımına dayanmaktadır. Strateji, Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) ile uyumlu olarak yapılandırılmaktadır.

Stratejik Vizyon ve Yaklaşım

BOTAŞ'ın sürdürülebilirlik vizyonu, kuruluşun temel faaliyet alanı olan doğal gaz ve petrol iletimini çevresel sorumluluk, toplumsal katkı ve ekonomik verimlilik ilkeleriyle bütünleştirmeyi hedeflemektedir.

BOTAŞ, sürdürülebilirliği bir "uyum yükümlülüğü" değil, kurumsal değer üretiminin ve sektörel dönüşümün aracı olarak görmektedir. Bu çerçevede strateji, aşağıdaki temel unsurları içermektedir:

- Kurumsal sürdürülebilirlik yönetiminin yapılandırılması (yönetim sistemi, süreç kartları, performans göstergeleri, risk yönetimi, hedef tanımlamaları)
- Entegre Yönetim Sistemi'nin (ISO 9001, 14001, 45001, 50001, 27001) sürdürülebilirlik hedefleriyle uyumlu hale getirilmesi
- GRI ve TSRS standartlarına uygun sürdürülebilirlik raporlamasının kurumsallaştırılması
- ESG derecelendirmesi ve uluslararası raporlama sistemlerine geçiş için altyapının oluşturulması

Temel Stratejik Alanlar ve Öncelikler

Güçlü ve zayıf yönler ile fırsatlar ve tehditlerin belirlenmesine yönelik SWOT analizi çalışmaları tamamlanmış olup, elde edilen bulgular ve değerlendirmeler 2024–2028 Stratejik Planı'nda sunulmaktadır. Bu analizlerden elde edilen sonuçlar da dikkate alınarak, BOTAŞ'ın sürdürülebilirlik yönetimi üç ana eksende tanımlanmıştır:

a. Çevre Yönetimi

- Enerji verimliliği, emisyon azaltımı, atık ısı geri kazanımı ve yenilenebilir enerji projeleri
- Su kaynaklarının etkin yönetimi ve atıksu geri kazanımı
- Döngüsel ekonomi ilkeleri doğrultusunda atık yönetimi stratejisinin genişletilmesi
- Biyoçeşitlilik ve habitat koruma projeleri (örneğin Deniz Çayırlarının Taşınması ve Biyoçeşitlilik Envanteri

b. Sosyal Yönetim

- İnsan hakları, çeşitlilik, kapsayıcılık ve etik kuralların kurumsal yapıya entegrasyonu
- Çalışan sağlığı, refahı ve yetenek yönetiminin geliştirilmesi
- Yerel halkın yaşam kalitesine katkı, gönüllülük programları ve toplumsal katılım projeleri

c. Ekonomi Yönetimi

- Sürdürülebilir tedarik zinciri yönetimi, yerli üretim ve çevresel kriterlerle uyumlu tedarik politikaları
- Dijitalleşme ve veri güvenliği ile operasyonel verimliliğin artırılması
- Enerji arz güvenliği ve ekonomik dayanıklılık, çok kaynaklı tedarik stratejileriyle desteklenmesi
- Ulusal ve uluslararası enerji projelerinde yeşil finansman, AB fonları ve IPA kaynaklarının etkin kullanımı

Stratejinin Yönetişim Boyutu

BOTAŞ'ın sürdürülebilirlik stratejisi, kuruluşun Sağlık, Emniyet, Çevre ve Kalite Daire Başkanlığı koordinasyonunda yürütülmektedir. Kuruluş genelinde tanımlanmış süreç kartları, performans göstergeleri ve risk yönetimi yapısı ile sürdürülebilirlik hedeflerinin ölçülmesi sağlanmaktadır. Sürdürülebilirlik Komitesi yapılandırma çalışmaları 2025 yılında başlatılacaktır.

Bu şekilde yapılandırılan sürdürülebilirlik yaklaşımı tüm BOTAŞ'ta tam bir kültür haline gelmiş olacaktır.

BOTAŞ, 12. Kalkınma Planı'nın enerji güvenliği, kaynak çeşitliliği ve düşük karbon hedefleriyle uyumlu olarak;

- Çevresel etki azaltımı,
- Sosyal sorumluluk ve paydaş katılımı,
- Ekonomik verimlilik ve enerji arz güvenliği ilkeleri çerçevesinde sürdürülebilirlik stratejisini kurumsallaştırmaktadır.

Bu strateji, BOTAŞ'ı sadece bir enerji iletim operatörü değil, Türkiye'nin enerji dönüşümünde lider ve sürdürülebilir kalkınmanın ana aktörü konumuna taşımayı amaçlamaktadır.

9

ÇEVRESEL PERFORMANS

- Atık Yönetimi ve Döngüsel Ekonomi
- Su ve Atıksu Yönetimi
- Sera Gazı Emisyonları
- İklim Değişikliği Uyum, Dayanıklılık ve Geçiş
- Biyoçeşitlilik ve Ekosistemler
- Hava Kalitesi

Lütfen ulaşmak istediğiniz bölümün üzerine tıklayınız.

BOTAŞ, Birleşmiş Milletler sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda çevresel etkilerini azaltmaya, doğal kaynakların verimli kullanımını sağlamaya ve ülkemizin düşük karbonlu enerji geçişine katkıda bulunmaya yönelik çalışmalarını kararlılıkla sürdürmektedir. BOTAŞ'ın çevresel performans yaklaşımı ile atık yönetimi, su ve atıksu yönetimi, sera gazı emisyonları, iklim değişikliği ile mücadele/ önleme (enerji verimliliği, yenilenebilir enerji kullanımı), iklim değişikliğine uyum, dayanıklılık ve geçiş, biyoçeşitlilik ve hava kalitesi başlıkları altında çevresel etkileri bütüncül bir şekilde ele alınmaktadır.

Enerjide Lider, Çevrede Öncü

Kuruluşumuz, ***"En Çevreci Kuruluş Olma"*** vizyonu doğrultusunda; havanın, toprağın, suyun, iklimin, ormanların ve biyoçeşitliliğin korunmasına yönelik faaliyetlerini kararlılıkla sürdürmekte, sürdürülebilir yaşamın teminatı olan doğal değerlerin korunması için öncü çalışmalar yürütmektedir. Çevre alanındaki örnek uygulamaları sayesinde yalnızca Türkiye'de değil, uluslararası ölçekte de takdir gören BOTAŞ, dünyanın en prestijli çevre ödüllerinden biri olan "Yeşil Dünya" Ödülleri'nde 4 farklı kategoride ödül kazanarak ülkemizin gururu olmuştur. Bu başarıların sonucunda BOTAŞ, yürüttüğü çevre projeleriyle "Yeşil Dünya Elçisi" unvanını da alarak adını küresel ölçekte duyurmuştur.

Çevreyi korumayı temel bir sorumluluk olarak benimseyen BOTAŞ, faaliyet gösterdiği tüm alanlarda ve hayata geçirdiği her projede çevreye duyarlılığını istikrarlı biçimde ortaya koymaktadır.

Uluslararası çevre ödülleri kapsamında Yeşil Dünya ve 2020 yılı Yeşil Elma Ödülleri'nde toplam 10 ödül kazanarak çevre alanında ülkemizin adını başarıyla duyurmuştur. Ayrıca 2022 yılı Yeşil Elma Ödülleri'nde 2 altın ödül ile bu başarısını sürdürmüştür.

Sürdürülebilir kalkınmaya güçlü katkı vizyonu doğrultusunda yürüttüğü çalışmalarla Türkiye'yi uluslararası platformda temsil etmeye devam eden BOTAŞ, 2023 yılında The Green Organisation tarafından düzenlenen Yeşil Dünya Ödülleri'nde 2'si altın, 3'ü gümüş olmak üzere toplam 5 ödül kazanarak çevre konusundaki liderliğini bir kez daha teyit etmiştir.

BOTAŞ, enerji sektöründeki stratejik konumunun gereği olarak faaliyetlerini çevresel sorumluluk ilkesiyle yürütmekte ve doğal kaynakların korunmasına yönelik sistematik bir çevre yönetim yaklaşımı benimsemektedir.

Kuruluşun çevre yönetiminden Sağlık, Emniyet, Çevre ve Kalite Daire Başkanlığı sorumludur. Daire, çevre politikalarının uygulanması, çevresel etkilerin azaltılması, entegre yönetim sistemlerinin sürdürülmesi ve yasal gerekliliklere tam uyumun sağlanmasından sorumludur. BOTAŞ'ta çevresel yönetim çalışmaları; TS EN ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi, TS EN ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve TS EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi standartları çerçevesinde yürütülmektedir. Bu sistemler sayesinde, faaliyetlerden kaynaklanabilecek çevresel riskler tanımlanmakta, önleyici tedbirler alınmakta ve performans düzenli olarak izlenmektedir.

2024 yılında atık su arıtma, sintine suyu çalışmaları, su tasarrufu ve proje faaliyetleri, atık yönetimi, yenilenebilir enerji yatırımları yapılmıştır.

BOTAŞ genelinde 2024 yılı içerisinde atık su arıtma, sintine suyu yönetimi, su tasarrufu ve proje faaliyetleri, atık yönetimi, yenilenebilir enerji yatırımları ile ağaçlandırma çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Ağaçlandırma çalışmaları kapsamında 31.306 adet ağaç dikilmiştir.

BOTAŞ, tüm faaliyetlerinde ulusal çevre mevzuatına ve uluslararası standartlara tam uyum sağlamayı taahhüt etmektedir. 2024 yılı içerisinde faaliyetlerine bu yaklaşımla devam eden BOTAŞ'ta herhangi bir çevresel uyumsuzluk tespit edilmemiş ve idari yaptırım uygulanmamıştır.

ATIK YÖNETİMİ VE DÖNGÜSEL EKONOMİ

BOTAŞ olarak, tüm faaliyetlerimizde çevresel sorumluluk bilinciyle hareket ediyor; kaynaklarımızı verimli kullanarak, atık oluşumunu en aza indirmeyi ve doğal çevre üzerindeki etkimizi azaltmayı hedefliyoruz. Her bir adımımızda sürdürülebilir bir gelecek inşa etme kararlılığıyla çalışıyor, enerji arz güvenliği misyonumuzu çevreyle uyum içinde yerine getiriyoruz.

BOTAŞ, **"Atık Yönetimi Prosedürü"** kapsamında tüm faaliyetlerinde atık oluşumunu en aza indirmeyi, geri kazanımı artırmayı ve çevresel etkileri azaltmayı temel hedef olarak benimsemektedir.

BOTAŞ genelinde Sıfır Atık Belgeleri alınmış olup, tüm tesisler %100 Çevre Yönetim Sistemi (ÇYS) kapsamındadır.

Atık yönetimi süreçlerinde, önleme – azaltma – geri kazanım – bertaraf ilkelerini esas alan etki azaltma hiyerarşisi uygulanmaktadır.

Her tesis için atık türü bazında performans göstergeleri düzenli olarak izlenmekte, elde edilen sonuçlar kuruluş genelinde sürekli iyileştirme döngüsüne entegre edilmektedir.

Tehlikeli ve tehlikesiz atıklar, ulusal mevzuata uygun şekilde lisanslı firmalar aracılığıyla bertaraf edilmekte; tüm atık yönetimi performansı, yıllık çevre izleme raporları kapsamında değerlendirilmektedir.

Bu kapsamlı yaklaşım sayesinde BOTAŞ, kaynak verimliliğini artırırken, aynı zamanda çevresel sorumluluk bilincini operasyonlarının ayrılmaz bir parçası haline getirmiştir.

Atık yönetimi için 2024 yılı içerisinde yapılan toplam ödeme
1.807.120,82 TL

2024 yılına ait ekonomik kazanç
7.822.210,37 TL

2024 yılında
44.849,73 ton
atık
geri kazanılmış,
26.479,03 ton
atık
bertaraf edilmiştir.

Sıfır Atık çalışmaları sonucunda

97.531,82 ton geri dönüştürülebilir atık ekonomiye kazandırılmıştır.

Bu sayede:

- **433,7 milyon kWh enerji tasarrufu,**
- **419.588,72 varil petrol tasarrufu**
- **61.101 ton CO_2e azaltımı,**
- **343.871,54 m3 depolama alanı**
- **2,15 milyon m^3 su tasarrufu sağlanmış ve**
- **1,24 milyon ağacın kesilmesi önlenmiştir.**

Atık miktarlarıyla ilgili detaylı bilgiler Ek 1'de verilmektedir.

Döngüsel ekonomi uygulamaları kapsamında:

- Silivri Doğal Gaz Depolama Tesisinde glikol geri kazanımı yapılmakta,
- Eskişehir Kompresör İstasyonunda yağ filtreleme sistemiyle kaynak optimizasyonu sağlanmakta,
- BOTAŞ Genel Müdürlüğü yerleşkesinde yürütülen kompost çalışmalarıyla yaklaşık 3 ton kompost üretilmiş ve tesislerde toprak zenginleştirici olarak kullanılmıştır.

BOTAŞ, atık yönetimi kapsamında faaliyetlerini düzenli aralıklarla izlemekte ve kayıt altına almaktadır. İzleme aralıkları ve kayıt detayları Ek 1'de verilmektedir.

Sıfır Atık Belgeleri:

Genel Müdürlük Sıfır Atık Belgesi (Son Geçerlilik 26/06/2025)
Silivri İşletme Müdürlüğü Sıfır Atık Belgesi (Son Geçerlilik 13.04.2028)
Doğal Gaz İletim ve Piyasa İşlemleri Daire Başkanlığı Yapracık Sıfır Atık Belgesi (Son Geçerlilik 09/06/2025)
LNG İşletme Müdürlüğü Sıfır Atık Belgesi (Son Geçerlilik 04/06/2025)
Eskişehir CS-5 Kompresör İstasyonu Sıfır Atık Belgesi (Son Geçerlilik 15/04/2025)
Doğal Gaz İletim IV. Bölge Müdürlüğü Sıfır Atık Belgesi (Son Geçerlilik 01/07/2025)
Doğubayazıt CS-11 Kompresör İstasyonu Sıfır Atık Belgesi (Son Geçerlilik 31/12/2025)
Erzincan CS-14 Kompresör İstasyonu Sıfır Atık Belgesi (Son Geçerlilik 29/06/2025)
Hanak CS-15 Kompresör İstasyonu Sıfır Atık Belgesi (Son Geçerlilik 28/05/2025)
Türkgözü Ana Ölçüm İstasyonu Sıfır Atık Belgesi (Son Geçerlilik 28/05/2025)

Kuruluş / Birim	2024 Yılı Atık Cinsi *(Yemekhane Artıkları, Çay Posası, Bitki Artıkları)*	2024 Yılı Kompost İçin Toplanan Atık Miktarı (Ton)	2024 Yılı Üretilen Kompost Miktarı (Ton)	Kompost Kullanım Yeri
Genel Müdürlük Yapracık Yerleşkesi	Karışık	6,79	2,955	Yeşil alan

Atıkları Toprağa, Toprağı Yaşama Döndürüyoruz

Kuruluşumuzda gerçekleştirilen kompost çalışmaları neticesinde yaklaşık **3 ton kompost üretimi** gerçekleştirilmiş olup üretilen kompost toprak zenginleştirici olarak tesislerimizde kullanılmıştır.

SU VE ATIKSU YÖNETİMİ

BOTAŞ, su kaynaklarının korunması ve verimli kullanılmasını çevresel performansının öncelikli unsurlarından biri olarak ele almaktadır.

2024 yılında Su Ayak İzi Hesaplama Projesi başlatılmış olup, sonuçların 2025 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır. Bu çalışma sonucunda kurumsal su yönetimi prosedürü oluşturulacaktır.

BOTAŞ genelinde içme, kullanma ve endüstriyel su tüketimi düzenli olarak izlenmekte; analizler ilgili mevzuat ve çevre izinleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. 2024 yılında toplam 155.123.940 m^3 su tüketilmiştir. Bu miktarın 3.200 m^3'ü yüzey suyu, 223.740 m^3'ü yeraltı suyu ve 154.897.000 m^3'ü deniz suyu kaynaklıdır.

Yıl boyunca 15 adet atıksu arıtma tesisinde toplam 264.187 m^3 su arıtılmış, bu suyun 263.512 m^3'ü geri kazanılmıştır. Arıtılan sular, çevre mevzuatında belirtilen deşarj standartlarına uygun olarak periyodik analizlerle izlenmekte ve kontrol edilmektedir. 2024 yılı itibarıyla BOTAŞ tesislerinde arıtılan suyun %99,7'si geri kazanılmış olup, bu oran sektör ortalamasının oldukça üzerindedir.

BOTAŞ LNG İşletme Müdürlüğü'nde 2024 yılında 34 m^3 sintine suyu, Saros FSRU Tesisinde ise 138 m^3 sintine suyu arıtılarak geri kazanılmıştır. Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü'nde ise 2024 yılında sintine suyu kabulü yapılmamıştır.

Doğal Gaz İletim IV. Bölge Müdürlüğü Yerleşkesi, Mucur ve Doğubayazıt Kompresör Birim Başmühendisliği tesislerinde, WC'lerde otomatik su sensörleri kullanımı sayesinde 2024 yılı boyunca toplam 450 m^3 su tasarrufu sağlanmıştır.

Yağmur suyu hasadı uygulamaları Yapracık ve Silivri tesislerinde hayata geçirilmiş; yalnızca Yapracık tesisinde yaklaşık 460 m^3 su tasarrufu sağlanmıştır.

Silivri tesisinde ise damla ve gece sulama sistemleri kullanılarak su verimliliği artırılmıştır.

2024 yılı boyunca su tasarrufu ve geri kazanım faaliyetleri kapsamında yaklaşık 1,68 milyon TL harcama gerçekleştirilmiştir.

2024 yılı su tüketimine ait detaylı bilgiler Ek 1'de verilmiştir.

İyi Uygulama Örneği

Su Yönetiminde Paylaşılan Kaynak Yaklaşımı

BOTAŞ, faaliyet gösterdiği tüm bölgelerde su kaynaklarını paylaşılan bir değer olarak görmekte ve suyun korunmasını yalnızca operasyonel bir gereklilik değil, çevresel bir sorumluluk alanı olarak ele almaktadır.

Bu kapsamda, Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama Projesi, su yönetimi açısından pozitif çevresel etki yaratan örnek bir uygulamadır. Proje kapsamında, Tuz Gölü'nün yaklaşık 40 km güneyinde, Hirfanlı Barajı'ndan alınan tatlı su yer altındaki tuz kütlelerini çözmekte ve oluşturulan mağaralarda doğal gaz depolama işlemi gerçekleştirilmektedir. Süreç sonucunda ortaya çıkan tuzlu su, boru hatları aracılığıyla kontrollü biçimde Tuz Gölü'ne deşarj edilmekte, böylece her geçen gün kurumakta olan gölün su miktarının artmasına katkı sağlanmaktadır.

Bu sayede BOTAŞ, su stresi riski yüksek bir bölgede su döngüsüne net pozitif katkı sunmakta, su kaynaklarını koruma ve ekosistem dengesini sürdürme sorumluluğunu etkin biçimde yerine getirmektedir.

SERA GAZI EMİSYONLARI

BOTAŞ, sera gazı emisyonlarının izlenmesi ve azaltılmasına yönelik olarak “Sera Gazı Emisyonları İzleme Prosedürü”nü uygulamaktadır. Bu prosedür, ISO 14064 standardı ve T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yayınlanan Sera Gazı İzleme Tebliği doğrultusunda hazırlanmıştır. Prosedür, *“Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi ve Raporlanması Hakkında Tebliğ”* uyarınca; sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına esas teşkil edecek sera gazı izleme planının hazırlanması, tüketim verilerinin yönetimi ve kayıt altına alınması, görev dağılımı, veri doğrulama süreçleri ve kayıtların saklanması gibi faaliyetleri kapsamaktadır.

Veriyi kayıt altına alıyor, sorumluluğu şeffaflıkla yönetiyoruz

BOTAŞ, 2021 yılında kamu sektöründe karbon ayak izini hesaplayan öncü bir kuruluş olmuştur.

GHG Protokolü’ne göre karbon ayak izi hesaplaması çalışması, BOTAŞ genelini kapsayacak şekilde yürütülmüştür. Bu çalışmaya Kapsam 1 ve 2 dahil edilmiştir.

Kapsam 1 emisyonlar, BOTAŞ’ın operasyonel kontrolü altındaki tüm tesislerde faaliyetler sırasında doğrudan atmosfere saldığı sera gazı emisyonlarını kapsar. Bu emisyonlar, kuruluşun sahip olduğu veya kontrol ettiği varlıklarda doğal gazın iletimi, sıkıştırılması, depolanması ve LNG operasyonları sırasında gerçekleşen yakma ve proses kaynaklı emisyonlardır. Kapsam 2 emisyonlar, BOTAŞ’ın tesislerinde ihtiyaç duyduğu harici satın alınan elektrik, ısıtma, soğutma ve buhar kullanımından doğan dolaylı sera gazı emisyonlarını içerir.

2023 yılında ISO 14064 standardı veGHG Protokolüne göre yapılan hesaplamalar sonucunda kapsam 1 ve 2 toplam 587.669,56 ton CO_2e emisyon salımı belirlenirken, 2024 yılında Kapsam 1 ve Kapsam 2 doğrulanmış emisyon miktarımız 458.637,23 ton CO_2e olarak hesaplanmıştır.

BOTAŞ, 2024 yılı itibarıyla sera gazı emisyon yoğunluğunu izleme altına almış olup, emisyon azaltımı amacıyla yenilenebilir enerji projeleri, enerji verimliliği yatırımları ve çalışan farkındalık programları yürütmektedir. Bu çalışmalar, emisyon azaltım hedeflerine ulaşmak ve karbon yönetiminde kurumsal sorumluluk kültürünü güçlendirmek amacıyla sistematik biçimde sürdürülmektedir.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ UYUM, DAYANIKLILIK VE GEÇİŞ

İklim değişikliği, günümüzde insanlığın karşı karşıya olduğu en büyük çevresel, ekonomik ve sosyal tehditlerden biridir. Artan sera gazı emisyonları; sıcaklık rekorları, kuraklık, orman yangınları, sel ve deniz seviyesindeki yükselme gibi etkileri daha görünür hale getirmektedir. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC), Paris Anlaşması ve IPCC raporları doğrultusunda ülkeler, küresel ısınmayı sanayi öncesi döneme göre 1,5°C ile sınırlamak ve 2050 yılına kadar net sıfır emisyon hedeflerine ulaşmak için kapsamlı politikalar geliştirmektedir. Enerji sektörü bu dönüşümün merkezinde yer almakta; enerji verimliliği, yenilenebilir enerji kaynaklarına geçiş, karbon yakalama ve depolama teknolojileri gibi çözümler öne çıkmaktadır.

Avrupa Birliği’nin “Yeşil Mutabakat (European Green Deal)” ve “Fit for 55” paketleri, enerji arz güvenliğini korurken karbon yoğunluğunu azaltmayı hedefleyen kapsamlı düzenlemeleri beraberinde getirmiştir.

Türkiye de Paris Anlaşması’nı onaylayarak 2053 yılı için net sıfır emisyon hedefini ilan etmiş, “Yeşil Kalkınma Devrimi” vizyonu doğrultusunda ulusal enerji, sanayi ve ulaştırma politikalarını düşük karbonlu büyüme ekseninde yeniden şekillendirmeye başlamıştır.
Bu süreçte doğal gaz, enerji dönüşümünün geçiş yakıtı olarak, enerji arz güvenliği ile emisyon azaltımı arasında köprü işlevi görmektedir. Türkiye’nin coğrafi konumu ve enerji altyapısı, bölgesel enerji geçişinde stratejik bir merkez olmasını sağlamaktadır.

Türkiye’nin ***2053 Net Sıfır Emisyon*** hedefi ve Yeşil Kalkınma Devrimi vizyonu doğrultusunda, BOTAŞ da faaliyetlerini iklim değişikliğiyle mücadele, uyum ve dayanıklılık perspektifinde yeniden konumlandırmaktadır.

İklim Değişikliği Yönetim Yaklaşımı ve Kurumsal Sorumluluk

BOTAŞ, iklim değişikliğine uyum ve düşük karbonlu ekonomiye geçiş sürecini kurumsal stratejisinin temel bileşenlerinden biri olarak ele almaktadır. İklim değişikliği ile ilgili risk ve fırsatların yönetimi; enerji verimliliği, yenilenebilir enerji yatırımları, sera gazı emisyonlarının azaltımı ve doğal ekosistemlerin korunması gibi başlıklar altında bütüncül bir yaklaşımla yürütülmektedir.

BOTAŞ:

Sera Gazı Envanteri oluşturarak faaliyetlerinden kaynaklanan emisyonları düzenli olarak izlemekte, raporlamakta ve doğrulatmaktadır.

ISO 14064 standardı ve ilgili ulusal mevzuat çerçevesinde Kapsam 1 ve 2 karbon ayak izi çalışmalarını kurumsal düzeyde yürütmektedir.

ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi ile enerji tüketimini planlı bir şekilde yönetmekte; enerji planlama, enerji etütleri ve operasyonel kontrol prosedürleri ile enerji performansını sürekli iyileştirmeyi hedeflemektedir.

İklim değişikliğiyle ilgili hedefler ve performans göstergeleri, BOTAŞ'ın stratejik planlama süreçleri ile ilişkilendirilmekte; böylece iklim değişikliği politikaları ile kurumsal karar alma mekanizmaları arasında güçlü bir bağ kurulmaktadır.

BOTAŞ'ta iklim değişikliğiyle mücadele ve enerji dönüşümüne ilişkin stratejik kararlar, Genel Müdür Yardımcılığı seviyesinde ele alınmakta; uygulama ve koordinasyon ise Sağlık Emniyet Çevre ve Kalite Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

İklim Değişikliğinin Finansal Riskleri ve Fırsatları

İklim değişikliği ve düşük karbonlu ekonomiye geçiş süreci, BOTAŞ açısından hem operasyonel hem de finansal düzeyde riskler ve fırsatlar barındırmaktadır.

Küresel ve bölgesel ölçekte karbon düzenlemeleri, özellikle AB Yeşil Mutabakatı ve buna paralel gelişen karbon fiyatlama mekanizmaları, orta ve uzun vadede enerji piyasalarını, altyapı yatırımlarını ve işletme maliyetlerini etkileyebilecek riskler arasında yer almaktadır. Öte yandan, yenilenebilir enerji yatırımları, enerji verimliliği projeleri, atık ısı geri kazanımı, doğa temelli çözümler ve döngüsel ekonomi uygulamaları, BOTAŞ için hem maliyet azaltımı hem de yeni değer alanları yaratan önemli fırsatlar sunmaktadır.

2024 yılında devreye alınan yenilenebilir enerji projeleri sayesinde 17.798,91 ton CO_2e emisyon salımı önlenmiş ve 100.170.744,38 TL tutarında enerji tasarrufu sağlanmıştır. Bu kazanımlar, BOTAŞ'ın iklim değişikliğiyle mücadele ve kaynak verimliliği hedeflerine yönelik somut ilerlemesini göstermekte; iklim risklerinin aynı zamanda yeni yatırım ve maliyet avantajı fırsatlarına dönüştürülebildiğini ortaya koymaktadır.

Enerji verimliliği, yenilenebilir enerji ve geçiş yakıtı olarak doğal gaz

Enerji dönüşüm sürecinde doğal gaz, geçiş yakıtı olarak enerji arz güvenliği ile emisyon azaltımı arasında köprü işlevi görmektedir. BOTAŞ, doğal gaz altyapısını daha verimli, esnek ve düşük karbonlu bir yapıya kavuşturmak için kapsamlı projeler yürütmektedir.

Bu kapsamda BOTAŞ:

Enerji Verimliliği Projeleri ile iletim hatları, kompresör istasyonları, LNG ve depolama tesislerinde **enerji tüketimini azaltmakta, kayıp/kaçak oranlarını düşürmektedir.**

FSRU, LNG ve Yeraltı Depolama Projeleri ile esnek ve sürdürülebilir bir gaz altyapısı oluşturarak arz güvenliğini güçlendirirken **karbon yoğunluğunu azaltmaktadır.**

Yenilenebilir Enerji Entegrasyonu ve atık ısı geri kazanımı gibi uygulamalarla işletmelerinde düşük karbonlu enerji kullanımını yaygınlaştırmaktadır. 2024 yılında devreye alınan yenilenebilir enerji projeleri kapsamında, enerji tüketiminde verimlilik artışı sağlanmış ve sera gazı emisyonları önemli ölçüde azaltılmıştır. Bu projeler sayesinde **18.000-tonCO_2e (karbondioksit eşdeğeri) salımı önlenmiş ve 100.170.744,38TL tutarında enerji tasarrufu sağlanmıştır.** Elde edilen bu kazanımlar, BOTAŞ'ın iklim değişikliğiyle mücadele ve kaynak verimliliği hedeflerine önemli bir katkı sağlamıştır.

Kazan ısıtma sistemine Çift Serpantinli Boyler ve Güneş Kolektörü Entegre Edilmesi Projesi (Mucur Kompresör BBM): Kazan ısıtma sistemine çift serpantinli boyler ve güneş kolektörleri entegre edilerek yaz döneminde doğal gaz tüketiminde tasarruf sağlanmıştır. Bu uygulama ile yıllık **11.500 sm^3 doğal gaz tasarrufu** elde edilmiş ve **25.000 kg CO_2e emisyon azaltımı** gerçekleştirilmiştir.

Rejenarasyonlu Kimyasal Hava Kurutucu Sisteminin, Vakum Pompalı Kimyasal Hava Kurutucu ile Değiştirilmesi Projesi (Mucur Kompresör BBM): Proje ile 24 saat çalışan basınçlı hava sisteminde elektrik tasarrufu sağlamak için vakum rejenerasyonlu yeni tip kimyasal hava kurutucu ile hava kaybı %18 den %3'e düşürülmüştür. **45.552 kW yıllık elektrik tasarrufu** sağlanmasıyla, **23.000 kg CO2e**'nin doğaya salımının önüne geçilmiştir.

Ekonomizer Projesi (Karadeniz İşletme Müdürlüğü): Durusu Basınç Düşürme ve Ölçüm İstasyonunda Baca Gazı Atık Isısının Geri Kazanımı Projesi ile baca gazı atık ısısının geri kazanılması amaçlanmıştır. Karadeniz İşletme Müdürlüğü Yerleşkesinde bulunan bina ısıtma sistemine paralel olarak dizayn edilen sistem ile yerleşkedeki bütün binaların ısınma ve sıcak su ihtiyacı karşılanmıştır. Isıtma kazanı bacasına monte edilen Ekonomizer cihazı ile baca gazındaki atık ısının geri kazanılmasıyla **tasarruf edilen doğal gaz miktarı yıllık 55.000 Sm^3**'tür ve böylece **120.000 kg CO_2**'nin doğaya salımının önüne geçilmiştir.

Silivri Tesisi Yenilenebilir Enerji Kullanımı: Tesisin elektrik ihtiyacı, tamamen sahada bulunan 4,2 MW kapasiteli Rüzgar Enerji Santrali (RES) tarafından karşılanmaktadır. Fazla üretilen elektrik şebekeye verilmekte ve Ceyhan Tesisi için mahsuplaşma yapılmaktadır. 2024 yılında **10 milyon kWh elektrik üretilmiş olup**, bu üretim kapsamında Kapsam 2 karbon ayak izi **754,02 ton CO_2e** olarak hesaplanmıştır.

Enerji Verimliliği

BOTAŞ Bünyesinde ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi bulunmakta ve uygulanmaktadır. Bu bağlamda aşağıdaki prosedürlerle enerji yönetimi desteklenmektedir.

PROSEDÜR	AMAÇ	KAPSAM
Enerji Planlama Prosedürü	Enerji tüketim noktalarının tespit ve takibi, geleceğe yönelik enerji tüketim tahminlerinin yapılması, enerji tüketimine etki eden performans göstergelerinin tespit edilmesi, amaç hedef ve tasarım projelerine yönelik risk ve fırsatların belirlenmesi, enerji tüketen ekipmanların alımına yönelik şartların belirlenmesi konusundaki usul ve esasların açıklanmasını amaçlamaktadır.	İşletme faaliyetleri ve hizmetleri sırasında oluşan tüm enerji tüketimlerinin tanımlanmasını, takip edilmesi ve gözden geçirilmesini kapsamaktadır.
Enerji Etüt Prosedürü	Enerji referanslarının oluşturulması, enerji kullanımının iyileştirilmesi için enerji performans göstergeleri, amaç ve hedeflerinin belirlenmesi ve bu hedeflerin gerçekleştirilmesi için yönetim planları oluşturulması için gerçekleştirilen Enerji Etüdü faaliyetinin usul ve esaslarını açıklamayı amaçlamaktadır.	Başta önemli enerji kullanım alanları olmak üzere gerekli görülen ve enerji tüketimi olan noktalara yönelik olarak ön ve detaylı enerji etüdü çalışmalarının yapılmasını, sonuçlarının analizi ve yayımlanmasını kapsamaktadır.
Operasyonel Kontrol Prosedürü	Enerji tüketen ekipman, sistem veya proseslere ait işletme, enerji tüketimini etkileyen parametreler ve bakım gibi konularda ilgilileri bilgilendirmek, bilinçlendirmek ve yönlendirmek, sorumluları ve sorumluluklarını belirlemek ve bu faaliyetler sonucunda ortaya çıkan kayıtların kontrolüne yönelik usul ve esasları açıklamayı amaçlamaktadır.	Başta önemli enerji kullanım alanları olmak üzere gerekli görülen ve enerji tüketimi olan noktaları kapsamaktadır.

Enerji verimliliğinin artırılabileceği alanlar kuruluş genelinde belirlenmiş ve aşağıda yer verilen enerji verimliliği projelerinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır:

- Silivri RES-2 Kurulumu
- Enerji Etütleri ve Enerji Kimlik Belgesi Yenilemesi
- Baca Atık Isıdan Enerji Üretimi (Doğubayazıt Kompresör İstasyonu'nda inşaat çalışmaları sürüyor.)
- LED Aydınlatma Dönüşümü (Genel Müdürlük Yapracık Yerleşkesi)
- Konya 1 MW GES kurulumu

LNG İşletme Müdürlüğünce Yeşil Liman belgesi için limanda kullanılan elektriğin %5'inin yenilenebilir enerjiden sağlanması koşulu için çalışmalar planlanmaktadır. Yeşil Liman Belgesi gerekliliklerinin yerine getirilmesi ve terminalde fosil yakıt kullanımının azaltılmasının teşvik edilmesi amacıyla BOTAŞ LNG İşletme Müdürlüğü otoparkına 1 adet DC 60 kW ve 1 adet AC 22 kW olacak şekilde toplamda 2 adet Elektrikli Araç Şarj İstasyonu koyulması planlanmaktadır.

Kuruluş genelinde yapılan toplam enerji tüketiminin büyük çoğunluğunun Doğal Gaz İşletme ve Piyasa İşlemleri Daire Başkanlığı faaliyetleri kapsamındaki doğal gaz iletim sisteminde bulunan kompresör istasyonlarında kullanılan doğal gaz tüketiminden kaynaklanmaktadır. 2018 yılı sonunda başlanan optimizasyon çalışmaları kapsamında yapılan simülasyonlarla birlikte sistemdeki doğal gazın basıncını optimum seviyede tutarak kompresörlerin daha az çalışması ve bu sayede tüketilen yakıt miktarının minimuma inmesi sağlanmıştır. Bu sayede, 2019 yılında, 2017 yılına kıyasla yıllarında doğal gaz iletimi için gerekli olan enerji miktarında yaklaşık %34 oranında bir tasarrufu gerçekleştirilmiştir.

Yenilenebilir Enerji Yatırımları

BOTAŞ, faaliyetlerinin çevresel etkilerini azaltmak ve enerji verimliliğini artırmak amacıyla kapsamlı bir sürdürülebilirlik yaklaşımı benimsemektedir. Kuruluş genelinde yürütülen yenilenebilir enerji yatırımları, döngüsel ekonomi uygulamaları, biyoçeşitlilik çalışmaları ve çevresel yönetim sistemleri, BOTAŞ'ın stratejik hedefleri ile uyumlu olarak sürdürülebilir bir gelecek yaratmayı hedeflemektedir. Yenilenebilir enerji alanında BOTAŞ, kuruluşun farklı yerleşke ve tesislerinde güneş ve rüzgar enerjisi projelerini hayata geçirmiştir. Bu yatırımlar sayesinde hem elektrik üretimi optimize edilmiş hem de karbon emisyonlarının azaltılması yönünde önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. BOTAŞ genelinde yapılan yenilenebilir enerji yatırımları her geçen yıl artarak devam etmektedir.

Yenilenebilir enerji kurulu gücü; güneş enerjisinde **10MW**, rüzgar enerjisinde **4,2 MW** ve kojenerasyonda **800 kWh** olmak üzere toplam **15 MW**'a çıkarak tüm tesislerde ihtiyaç duyulan elektrik enerjisinin yaklaşık **%20 si yenilenebilir enerji kaynaklarından** sağlanmıştır. 2024 yılında devreye alınan yenilenebilir enerji kaynaklarının çalışması sonucu **18.000 ton CO2e** salımı engellenmiştir. 2024 yılında **100.170.744,38 TL tasarruf** sağlanmıştır.

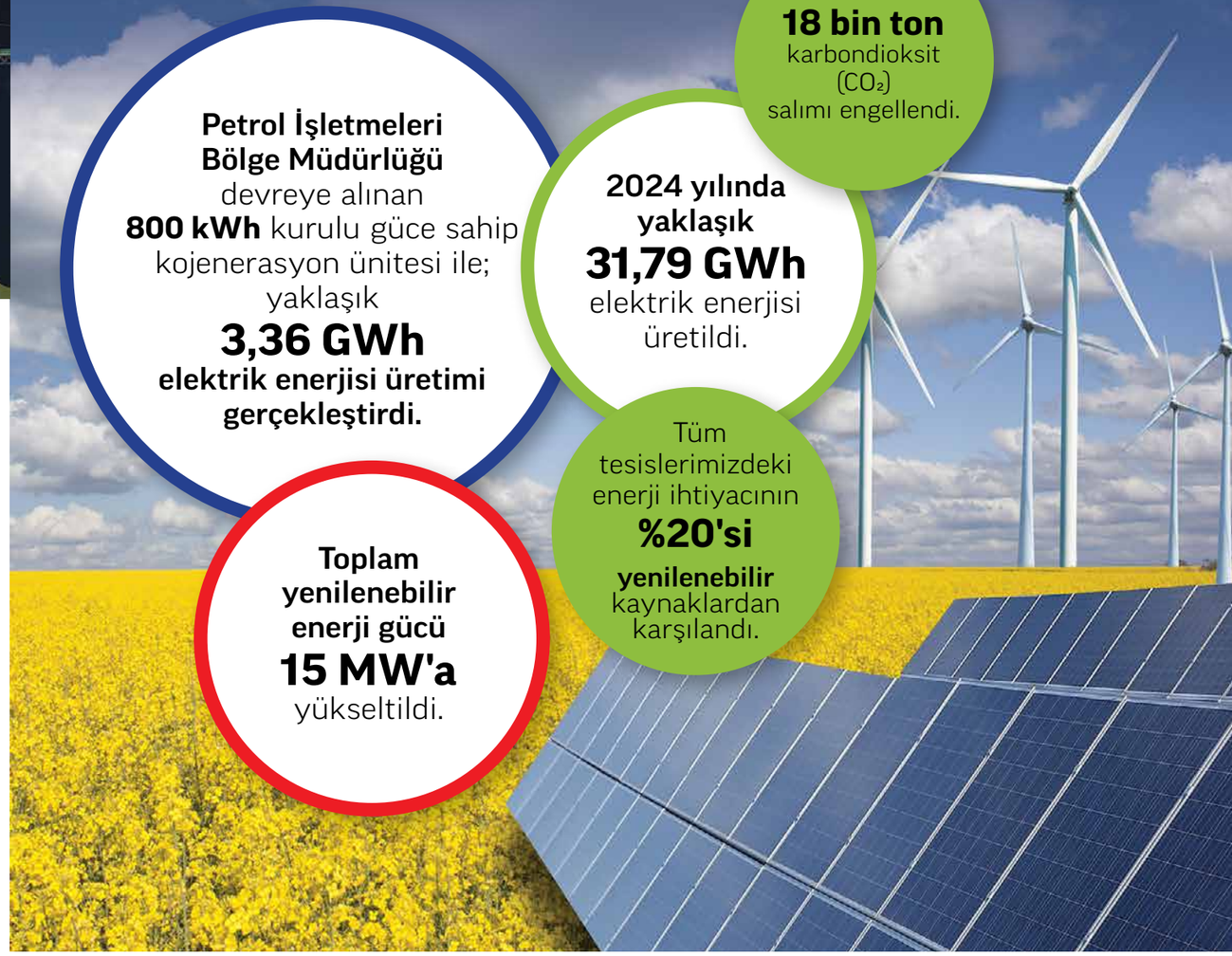

Ayrıca LNG İşletme Müdürlüğü kapsamında, Yeşil Liman Belgesi hedefleri doğrultusunda tüketilen elektriğin bir kısmının yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanması planlanmaktadır.

2018 yılından itibaren gerçekleştirilen yenilenebilir enerji projeleri

PROJELER VE UYGULAMALAR	TARİH
Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü'nde pompa motorlarının daha verimli olanlarla değiştirilmesi	2017-2018
LNG İşletme Müdürlüğü'nde; tesiste bulunan 5 adet gaz kompresörlerine ait 25 sene kullanım gerçekleştirilmiş ve sık sık arıza veren ve düşük verimliliğe sahip olan, 10 adet su sirkülasyon pompasının daha verimli (minimum IE3 motora sahip) motor-pompa setleri ile yenilenmesi	2018
LNG İşletme Müdürlüğü'nde; kestirimci bakım kaçak ölçümleri sonucu tespit edilen hava kaçakların giderimi ile hava kompresörü çalışma saatlerinin azaltılması (438 saat)	2018
Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü kazan brülörlerinin bakımlarının yapılması	2018
Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü PS-5 Pompa İstasyonu 503 nolu pompa debisi daha düşük olan pompayla değiştirilmesi	2018
Genel Müdürlük binasına çatı güneş enerji sistemi kurulması	2018
Genel Müdürlük Binası dış cephe mantolaması, harekete duyarlı lambaların takılması ve ısıtma- soğutma amaçlı kullanılan boruların yalıtımı	2017-2018
Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü Dörtyol Terminali LED dönüşüm çalışmalarının tamamlanması	2018-2019
Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü'nde enerji yöneticilerinin ve enerji takımlarının katılımları ile 1. Enerji Yönetimi ve Enerji Verimliliği Çalıştayı gerçekleştirilmesi	2019
LNG İşletme Müdürlüğü'nde; bakım binası ve kontrol odası binasına güneş enerjili su ısıtma sisteminin kurulması	2019
Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü LED dönüşüm çalışmalarının tamamlanması	2019
Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü palamar tesisleri ile PS-3 pompa istasyonu güneş enerjisi yenilenmesi tamamlanması	2019
Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü Revir, İnşaat Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü binalarının merkezi ısıtma sistemine dahil edilmesi	2019
LNG İşletme Müdürlüğü'nde; 400 Watt yol aydınlatmalarının 137 Watt LED, 250 Watt yol aydınlatmalarının 105 Watt LED aydınlatmalar ile değiştirilmesi	2019
Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü kondens dönüş hatlarının bakım ve onarımı	2019
Tuz Gölü İşletme Müdürlüğü'ne 1188 kWp/999 kWe GES kurulması	2019
Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü PS-4 Pompa İstasyonu 403 nolu pompa debisi daha düşük olan pompayla değiştirilmesi	2019
LNG İşletme Müdürlüğünde; düşük verimlilik sınıfına sahip alçak gerilim motor/pompa setlerinin yüksek verimli motor/pompa seti ile değiştirilmesi ile motor/pompa setlerinin enerji tüketimlerinin %15 azaltılması	2020
10 Ocak 2020 tarihinde Doğal Gaz İşletme ve Piyasa İşletmeleri Bölge Müdürlüğü'nde enerji yöneticilerinin ve enerji takımlarının katılımı ile 2. Enerji Yönetimi ve Enerji Verimliliği Çalıştayı gerçekleştirilmesi	2020
Silivri İşletme Müdürlüğünde; Aydınlatma Dönüşümü, Tesis içi ve dış aydınlatma için 250 adet 60 w led dış aydınlatma, 100 adet 150 w led projektör ve 20 adet Exproof Zone-1 Led Projektör için ihale süreçleri tamamlanarak Aralık 2020 sonunda led armatör montajları tamamlanması	2020
Silivri İşletme Müdürlüğü ve LNG İşletme Müdürlüğü'nde, enerji etüt çalışmalarının tamamlanması	2020
Yeni yapılan Doğal Gaz İşletme ve Piyasa İşlemleri Bölge Müdürlüğü Hizmet Binası'nda trafo, armatür ve elektrik tüketimi olan malzemelerde enerji verimliliği yüksek ürünlerin tercih edilmesi	2021
IV. Sürdürülebilir Enerji Zirvesi	2022
V. Sürdürülebilir Enerji Zirvesi	2023
Silivri İşletme Müdürlüğü'nde RES (Rüzgar Enerji Santrali) Projesi - 4,2 MW Rüzgar Türbini	2022
LNG İşletme Müdürlüğü tesisinde mevcut bulunan radyatör peteklerinin manuel vanalarının termostatik vanaya dönüşümünün sağlanması	2022
Batman-Dörtyol HPBH Pompa İstasyonları otomasyon sistemlerinin yenilenmesi	2022
Karaisalı İstasyonu pompa gruplarının yedeklenmesi	2022
Sarıl istasyonu DLH pompa motorları için 2 adet OG sürücü temini ve montajı işinin gerçekleştirilmesi	2022
Diyarbakır İstasyonu'na doğal gaz ile uyumlu ısıtma sistemi çekilmesi	2022
Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü Terminal ve Pompa İstasyonlarındaki iç ve dış aydınlatmaların revizyonu	2023
Silivri İşletme Müdürlüğü'nde yakıt sistemi izleme çalışması	2023
Silivri İşletme Müdürlüğü'nde elektrik motorların değişimi	2023
Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü'ne bağlı pompa istasyonlarına GES kurulumu (İdil, Silopi, Pirinçlik, Pazarcık; toplam 6 MW)	2023
Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü Kojenerasyon ünitesi kurulumu	2023
Doğal Gaz İletim ve Piyasa İşlemleri Daire Başkanlığı, Genel Müdürlük Yapracık yerleşkesine 1 MW GES kurulumu	2023
Tuz Gölü İşletme Müdürlüğü'ne 2 MW GES kurulumu	2023
Tuz Gölü İşletme Müdürlüğü'ne 1 MW GES kurulumu	2023
Mucur Kompresör Birim Başmühendisliği Kimyasal Hava Kurutucu sisteminin yenilenmesi	2024
Güney Marmara İşletme Müdürlüğü sorumluluk sahasındaki BOTAŞ'a ait 6 RM-A İstasyonundaki tüm aydınlatma sistemlerinin LED aydınlatma sistemi ile değişimi	2024

Kuruluş içi yenilenebilir enerji tüketimi (GJ) verileri

Kuruluş İçi Yenilenebilir Yakıt Tüketimi (GJ)	2022	2023	2024
Güneş	1.943,61	5.860,32	64.329,50
Rüzgâr	4.502,05	11.064,43	38.011,99
Toplam Yenilenebilir Tüketim (GJ)	6.445,66	16.924,75	102.341,49

2024 yılı itibarıyla BOTAŞ'ın toplam enerji tüketimi 7.636.723,2 GJ, yenilenebilir enerji kaynaklı yakıt tüketimi ise 26.237,74 GJ olarak gerçekleşmiştir. Bu değer, toplam enerji tüketiminin yaklaşık %0,34'üne karşılık gelmektedir. Yenilenebilir enerji üretimi, başta Silivri Rüzgâr Enerji Santrali ve tesislerdeki GES projeleri olmak üzere kuruluşun düşük karbonlu enerji dönüşüm stratejisinin önemli bir bileşenini oluşturmaktadır.

Doğa Temelli Çözümler: Ağaçlandırma

BOTAŞ, iklim değişikliğiyle mücadelede sadece emisyon azaltımı ve enerji verimliliği alanlarına odaklanmakla kalmayıp, aynı zamanda doğa temelli çözümler ve ekosistem restorasyonu alanlarında da çalışmalar yürütmektedir.

Orman Genel Müdürlüğü iş birliğiyle 73.729 m² alanda 12.500 adet zeytin fidanı dikilmiş; karasal ekosistemlerin sürdürülebilir kullanımı desteklenmiş ve biyolojik çeşitliliğin korunmasına katkı sağlanmıştır. Ağaçlandırma faaliyetleri sonucunda yıllık yaklaşık 367 ton CO_2e emisyonunun engellendiği öngörülmektedir.

2024 yılında gerçekleştirilen ağaçlandırma çalışmaları kapsamında, farklı bölge ve tesislerde toplam 31.306 fidan dikilmiş, bunların 28.011'i tutmuş ve %89 oranında dikim başarısı elde edilmiştir. Bu faaliyetler, BOTAŞ'ın iklim değişikliğinin etkilerini hafifletmeye yönelik doğa temelli çözüm yaklaşımını somutlaştırmaktadır.

Ağaçlandırma çalışmaları

Ağaçlandırma yerleri (Bölgeleri)	Ağaçlandırma amacı	2024 yılı dikilen ağaç sayısı (adet)	2024 yılı dikimi yapılıp tutan ağaç sayısı (adet)	Çalışma alanı (ha)	Ağaç türleri	Ağaçların bir yıl içideki emisyon azaltımı (ton CO_2)
Genel Müdürlük Yapracık Yerleşkesi	Rekreasyon	3.975	800 *(2.700 adet ağaç dikimi yapılmış olup izlemeleri yapılmaktadır.)*	5,00	150 Leylandi 1.800 Karaçam, Sedir 15 Ladin 10 Ceviz 2.000 Toros Sedir Çamı	39,60
LNG İşletme Müdürlüğü	-	507	507	0,02	1 Çınar 4 Zakkum 2 Palmiye 200 Taflan 50 Şimşir 50 Mavi Çim 200 Gül	6,08
Silivri İşletme Müdürlüğü	Rekreasyon	425	425	0,18	Zeytin, Karışık Meyve, Üzüm	5,10
Tuz Gölü İşletme Müdürlüğü Aksaray	Rehabilitasyon	24.380	24.380	80,00	Dişbudak	292,56
Petrol İşletmeleri Şanlıurfa Bakım ve Acil Müdahale Birim Başmühendisliği	-	75	75	1,87	Armut, Nektari	0,90
Petrol İşletmeleri Karaisalı Pompa İstasyonu	-	10	10	0,10	Fıstık Çamı	0,12
Doğal Gaz İletim I. Bölge Müdürlüğü	Çevre Düzenlemesi	240	240	0,15	Çam	2,88
Doğal Gaz İletim II. Bölge Müdürlüğü	Peyzaj	191	191	0,02	Süs, Zeytin	2,29
Doğal Gaz İletim III. Bölge Müdürlüğü	Rehabilitasyon	1.153	1.033	30,00	Meyve, Orman Ağacı	13,83
Doğal Gaz İletim IV. Bölge Müdürlüğü Doğubayazıt Kompresör	Rekreasyon	300	300	0,60	Söğüt	3,60
Doğal Gaz İletim IV. Bölge Müdürlüğü Erzincan Kompresör	Rekreasyon	50	50	0,50	Elma, Armut, Kayısı, Erik, Dut	0,60
TOPLAM		31.306	28.011	118,44		367,56

Çalışan ve Paydaş Farkındalığı, Adil Geçişe Katkı

BOTAŞ, iklim değişikliğiyle mücadeleyi yalnızca teknik ve operasyonel bir konu olarak görmemekte; kurumsal kültür ve paydaş farkındalığı açısından da öncelikli alan olarak ele almaktadır.

Kuruluş genelinde personele Su Ayak İzi Eğitimleri verilmekte, su ayak izi hesaplama çalışmaları başlatılmaktadır.

Enerji verimliliği, yenilenebilir enerji ve iklim değişikliği konularında düzenlenen eğitim ve etkinliklerle çalışanların farkındalığı artırılmaktadır.

Yerel ekosistemlerin korunmasına yönelik ağaçlandırma, biyoçeşitlilik ve rehabilitasyon projeleri, faaliyet gösterilen bölgelerde toplumsal ve çevresel fayda üretmektedir.

BOTAŞ, Yeşil Elma Ödülleri'nin Çevresel İyileştirme (Karbon Azaltımı) kategorisinde Kamu İktisadi Teşebbüsü Bronz Madalyası ile ödüllendirilmiş; iklim değişikliğiyle mücadeledeki kurumsal çabaları uluslararası düzeyde tescillenmiştir.

BİYOÇEŞİTLİLİK VE EKOSİSTEMLER

BOTAŞ, kuruluşundan bu yana çevresel hassasiyetleri temel bir ilke olarak benimseyerek, faaliyet gösterdiği tüm bölgelerde biyoçeşitliliğin korunması ve geliştirilmesine yönelik çok sayıda çalışma yürütmüş ve bu çalışmalarını kararlılıkla sürdürmektedir.

Yıllardır uygulanan ağaçlandırma programları ve yaban hayatını destekleyici uygulamalar sayesinde hem tesis sahaları yeşillendirilmiş hem de doğal yaşam için yeni ekosistem alanları oluşturulmuştur. Bu çalışmalar sonucunda turaç, keklik, tilki, oklu kirpi ve ceylan gibi türler, Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü sahasını doğal yaşam alanı olarak benimsemiş; böylece bölgedeki biyoçeşitlilik önemli ölçüde zenginleşmiştir.

Hassas Alanların Korunması ve Ekosistem Dengesinin Sürdürülmesi

BOTAŞ, enerji arz güvenliğini sağlama misyonunu yerine getirirken, faaliyet gösterdiği tüm bölgelerde hassas ekosistemlerin korunması ve biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilirliği konularında azami hassasiyet göstermektedir. Kuruluşumuz, çevresel etkileri en aza indirmek ve doğal yaşamla uyum içinde projeler yürütmek amacıyla bilimsel temelli çevre yönetimi uygulamaları geliştirmektedir.

Bu anlayışın en önemli örneklerinden biri, Tuz Gölü'nün yaklaşık 40 km güneyinde yürütülen "Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama Projesi"dir. Proje kapsamında Hirfanlı Barajı'ndan temin edilen tatlı su, yer altındaki tuz kütlelerini çözerek doğal gaz depolama mağaraları oluşturmakta; süreç sonunda ortaya çıkan tuzlu su, boru hatları aracılığıyla kontrollü biçimde Tuz Gölü'ne deşarj edilmektedir.

Bu uygulama sayesinde, yağış azlığı, yer altı sularının aşırı kullanımı ve buharlaşma gibi nedenlerle kuruluşa tehlikesiyle karşı karşıya kalan Tuz Gölü'nün su seviyesi artmakta, gölün ekolojik dengesi yeniden canlanmaktadır.

Tuz Gölü, aynı zamanda göçmen kuş türlerinden flamingoların ana göç rotası üzerinde yer almakta olup, bu kuşlar göç dönemlerinde göl çevresinde konaklamakta, beslenmekte ve üremektedir. Su seviyesinin yükselmesiyle oluşan doğal adacıklar, flamingoların beslenme ve üreme faaliyetlerini kolaylaştırmakta, ayrıca yumurtalarını sürüngenlerden koruyarak güvenli kuluçka alanları yaratmaktadır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yürütülen "*Flamingo Popülasyonlarının Araştırılması, Korunması ve İzlenmesi Projesi*" kapsamında yapılan incelemelerde, Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi'nde flamingo yavrularının sayısının yıllar içinde düzenli olarak arttığı tespit edilmiştir. 2016 yılında 9.564, 2017 yılında 11.079, 2018 yılında ise 12.746 flamingo yavrusu sayılmıştır. Bu artış, projenin ekosistem üzerindeki olumlu etkisini açık biçimde göstermektedir.

BOTAŞ'ın katkılarıyla canlanan Tuz Gölü habitatı, yalnızca kuş popülasyonu açısından değil, bölgedeki tüm canlı çeşitliliği için yeni bir yaşam alanı haline gelmiştir. Bu benzersiz dönüşüm, TRT tarafından "*Tuzdan Kaleler*" adıyla belgesel haline getirilmiş ve ülkemizin çevre koruma alanındaki başarılarını ulusal ve uluslararası kamuoyuna tanıtmıştır.

Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama Genişletme Projesi kapsamında, projenin Tuz Gölü Özel Çevre Koruma (ÖÇK) Bölgesinde kalan ünitelerinin etki alanlarını kapsayan "Biyoçeşitlilik Eylem Planı" hazırlanmıştır. Proje yapım faaliyetlerinin başlamasıyla, vejetasyon dönemi de dikkate alınarak yıl içerisinde ornitolog, herpetolog, mamalog, ornitolog, flora-fauna uzmanlarından oluşan biyoçeşitlilik araştırma ekibinin katılımı ile tuzlu su deşarj hattı güzergahı ve deşarj noktasının, tür ve habitat üzerine etkilerinin izlendiği ve değerlendirildiği detaylı saha çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca, Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü sahasında, ***Caretta caretta*** türü deniz kaplumbağalarının yumurtlama ve yavrulama dönemlerinde özel önlemler alınmakta; bu türün korunması için akademisyenler ve doğa koruma birimleriyle iş birliği yapılmaktadır. Kaplumbağaların izlenmesi ve koruma süreçlerinde gerekli lojistik ve teknik destek Kuruluşumuz tarafından sağlanmakta; böylece kumsallardaki hassas yaşam döngüsü güvence altına alınmaktadır.

BOTAŞ, Tuz Gölü'nden deniz kaplumbağalarının yaşam alanlarına kadar uzanan geniş bir coğrafyada yürüttüğü tüm faaliyetlerde, enerji üretimi ile doğa koruma arasında denge kuran öncü bir yaklaşım sergilemektedir.

Bilimin Işığında, Doğayı Korumada Öncüyüz

Biyoçeşitliliğin korunması amacıyla yürüttüğü çalışmalarla akademik araştırmalara konu olan ve kazandığı uluslararası ödüllerle ülkemizi gururla temsil eden BOTAŞ, bu alanda kamu kurumları, kuruluşlar ve üniversitelerle iş birliği içinde projeler geliştirmektedir.

Bu kapsamda, BOTAŞ ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) iş birliğiyle Genel Müdürlük Yapracık Yerleşkesinde yürütülen "Biyoçeşitlilik Envanter Projesi", 2021 yılında başlatılmıştır. Proje kapsamında kampüs alanında 248 bitki, 9 memeli, 55 kuş, 14 sürüngen/amfibi ve 70 böcek türü tespit edilmiştir. Bu türlerden üçü endemik olarak belirlenmiş olup, proje çıktıları doğrultusunda yarasalar için yapay tünek alanlarının (yarasa evlerinin) kurulması önerilmiştir.

BOTAŞ, bu bilimsel çalışmayla yalnızca doğal yaşamı belgelemekle kalmamış, aynı zamanda biyolojik çeşitliliğin korunmasına yönelik somut adımlar atarak ekosistemlerin sürekliliğine katkı sağlamıştır. Bu yaklaşımıyla, 2022 yılında Uluslararası Yeşil Elma Ödülleri'nde Altın Ödül kazanmış ve bilim temelli çevre yönetimi vizyonunu uluslararası düzeyde tescillemiştir.

Biyoçeşitlilik alanındaki çalışmalar yalnızca kara ekosistemleriyle sınırlı kalmamış; LNG İşletme Müdürlüğü, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi iş birliğiyle biyoçeşitlilik izleme ve değerlendirme çalışmaları yürüterek denizel ve kıyısal ekosistemlerin korunmasına da katkı sağlamaktadır.

Doğa Dostu BOTAŞ'tan Dünya Literatürüne Büyük Katkı

Doğayı koruyan ve zenginleştiren çalışmaları ile adından sıklıkla söz ettiren, kazandığı uluslararası 25 çevre ödülüyle ülkemizi uluslararası camiada gururla temsil eden BOTAŞ, biyoçeşitlilik çalışmaları kapsamında, Genel Müdürlük Yapracık Yerleşkesinde dünyada ilk kez tespit edilen ve Latince ismi "Hedysarum Vuralii" olan yeni bir bitki türünü literatüre kazandırdı.

BOTAŞ, yürüttüğü tüm projeleri çevre dostu bir bakış açısıyla tasarlamakta ve uygulamaktadır. Faaliyet gösterdiği her bölgede doğal ekosistemlerin korunması ve yeşil alanların sürekliliğinin sağlanması amacıyla kapsamlı ağaçlandırma programları yürütmektedir.

Orman Genel Müdürlüğü ile yapılan protokoller kapsamında, lavanta ve zeytin başta olmak üzere birçok farklı türde fidan, BOTAŞ’ın faaliyet gösterdiği farklı lokasyonlara dikilmiştir. Bu ağaçların bakımı, Orman Genel Müdürlüğü tarafından titizlikle sürdürülmektedir.

Saros FSRU Projesi kapsamında da çevre bilinciyle hareket edilmiş, kara boru hattı güzergâhı orman yangın önleme şeridi, orman yolu kenarı ve mevcut yolların yakınından geçirilerek planlanmış; böylece bölgedeki ağaç varlığı korunmuştur.

Proje kapsamında 100 bin orman ağacı fidanı ve 100 bin zeytin fidanı toprakla buluşturulmuştur. Saros Körfezi’ne dikilen zeytin fidanları, yalnızca bölgenin yeşil dokusunu güçlendirmekle kalmamış, aynı zamanda unutulmaya yüz tutmuş zeytincilik kültürünün yeniden canlanmasına katkı sağlamıştır. Fidan dikimleri, Sazlıdere, Gökçetepe, Mecidiye, Pınarköy, Yerlisu, Beyköy, Erikli, Yayla ve Danişment köylerinde gerçekleştirilmiş; bugün bu fidanların ilk ürünlerini vermesiyle bölge halkı için doğaya, kültüre ve geleceğe dair yeni bir umut doğmuştur.

Saros FSRU Projesi kapsamında, proje alanında bulunan deniz çayırları BOTAŞ tarafından başarıyla taşınmış olup, bu uygulama ülkemizde ilk kez Kuruluşumuz tarafından gerçekleştirilmiştir.

Posidonia oceanica ve Cymodocea nodosa türü deniz çayırları, deniz biyologları ve hidrobiyologlar koordinasyonunda, dünyada ilk kez uygulanan yenilikçi ve verimli bir yöntemle taşınarak yeni yaşam alanlarında başarıyla çimlendirilmiştir.

Bu öncü uygulama, BOTAŞ’ın bilim temelli çevre yaklaşımını ve ekosistemlerin korunmasına yönelik yenilikçi vizyonunu somut biçimde ortaya koymuştur. Saros FSRU Terminali ve Kara Boru Hattı Projesi kapsamında, 2025 yılı itibarıyla ekosistem izleme faaliyetleri yürütülmeye devam edecektir.

İyi Uygulama Örneği

“Doğayla Uyumlu Enerji, Yaşanabilir Gelecek”

BOTAŞ II. Bölge Müdürlüğü – Biyoçeşitlilik ve Ekosistem Destek Projesi

BOTAŞ Doğal Gaz İletim II. Bölge Müdürlüğü, sürdürülebilirlik anlayışının temel taşlarından biri olan biyoçeşitliliğin korunması ve geliştirilmesi yönünde, Pendik Belediyesi iş birliğiyle çevreye duyarlı ve sosyal yaşam döngüsüne katkı sağlayan örnek bir proje hayata geçirmiştir. Proje kapsamında, Pendik bölgesinde doğal gaz boru hattı güzergâhında “BOTAŞ Parkı” oluşturulmuştur. Bu alan, yalnızca rekreasyon amacıyla değil, aynı zamanda ekosistem çeşitliliğini desteklemek hedefiyle tasarlanmıştır. Boru hattı koridoru boyunca yeşil alanlar, meyve ağaçları ve park alanları oluşturulmuş; bölge halkının doğayla etkileşimini artıran bir sosyal çevre tasarlanmıştır. Köseler Pig İstasyonu çevresinde gerçekleştirilen çalışmalar kapsamında tavşanlar ve çeşitli kümes hayvanları alana yerleştirilerek yerel fauna desteklenmiştir. Bu proje, boru hattı güzergâhlarının yalnızca enerji iletim altyapısı olarak değil, aynı zamanda yeşil koridorlar ve ekosistem bağlantı alanları olarak değerlendirilmesine yönelik öncü bir uygulamadır. Proje ile bölge halkının doğa ile bütünleşebileceği bir alan yaratılmış, biyoçeşitlilik farkındalığı artırılmıştır. BOTAŞ II. Bölge Müdürlüğü, bu tür projeler aracılığıyla hem çevresel koruma, hem de sosyal yaşam alanları geliştirme konularında sorumluluk üstlenmekte ve iyi uygulama örnekleri üretmektedir.

BOTAŞ, tüm projelerinde etki azaltma hiyerarşisi (önleme–azaltma–rehabilitasyon–dengeleme) yaklaşımını benimsemekte, bu kapsamda çevresel etkileri proje tasarım aşamasından itibaren yönetmektedir.

BOTAŞ, faaliyet gösterdiği alanlarda bulunan türlerin IUCN Kırmızı Liste ve ulusal koruma statülerine ilişkin verilerini düzenli olarak izlemekte ve çevre izleme raporları kapsamında değerlendirmektedir.

HAVA KALİTESİ

BOTAŞ, faaliyetlerinden kaynaklanabilecek hava emisyonlarını titizlikle izlemekte ve yönetmektedir. Tüm tesislerde gerçekleştirilen ölçümler, Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği (SKHKKY) hükümleri doğrultusunda yürütülmekte; yönetmeliğin Ek-3d, Ek–2 Baca ve Ek–2 Baca Dışı limitlerine tam uyum sağlanmaktadır. Ölçümlerde bugüne kadar hiçbir parametrede sınır değerin aşılmadığı tespit edilmiştir.

Tüm ölçümler, yetkili laboratuvarlar tarafından gerçekleştirilmekte ve sonuçlar Çevre Bilgi Sistemi üzerinden T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’na raporlanmaktadır. Bugüne kadar herhangi bir limit aşımı tespit edilmemiştir.

Bu sonuçlar, BOTAŞ tesislerinin temiz üretim yaklaşımını ve hava kalitesi yönetimindeki yüksek performansını göstermektedir.

Bu yaklaşım, BOTAŞ’ın yalnızca mevzuat uyumunu değil, çalışan sağlığı ve yerel toplulukların refahını da koruma yönündeki kararlılığını yansıtmaktadır.

10

SOSYAL PERFORMANS

- Çalışma Hayatı ve İnsan Sermayesi
- Çalışan Hakları ve Çalışma Koşulları
- İş Sağlığı ve Güvenliği
- Çalışan Memnuniyeti, Eğitim ve Gelişim
- İnsan Hakları ve Çeşitlilik, Kapsayıcılık ve Eşitlik
- Toplumsal Katkı ve Sosyal Sorumluluk

Lütfen ulaşmak istediğiniz bölümün üzerine tıklayınız.

BOTAŞ, sürdürülebilirlik yaklaşımının temel unsurlarından biri olarak sosyal performansı stratejik öncelikleri arasında konumlandırmaktadır. Bu kapsamda, insan haklarına saygı, etik ilkelere bağlılık, çeşitlilik ve kapsayıcılık kuruluş kültürünün ayrılmaz bir parçası olarak ele alınmaktadır. Çalışan sağlığı, güvenliği ve refahının korunması ile yetenek yönetiminin geliştirilmesi yönündeki uygulamalar, kuruluşun sosyal yönetim anlayışının temelini oluşturmaktadır. Ayrıca BOTAŞ, faaliyet gösterdiği bölgelerde yerel halkın yaşam kalitesini artırmak ve toplumsal fayda sağlamak amacıyla gönüllülük ve sosyal katkı projelerini etkin biçimde yürütmektedir.

ÇALIŞMA HAYATI VE İNSAN SERMAYESİ

BOTAŞ, insan sermayesini kurumsal başarısının temel unsuru olarak görmekte; çalışanlarının gelişimini, refahını ve güvenliğini sürdürülebilir büyümenin ayrılmaz bir parçası olarak ele almaktadır. BOTAŞ, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Temel İlkeleri doğrultusunda hareket ederek; çalışanlarının, iş ortaklarının ve faaliyetlerinden etkilenen tüm paydaşların haklarına saygıyı kurumsal bir sorumluluk olarak benimsemektedir.

Bu doğrultuda BOTAŞ, tüm çalışanlarına adil, eşitlikçi, ayrımcılıktan uzak, güvenli ve kapsayıcı bir çalışma ortamı sunmayı taahhüt etmektedir. İnsan kaynakları politikaları; liyakat, şeffaflık, fırsat eşitliği ve sürekli gelişim ilkeleri üzerine inşa edilmiştir.

Kuruluşun insan kaynakları süreçleri; işe alım, oryantasyon, eğitim, performans yönetimi, kariyer planlama, nakil, ödüllendirme ve çalışan deneyimi aşamalarını kapsamakta olup, tüm süreçler dijital platformlar üzerinden şeffaf biçimde yürütülmektedir.

İstihdam ve Çalışan Profili

2024 yılı itibarıyla BOTAŞ;

Toplam çalışan
2.927

Kapsam dışı
1.414

Kapsam içi
1.513

Nakil ve görevde yükselme talepleri her yıl belirli dönemlerde dijital platformlar üzerinden alınmakta; süreçler ilgili yönergeler kapsamında yürütülmektedir. Tüm değerlendirmeler liyakat ve eşit fırsat ilkesi doğrultusunda yapılmaktadır.

ÇALIŞAN HAKLARI VE ÇALIŞMA KOŞULLARI

BOTAŞ, çalışan haklarını güvence altına alan ve çalışma koşullarını sürekli iyileştiren bir insan kaynakları sistemi işletmektedir.

İşe alım süreçleri İŞKUR üzerinden yürütülmekte, KPSS puanı esas alınarak adaylar sıralamaya alınmakta ve dijital aday bilgi sistemi üzerinden sözlü sınavlara davet edilmektedir. Tüm başvuru, belge yükleme, değerlendirme ve mülakat süreçleri elektronik ortamda yürütülmekte; bu sayede süreçler şeffaf, izlenebilir ve objektif biçimde yönetilmektedir.

Sınavlarda kişilik ve yetkinlik envanterleri uygulanmakta; adaylar mesleki bilgi, genel kültür ve kuruluş bilgisi alanlarından sorulara yanıt vermekte; kapsam dışı pozisyonlar için ayrıca sunum yapmaktadır. Böylece adayların bilgi, beceri ve potansiyelleri çok boyutlu olarak değerlendirilmektedir.

Personel nakil talepleri her yıl belirli dönemlerde dijital sistem üzerinden toplanmakta, sıralı amirlerin gerekçeli görüşleri alınmakta ve sonuçlar sistem üzerinden duyurulmaktadır.

Görevde yükselme süreçleri, ilan edilen kriterler ve ilgili yönergeler doğrultusunda yürütülmekte; sınav komisyonlarında İnsan Kaynakları birimi, ilgili ünite amiri ve bağımsız üyeler yer almaktadır. Sınavlar dijital veya uygulamalı olarak yapılmakta, süreç boyunca tarafsızlık ve eşitlik ilkeleri korunmaktadır.

Kariyer meslek gruplarındaki personel, üç yıllık gelişim sürecine tabi tutulmakta; bu süreç sonunda uzmanlık raporu hazırlamaktadır. Kapsam içi çalışanlar ise lisans mezunu olmaları ve KPSS puanına sahip olmaları durumunda kuruluş içi kariyer sınavlarına katılabilmekte, altı aylık bir kariyer gelişim programı sonrasında değerlendirmeye alınmaktadır.

Performans ve Gelişim Yönetimi

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı koordinasyonunda, 2018 yılından itibaren Hedef Bazlı Performans ve Yetkinlik Sistemi (ETKB-HBPYS) kullanılmaktadır. Bu sistem, kapsam dışı personelin performansının adil, ölçülebilir ve stratejik hedeflerle uyumlu biçimde değerlendirilmesini sağlamaktadır.

Sistem iki bileşenden oluşmaktadır:

- ***Hedef Değerlendirme:*** Çalışan ve amiri tarafından belirlenen hedefler öncelik ve zorluk derecelerine göre ağırlıklandırılmakta, 100 puan üzerinden değerlendirilmektedir.

- ***Yetkinlik Değerlendirme:*** Amir, çalışma arkadaşları ve astların katılımıyla gerçekleştirilen çoklu değerlendirme sürecinde, ETKB tarafından belirlenen yetkinlik setleri temel alınmaktadır.

Bu yöntem, bireysel performansı kuruluşun genel stratejisiyle ilişkilendirmekte ve objektif ölçüm sağlamaktadır.

BOTAŞ, çalışanlarının sürekli gelişimini desteklemek amacıyla BOTAŞ Akademi bünyesinde kapsamlı bir eğitim altyapısı işletmektedir. 2024 yılında kişi başı ortalama 32,68 saat/adam eğitim gerçekleştirilmiştir. Eğitimler; yüz yüze, çevrim içi ve uygulamalı olarak gerçekleştirilmekte; çevre, enerji verimliliği, iş sağlığı ve güvenliği, kurumsal sürdürülebilirlik, dijital dönüşüm ve liderlik gibi alanları kapsamaktadır.

Bununla birlikte lise, yüksekokul ve üniversite öğrencilerine yönelik staj programları düzenlenmekte; stajyerler gelişim modülleriyle desteklenmekte, kuruluş kültürü ve teknik bilgi aktarımı sağlanmaktadır. Ancak yasal düzenlemeler gereği, staj sonrası doğrudan istihdam imkânı bulunmamaktadır.

Eşitlik kültürümüzün temeli, kapsayıcılık gücümüzün kaynağıdır

Eşit Fırsat, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık

BOTAŞ, fırsat eşitliği ve çeşitliliği kuruluş kültürünün ayrılmaz bir parçası olarak görmekte; cinsiyet, yaş, engellilik, etnik köken veya inanç temelli ayrımcılığa kesinlikle izin vermemektedir. Kuruluş genelinde eşit işe eşit ücret politikası uygulanmakta; ücretler, eğitim ve performans kriterlerine dayalı olarak belirlenmektedir.

2024 yılı içerisinde herhangi bir ayrımcılık vakası yaşanmamıştır. Kadın çalışan oranını artırmak, yönetim kademelerinde çeşitliliği güçlendirmek ve genç yetenekleri desteklemek kuruluşun öncelikleri arasındadır.

Kuruluş genelinde kadın çalışan oranı %15, yöneticiler arasında kadın oranı %13'tür. Kadın çalışanlar doğum izni sonrasında %100 oranında görevlerine geri dönmektedir. Engelli istihdam oranı %4 olup, bu oran yasal gerekliliklerin üzerindedir.

BOTAŞ, tüm çalışanlarının adil, güvenli ve kapsayıcı bir ortamda çalışmasını sağlayarak kurumsal kapsayıcılığı artırmayı, sürdürülebilir büyümenin temel dayanaklarından biri hâline getirmeyi amaçlamaktadır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Önce İnsan, Önce Güvenlik

BOTAŞ, çalışanlarının sağlık ve güvenliğini temel öncelik olarak görmekte ve "Önce İnsan, Önce Güvenlik" ilkesiyle hareket etmektedir. İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) faaliyetleri, TS ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi çerçevesinde yürütülmekte; tüm tesisler bu sistemin kapsamına alınmıştır.

İSG politikası doğrultusunda, risklerin belirlenmesi, önleyici tedbirlerin alınması, çalışan katılımı ve sürekli iyileştirme süreçleri sistematik olarak uygulanmaktadır. Tüm bölge müdürlüklerinde Acil Durum Planları, Risk Değerlendirme Dokümanları, İş Güvenliği Talimatları ve Tatbikat Planları güncel tutulmakta; yılda en az iki kez saha tatbikatları gerçekleştirilmektedir.

Sağlık ve Güvenlik Yönetimi BOTAŞ'ta tüm çalışanlar işe girişte ve belirli periyotlarla işyeri hekimleri tarafından sağlık muayenesine tabi tutulmakta; çalışanların sağlık ve hijyen koşulları Sağlık-Hijyen Prosedürü doğrultusunda izlenmektedir.

İSG uygulamaları, BOTAŞ İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu tarafından koordine edilmekte olup, kurulda işveren temsilcileri, iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve çalışan temsilcileri yer almaktadır. Kurul, düzenli toplantılarla performans sonuçlarını değerlendirmekte ve iyileştirme planlarını belirlemektedir.

BOTAŞ'ta iş kazası sıklık oranı ve kayıp gün oranları düzenli olarak izlenmekte, elde edilen bulgulara göre düzeltici faaliyetler planlanmaktadır. 2024 yılı itibarıyla ölümlü iş kazası meydana gelmemiş, tüm iş kazaları kapsamlı kök neden analiziyle değerlendirilmiştir.

Çalışanlara yönelik İSG eğitimleri yıl boyunca sürdürülmekte; 2024 yılında tüm çalışanlar kişi başı ortalama 16 saat İSG eğitimi almıştır. Ayrıca yüklenici personeller için saha bazlı özel eğitim modülleri uygulanmaktadır.

BOTAŞ'ta İSG çalışmaları ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Standardına uygun olarak yönetilmektedir.

BOTAŞ İSG Prosedürleri

- İSG Üst ve Uygulama Kurulları Prosedürü
- Kişisel Koruyucu Donanım ve Ekipmanlar Prosedürü
- İSG Yasal ve Diğer Şartlara Uygunluğun Değerlendirilmesi Prosedürü
- Olay, İş Kazası, Ramak Kala ve Meslek Hastalıkları Raporlama Prosedürü
- İSG Risk Değerlendirme Prosedürü
- Sağlık-Hijyen Prosedürü
- İSG İş İzinleri Prosedürü
- İSG Faaliyetleri Kontrol Prosedürü

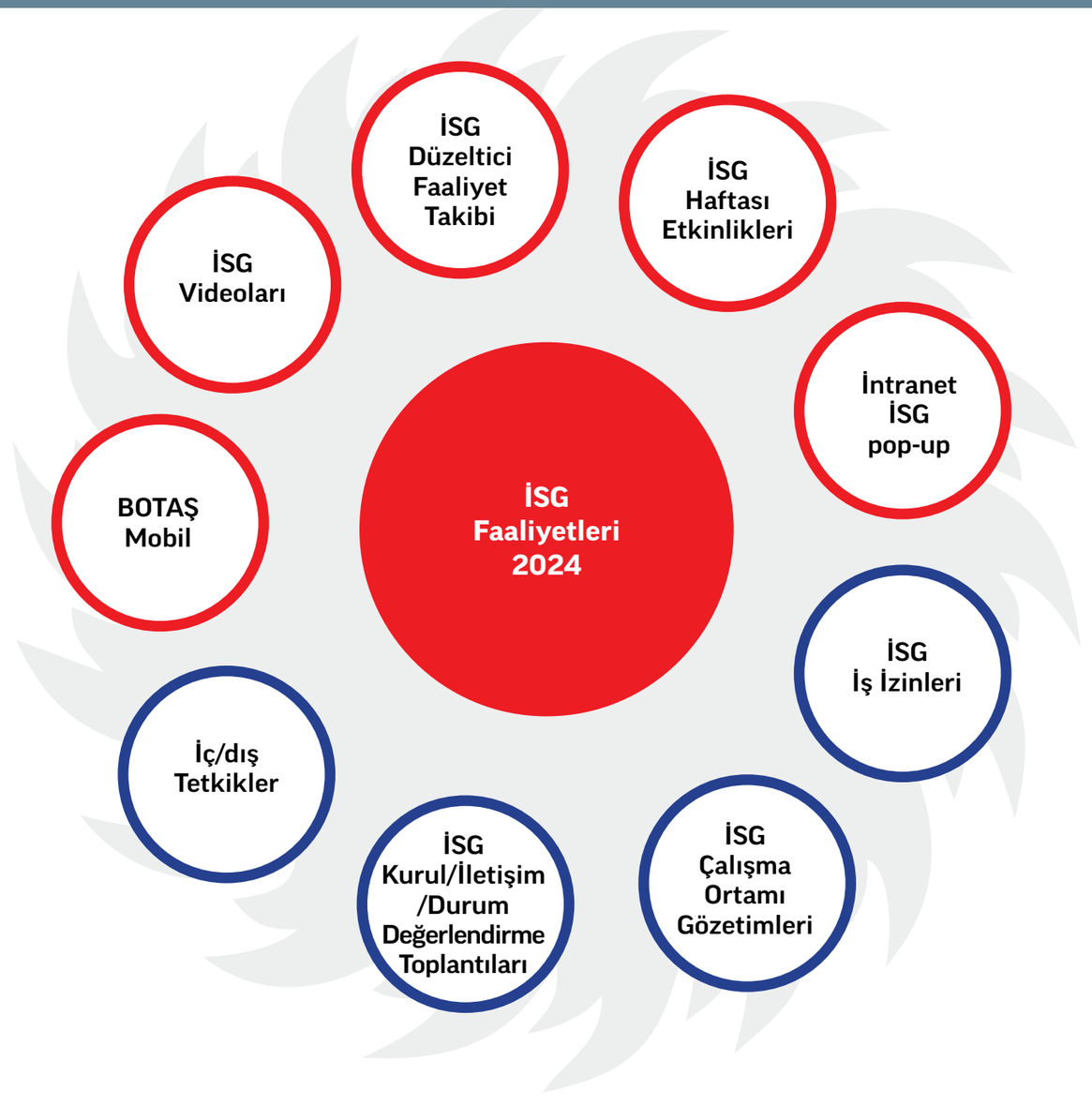

Eğitim, Farkındalık ve Katılım

BOTAŞ, çalışanlarının İSG bilincini geliştirmek amacıyla periyodik eğitim programları yürütmektedir:

- 2024 yılı boyunca 2.975 kişi, toplam 47.600 saat İSG eğitimi almıştır. Bu eğitimlerle kişi başına ortalama 16 saat eğitim gerçekleştirilmiştir. Söz konusu eğitimler BOTAŞ Akademi üzerinden personelimize tanımlanmış ve gerekli duyuruları yapılmıştır.

- Eğitimler, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında, Genel Müdürlük ve bölge eğitim tesislerinde yüz yüze veya çevrim içi (BOTAŞ Akademi) formatında verilmiştir. Ayrıca yüklenici personellere saha bazlı özel eğitim modülleri uygulanmıştır.

- 2024 yılında 11 farklı grupta 154 çalışana verilen sertifikalı ilk yardım eğitimleri sonucunda, çok tehlikeli işyerlerinde bulunması gereken minimum %10 oranının çok üzerinde, %45 oranına ulaşılmıştır. Bu eğitimler kuruluş içi kaynaklarla gerçekleştirilmiştir.

Kaza ve Performans Göstergeleri

BOTAŞ'ta iş kazası sıklık oranı (KSO) ve kayıp gün oranı (KAO) düzenli olarak izlenmekte, kök neden analizleriyle sürekli iyileştirme sağlanmaktadır.

BOTAŞ çalışan verilerine dayalı olarak her göstergenin hesaplanma yöntemi aşağıda özetlenmiştir:

Kaza sıklık ve ağırlık oranları, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü (İSGGM) tarafından tanımlanan standart metoda göre hesaplanmıştır.

Bu kapsamda oranların "1.000.000 adam-saat" üzerinden normalize edilmesi, iş sağlığı ve güvenliği performansının yıllar ve kurumlar arasında karşılaştırılabilirliğini sağlamak amacıyla kullanılmaktadır.

Kaza Sıklık Oranı (KSO)
[Toplam İş Kaza Sayısı / Toplam Çalışma Süresi (Saat)] * 1.000.000
(21 / 4.762.176) * 1.000.000 = 4,41

Kaza Ağırlık Oranı (KAO)
[Toplam Kayıp Gün Sayısı / Toplam Çalışma Süresi (Saat)] * 1.000.000
(96 / 4.762.176) * 1.000.000 = 20,16

Gösterge	Çalışan
Kaza Sıklık Oranı (KSO)	4,41
Kaza Ağırlık Oranı (KAO)	20,16

BOTAŞ'ın iş sağlığı ve güvenliği performans göstergelerinin ulusal ve uluslararası düzeydeki referans değerlerle kıyaslanabilmesi amacıyla aşağıdaki tablo hazırlanmıştır. Tablo, Kaza Sıklık Oranı (KSO) ve Kaza Ağırlık Oranı (KAO) göstergelerini Türkiye, OSHA ve ILO verileriyle karşılaştırmalı olarak sunmaktadır. Yapılan karşılaştırma sonucunda, BOTAŞ'ın her iki göstergede de hem ulusal hem de uluslararası ortalamaların altında kalarak güçlü bir iş sağlığı ve güvenliği performansı sergilediği görülmektedir. Bu durum, kuruluşun çalışan sağlığına, güvenli çalışma ortamlarına ve risk yönetimine verdiği önemin somut bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir. BOTAŞ, her iki göstergede de ulusal ve uluslararası ortalamaların altında kalarak güçlü bir iş sağlığı ve güvenliği performansı sergilemektedir.

Kaynak / Ülke	Kapsam / Sektör	Kaza Sıklık Oranı (1.000.000 saat başına vaka)	Kaza Ağırlık Oranı (1.000 .000 saat başına kayıp gün)	Yıl	Kaynak / Referans
BOTAŞ	Enerji iletim ve depolama faaliyetleri	4,41	20,16 gün*	2024	BOTAŞ Kurumsal Verileri
Türkiye (SGK)	Tüm sektörler (4A)	14,96	551 gün	2024	Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Yıllık İstatistik Raporu 2024
OSHA / BLS	Elektrik, Doğal Gaz ve Boru Hattı Hizmetleri	≈ 8,5	≈ 200 gün	2023	OSHA (Bureau of Labor Statistics, BLS)

** 1000 adam gün hesabı ile bu rakam 0,02 olarak hesaplanmıştır. BOTAŞ 2024 hedefi olan 0,08 gün sağlanmıştır.*

Meslek Hastalıkları ve Sağlık İzleme

2024 yılı içerisinde herhangi bir meslek hastalığı vakası tespit edilmemiştir. Tüm çalışanlar periyodik sağlık kontrollerine tabi tutulmakta, potansiyel risk faktörleri sürekli olarak izlenmektedir.

BOTAŞ, iş sağlığı ve güvenliği alanında ulusal mevzuatın ötesinde uygulamalar geliştirerek, çalışanlarının fiziksel ve psikolojik refahını güvence altına almakta; önleyici, katılımcı ve sürekli iyileştirmeye dayalı bir İSG kültürünü kurumsallaştırmıştır.

"Önce İnsan, Önce Güvenlik" anlayışıyla BOTAŞ, enerji sektöründe sadece üretim değil, güvenlik kültürüyle de örnek teşkil etmektedir.

ÇALIŞAN MEMNUNİYETİ, EĞİTİM VE GELİŞİM

BOTAŞ, çalışanlarının sürekli gelişimini desteklemek amacıyla kurumsal eğitim faaliyetlerini kapsamlı bir şekilde yürütmektedir. Eğitim yaklaşımı, tüm çalışanların (personel ve stajyerler dâhil) eşit fırsatlara sahip olması, mesleki ve kişisel gelişimlerinin desteklenmesi ve sürdürülebilir kurumsal performansın artırılması ilkelerine dayanmaktadır.

BOTAŞ Akademi Dijital Eğitim Platformu aracılığıyla farklı lokasyonlardaki tüm çalışanlara 7/24 kesintisiz eğitim imkânı sunulmaktadır. Platform, mobil uyumlu ve düşük veri tüketimli tasarımıyla tüm çalışanların bilgiye kolay, hızlı ve sürdürülebilir biçimde erişimini sağlamaktadır. 2024 yılı boyunca platformda toplam **155 dijital eğitim** yayımlanmış ve **32,68 adam/saat** eğitim gerçekleştirilmiştir.

BOTAŞ Akademi Stüdyosu'nda 2024 yılı içerisinde **13 yeni eğitim içeriği** üretilmiş, böylece toplam iç sayısı 36'ya ulaşmıştır. ***Bilgiyi Kurumsallaştırıyoruz*** yaklaşımı kapsamında "Yapı Denetim El Kitabı" yayımlanarak kuruluş içi bilgi paylaşımı ve standartlaşma süreçleri desteklenmiştir.

Dijital platformun yanı sıra, BOTAŞ bünyesinde zorunlu eğitimlerin haricinde çeşitli mesleki ve teknik eğitim programları da yürütülmektedir. Bu eğitimler, Genel Müdürlük, bölge müdürlükleri ve anlaşmalı eğitim tesislerinde yüz yüze olarak gerçekleştirilmektedir. Özellikle teknik alanlarda Doğal Gaz II. Bölge Müdürlüğü ve Dörtyol Terminali bünyesindeki tesisler kullanılmaktadır.

2024 yılı boyunca toplam **393 yüz yüze eğitim** düzenlenmiş olup, bu kapsamda çalışanlarımıza yönelik 295 eğitim organizasyonu gerçekleştirilmiş ve toplam **23,98 adam/saat** eğitim verilmiştir.

Öne çıkan eğitim konuları

- Bilişim ve Network eğitimleri
- TS EN ISO Yönetim Sistemleri eğitimleri
- Liderlik ve Etkin Yöneticilik eğitimleri
- Kişisel gelişim eğitimleri
- Teknik eğitimler (mekanik, elektrik ve ölçüm konuları)

Eşitlik ve Ayrımcılığın Önlenmesi

Tüm eğitim ve gelişim faaliyetlerinde çalışanlara herhangi bir ayrım gözetilmeksizin eşit davranılmaktadır. 2024 yılı içerisinde cinsiyet, yaş, ırk, dil, din veya diğer kişisel özellikler temelinde herhangi bir ayrımcılık vakası veya şikâyeti kaydedilmemiştir.

BOTAŞ Akademi

Mesleki, kişisel gelişim, teknik eğitimler (zorunlu eğitimler hariç)	Kapsam içi	Kapsam dışı
Toplam eğitim alan kişi sayısı	1.427	1.195
Toplam eğitim (saat)	3.486	6.416
Toplam eğitim (saat/ kişi)	2,4	5,4

Yüz Yüze

Mesleki, kişisel gelişim, teknik eğitimler (zorunlu eğitimler hariç)	TOPLAM
Toplam eğitim alan kişi sayısı	2.971
Toplam eğitim (saat)	71.238
Toplam eğitim (saat/ kişi)	23,98

Eğitimler	Tamamlayan Kişi Sayısı
Çevre Bilinçlendirme Eğitimi	2.448
İSG	2.975
Sosyal Eğitimler	2.975

BOTAŞ, insan kaynağının sürekliliğini sağlamak ve kurumsal bilgi birikimini güçlendirmek amacıyla istihdam süreçlerini planlı şekilde yürütmektedir. 2024 yılı içerisinde kuruluşa toplam 236 yeni çalışan katılmış, bu çalışanların %13,56'i kadın, %86,44'i erkek olup ağırlıklı olarak mühendislik, teknik ve idari alanlarda istihdam edilmiştir. Ayrılan (veya devir verilen) çalışan sayısı ise 220 olup, bu bağlamda kuruluşun çalışan devir oranı kadınlarda %6, erkeklerde %7,5 olarak gerçekleşmiştir. İşe alım ve ayrılma süreçlerinde eşitlik, liyakat ve fırsat eşitliği ilkeleri gözetilmektedir.

İNSAN HAKLARI VE ÇEŞİTLİLİK, KAPSAYICILIK VE EŞİTLİK

BOTAŞ, insan hakları, eşitlik ve kapsayıcılık ilkelerini kuruluş kültürünün temel taşları olarak benimsemektedir. Tüm çalışanların haklarının korunması, fırsat eşitliğinin sağlanması, farklılıkların değer görmesi ve kapsayıcı bir çalışma ortamının oluşturulması kuruluşun öncelikli hedeflerindendir. Bu yaklaşım, hem yasal mevzuatlara hem de uluslararası insan hakları standartlarına uygun olarak uygulanmaktadır.

BOTAŞ, çalışanlarını etkileyebilecek operasyonel değişikliklerde şeffaflık ve katılım esaslarına bağlıdır. Kuruluş içi düzenlemeler kapsamında, organizasyonel yapı veya çalışma koşullarını etkileyebilecek önemli değişikliklerde ilgili personele ve sendikalara iş kanunu hükümlerine uygun olarak belirli bir süre öncesinde bilgilendirme yapılmaktadır. Bu bildirimler, çalışan temsilcileriyle yürütülen istişare toplantıları aracılığıyla gerçekleştirilmekte ve çalışan görüşleri karar süreçlerine dâhil edilmektedir.

BOTAŞ, tedarikçi seçim ve değerlendirme süreçlerinde sosyal sorumluluk, insan hakları, iş sağlığı ve güvenliği ile çevre yönetimi kriterlerini dikkate almaktadır. 2024 yılı itibarıyla yeni tedarikçiler sosyal kriterler (çalışan hakları, etik uygulamalar, ayrımcılığın önlenmesi, iş güvenliği uygulamaları vb.) doğrultusunda değerlendirilmiştir. Bu yaklaşım, tedarik zincirinde sürdürülebilirlik kültürünün yerleşmesini ve insan haklarına saygılı iş modellerinin yaygınlaşmasını desteklemektedir.

BOTAŞ, tedarik zincirinde ortaya çıkabilecek olumsuz sosyal etkileri önlemeye yönelik risk temelli denetim ve izleme sistemleri uygulamaktadır. 2024 yılı içinde yürütülen denetimlerde ciddi bir sosyal uyumsuzluk tespit edilmemiş, bazı tedarikçilerde ise iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin güçlendirilmesine yönelik iyileştirme aksiyonları planlanmıştır. Tedarikçiler, insan haklarına aykırı uygulamalardan kaçınma, ayrımcılığın önlenmesi ve etik ilkelere uygun çalışma koşulları oluşturma konularında bilgilendirilmektedir.

BOTAŞ, istihdamda yerel katılımı desteklemektedir. Üst düzey yönetim pozisyonlarına yapılan atamalarda, görev yapılan bölgenin sosyo-ekonomik özellikleri dikkate alınmakta ve mümkün olan durumlarda yerel toplumdan nitelikli adayların istihdamı önceliklendirilmektedir. 2024 yılı itibarıyla üst düzey yönetim kadrolarının yaklaşık tamamına yakını yerel toplumdan seçilmiştir.

BOTAŞ, zorla çalıştırma ve modern kölelik uygulamalarına karşı sıfır tolerans politikası izlemektedir. Bu kapsamda, kendi faaliyetlerinde ve tedarik zincirinde yer alan yüklenici ve alt yüklenicilerin insan hakları uygulamaları düzenli olarak izlenmektedir. Çalışanların özgür iradeleri dışında çalıştırılmalarını önlemek amacıyla sözleşmelere açık hükümler eklenmekte, denetim ve ihbar mekanizmaları etkin biçimde uygulanmaktadır. 2024 yılı içinde yapılan iç denetimlerde zorla çalıştırma veya modern kölelik vakasına rastlanmamıştır.

Eşit Ücret ve Ücretlendirme Politikaları:
BOTAŞ'ta eşit işe eşit ücret ilkesi uygulanmakta olup, kadın ve erkek çalışanlar arasında ücret farklılığı bulunmamaktadır. Ücretlendirme süreçleri; sözleşmeli personel için 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, işçi statüsündeki çalışanlar için ise 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir. Bireysel bazlı ücretlendirme yapılmamaktadır; unvan ve tecrübe esasına göre eşit şartlarda başlayan çalışanların maaşları eşit şartlarda artmaya devam etmektedir. Sözleşmeli personelin temel ücretleri, unvan, eğitim düzeyi, iş gerekleri, işyeri ve çalışma koşulları dikkate alınarak belirlenmekte, azami temel ücret miktarları Devlet Personel Başkanlığı'na teklif edilmekte ve Cumhurbaşkanının onayı ile yürürlüğe girmektedir. Kıdem ücretleri, prim ödenerek geçen toplam hizmet süresine göre temel ücretin belirli bir oranı üzerinden hesaplanmaktadır. Zorunlu ve istisnai hallerde fazla çalışmalar için bütçe kanunlarında belirlenen miktarlarda saat başı fazla çalışma ücreti ödenmekte, yabancı dil bilgisine bağlı olarak temel ücretin belirli oranlarında ek ödeme yapılabilmektedir.

İşçi statüsündeki çalışanlara ilişkin ücret, prim ve diğer ödemeler 4857 sayılı Kanun hükümlerine uygun şekilde yapılmaktadır. İş ilişkilerinde dil, ırk, cinsiyet, engellilik ve benzeri nedenlere dayalı ayrım yapılmamaktadır; aynı veya eşit değerde bir iş için cinsiyete dayalı düşük ücret uygulanmamaktadır. Ücretler Türk parasıyla, banka hesapları üzerinden ve en geç ayda bir ödenmekte olup, iş sözleşmesinin sona ermesi durumunda alacaklar tam olarak ödenmektedir.

Ek Haklar ve Ödüllendirme:
Toplu iş sözleşmeleri veya iş sözleşmeleriyle çalışanlara tanınan hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil haklarına aykırı hükümler bulunmamaktadır. Çalışma sürelerinin yasal olarak azaltılması veya yasal yükümlülükler nedeniyle ücretlerden kesinti yapılmamaktadır.

Çalışanların işyerlerinin bulunduğu şehirlerin sosyo-ekonomik koşulları ve gelişmişlik endeksleri göz önünde bulundurularak saha tazminatı ödenmektedir. Ayrıca, BOTAŞ Ödül Sistemi kapsamında çevresel ve sosyal konulara ilişkin değerlendirme kriterleri belirlenmiştir. Ünite bazında ve kişisel olarak çevresel ve sosyal konular değerlendirilebilmekte, ücretlendirme bu kapsamda yapılmamaktadır; uygulamalar ilgili mevzuat çerçevesindedir.

Kadın Çalışan Hakları ve Destekler:

- Kadın çalışanlara 72 aya kadar **çocuk bakım desteği ödemesi** sağlanmaktadır ve kısmi süreli çalışma hakkı tanınmaktadır.
- Doğum iznine çıkıp dönüş yapan kadın çalışan oranı **%100**'dür.
- **Yasal gerekliliklere %100 uyum** sağlanmaktadır.

BOTAŞ, kadın istihdamını artırmak ve kadın çalışanların iş gücü piyasasında uzun süreli olarak yer almasını desteklemektedir. Bu uygulamalar; 4857 sayılı İş Kanunu, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve 6663 sayılı Kanun hükümleriyle tam uyumludur.

Doğum öncesi sekiz ve doğum sonrası sekiz hafta olmak üzere toplam 16 haftalık ücretli analık izni verilmektedir. Çoğul gebeliklerde doğum öncesi izne iki hafta eklenmektedir. Sağlık durumu elverdiğinde doğum öncesinde fiilen çalışılan süreler doğum sonrası izne eklenebilmekte, erken doğum halinde doğum öncesi süre doğum sonrası izne ilave edilmektedir. Doğum sonrası talep üzerine altı aya kadar ücretsiz izin hakkı bulunmaktadır. Bir yaşından küçük çocuğu olan kadın çalışanlara günde toplam 1,5 saat süt izni verilmektedir.

Kısmi süreli çalışma hakkı, çocuk bakım ve yetiştirme amacıyla sunulmakta; çalışanlar tam süreli ve kısmi süreli sözleşmeler arasında geçiş yapabilmektedir. Kısmi süreli çalışan kadınlar, tam süreli çalışanlarla aynı haklardan orantılı olarak yararlanmakta ve cinsiyet temelli ayrımcılığa maruz bırakılmamaktadır. Analık sigortası kapsamında, sigortalı kadına veya sigortalı olmayan eşinin doğum yapması halinde sigortalı erkeğe emzirme ödeneği sağlanmaktadır.

Engelli ve Hükümlü Çalışanlar:
- BOTAŞ, engelli ve hükümlü personel istihdam yükümlülüğünü yerine getirmektedir.
- İşyerleri, engelli çalışanların kullanımına uygun olarak tasarlanmaktadır.
- Engelli personelin işyeri ve nakil talepleri özel durumları dikkate alınarak belirlenmektedir.
- Engelli personelin motivasyonu artırmaya yönelik eğitimler ve oryantasyon programları uygulanmaktadır.

Yöneticilerin Hakları ve Sosyal Haklar:
Yöneticiler, BOTAŞ Kapsam Dışı Personel Yönetmeliği kapsamında mali haklara sahiptir. Tüm çalışanlar, Kapsam Dışı Personel Yönetmeliği ve Toplu İş Sözleşmesi kapsamında; personel servisi, yemek, lojman, misafirhane, lokal hizmetleri ve tamamlayıcı sağlık sigortası gibi mali ve sosyal haklardan yararlanmaktadır.

İş-Aile Dengesi ve Motivasyon:
Çalışanların iş hayatlarını kolaylaştırmak ve iş-aile hayatı dengesini sağlamaya yönelik olarak anne veya babaya kreş yardımı desteği (419 personel), tüm aile bireylerini kapsayacak şekilde tamamlayıcı sağlık sigortası imkanı, çocuğu ilkokula başlayana kadar anne veya babaya kısmi çalışma imkanı, tedavi yardımı vb. imkanların yanı sıra çeşitli eğitimler ile personelin mesleki ve kişisel yetkinlikleri desteklenmekte motivasyonunun artırılması için çeşitli etkinlikler (zirveler, çalıştaylar, eğitimler vb.) düzenlenmektedir.

- Kreş yardımı, kısmi süreli çalışma hakkı, tedavi yardımı ve çeşitli eğitimler ile mesleki ve kişisel gelişim desteklenmektedir.
- Çalışan memnuniyet anketleri uygulanmaktadır.
- Çalışanların aidiyetini artırmak amacıyla "Perşembe Konferansları", atölyeler, röportaj serileri, tanıtım günleri ve sosyal-kültürel etkinlikler düzenlenmektedir.
- Sosyal ödemeler ve etkinlikler, motivasyonu ve bağlılığı desteklemektedir.

Sendikal Haklar ve İnsan Haklarına Uyum:

- Sendikalı çalışan oranı %51,70'dir.
- Sendikal faaliyetler, mesai saatleri içinde yürütülebilmekte ve bazı iş yerlerinde sendika temsilcilik odaları tahsis edilmektedir.
- Tüm uygulamalarda insan haklarına ilişkin yasal düzenlemeler ve kamu politikalarına uyulmaktadır.
- BOTAŞ, sendikal hakların güvence altına alınması ve toplu pazarlık süreçlerinin şeffaf biçimde yürütülmesi için tüm yüklenici ve alt yüklenici firmalarda da bu ilkelere uyulmasını şart koşmaktadır. Alt yüklenici personelin örgütlenme veya toplu sözleşme süreçlerine katılımını kısıtlayabilecek uygulamalara izin verilmemektedir. Tedarikçi değerlendirmelerinde, çalışan temsil mekanizmaları ve sendikal haklara saygı kriterleri de göz önünde bulundurulmaktadır. 2024 yılı itibarıyla bu kapsamda herhangi bir ihlal vakası bildirilmemiştir.

Etik Komisyonu:

Etik Komisyonu, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri kapsamında görev yapmakta; görevleri arasında etik davranış ilkelerini belirlemek, adalet, dürüstlük, saydamlık ve tarafsızlık ilkelerini korumak ve insan haklarına aykırı uygulamaları önlemek bulunmaktadır.

İyi Uygulama Örneği

Perşembe Konferansları ve Sürekli Öğrenme Kültürü

2018 yılında başlatılan "Perşembe Konferansları", bilgi paylaşımı ve sürekli öğrenme kültürünü destekleyen önemli bir platform olmuştur. Bugüne kadar gerçekleştirilen 88 konferansta, hem kuruluş çalışanlarının bilgi ve deneyimlerini mesai arkadaşlarıyla paylaştığı konferanslara, hem de farklı alanlardan davet edilen konukların katkıda bulunduğu söyleşilere yer verilmiştir. Bu organizasyonlarda konuklar gönüllü olarak katılım sağlamış, böylece paylaşım kültürü ön planda tutulmuş olup gelen konuklara herhangi bir ücret ödenmemiştir.

İyi Uygulama Örneği

Kişisel ve Sanatsal Gelişim Etkinlikleri

Çalışanlarımızın öğle aralarını verimli değerlendirebilmeleri ve kişisel gelişimlerine katkı sağlayabilmeleri için enstrüman (ud, keman, bağlama, ney), drama ve resim gibi farklı alanlarda kurslar düzenlenmektedir. Bu kurslar sayesinde çalışanlarımız yeni beceriler kazanmakta ve yeteneklerini geliştirme fırsatı bulmaktadır. Kuruluşda görev yapan ve farklı alanlarda öne çıkan yeteneklere sahip çalışma arkadaşlarımız, "İçimizdeki Yetenekler" röportaj serileriyle yakından tanınmaktadır. Sanat, spor, müzik ve diğer alanlarda ilham verici hikâyeler paylaşılmakta ve kuruluş kültürümüzde dayanışma ve motivasyon güçlendirilmektedir. Bu kapsamda bugüne kadar 12 röportaj gerçekleştirilmiştir.

İyi Uygulama Örneği

Gençlere ve Ailelere Yönelik Etkinlikler

"BOTAŞ Tanıtım Günleri" ile kuruluşun faaliyetleri ve enerji alanındaki rolü, lise ve üniversite öğrencilerine 2022-2024 yılları arasında aktarılmıştır. Bu sunumlara 52 fen, anadolu ve mesleki teknik lise ile 32 üniversiteden toplam 6.497 öğrenci katılım sağlamıştır. Çalışan ailelerine yönelik etkinlikler de yürütülmektedir. "Yaz Okulu Programı" ile çocuklara hem eğlenceli hem de öğretici bir ortam sunulmuş, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerle yeteneklerini geliştirme fırsatı sağlanmıştır. Sömestr tatilinde gerçekleştirilen "BOTAŞ'ta Bir Gün" etkinlikleri ile çocuklar, ailelerinin görev yaptığı ortamı yakından tanıma fırsatı bulmuş ve kuruluş kültürünün gelecek nesillere aktarılmasına katkı sağlanmıştır.

İyi Uygulama Örneği

Sosyal ve Sanatsal Faaliyetler

Çalışanların sanatsal yeteneklerini görünür kılmak amacıyla düzenlenen resim sergileri, kuruluş kültürünün önemli bir parçası haline gelmiştir. Çalışanlar kendi eserlerini paylaşarak hem bireysel yaratıcılığı desteklemekte hem de kuruluş içi dayanışmayı güçlendirmektedir. Tematik fotoğraf sergileri ile de farklı konulara dikkat çekmek, faaliyetleri tanıtmak ve sanatsal bakış açısını çeşitlendirmek amaçlanmaktadır.

TOPLUMSAL KATKI VE SOSYAL SORUMLULUK

BOTAŞ, tüm faaliyetlerini toplumsal katkı ve sorumluluk anlayışıyla yürütmekte; eğitim, spor, sosyal destek, ağaçlandırma çalışmaları, afetlere hazırlık ve çevre odaklı projeler aracılığıyla toplumsal refaha sürekli katkı sağlamaktadır.

Faaliyet gösterdiği bölgelerde yerel topluluklarla karşılıklı güven, şeffaflık ve iş birliği ilkesi doğrultusunda etkileşim kuran BOTAŞ, bu çerçevede çeşitli sosyal sorumluluk projeleri, gönüllülük faaliyetleri ve eğitim programları yürütmektedir.

Yerel halkın refahı, afetlere hazırlık, gençlerin eğitimi ve çevresel farkındalık gibi alanlarda gerçekleştirilen çalışmalar, kuruluşun sürdürülebilir kalkınma ve toplumsal katkı stratejisinin temel bileşenlerindendir.

Bilgiyi paylaştıkça, gelecek güçlenir

Üniversite İş Birlikleri ve Gerçekleştirilen Eğitim Faaliyetleri

BOTAŞ, üniversite iş birlikleri ve eğitim faaliyetleriyle gençlerin mesleki gelişimine katkı sağlamakta, enerji sektörünün geleceği için bilgi ve deneyim paylaşımını kurumsal bir sorumluluk olarak görmektedir. Bu kapsamda, çeşitli üniversitelerle imzalanan iş birliği protokolleri çerçevesinde eğitim, araştırma ve teknik uygulama alanlarında ortak çalışmalar yürütülmektedir. Böylece hem üniversite–kamu iş birliği güçlendirilmekte hem de öğrencilerin sektöre yönelik teknik bilgi, güvenlik kültürü ve çevre farkındalığı artırılmaktadır.

Hacettepe Üniversitesi ile imzalanan mutabakat zaptı kapsamında, mesleki eğitim programlarının hazırlanması, bilimsel ve teknolojik araştırmalara yönelik proje yürütülmesi, staj imkânları ve teknik saha gezileri planlanmıştır. Bu çerçevede öğrenci projelerine mentörlük desteği verilmiş, uygulamalı eğitimlerle akademik bilgiye saha deneyimi kazandırılmıştır.

OSTİM Teknik Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (OTÜSEM) koordinasyonunda yürütülen iş birliği protokolü kapsamında, “Öğrenme ve Gelişim Rehberliği” başlıklı sertifikalı eğitim programı düzenlenmiş, gençlerin profesyonel gelişimine katkı sağlanmıştır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇAŞGEM) ile yapılan protokol doğrultusunda ise İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) alanında sertifikalı eğitimler, araştırmalar ve ortak programlar gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda “Proses Güvenliği ve Emniyeti Eğitimi” başarıyla uygulanmıştır.

5 Haziran Dünya Çevre Günü etkinlikleri kapsamında, “Hepimizin Bir Dünyası Var” temasıyla BOTAŞ ile Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü koordinasyonunda Saros FSRU Terminali’nde gerçekleştirilen programda öğrencilere deniz çayırlarının taşınması projesi tanıtılmış, biyoçeşitliliğin korunması konusunda farkındalık oluşturulmuştur. Ayrıca Saros FSRU Terminali hakkında bilgilendirme yapıldı.

Karadeniz İşletme Müdürlüğü Durusu Ana Ölçüm İstasyonu’nda, Kastamonu Üniversitesi öğrencileri için düzenlenen teknik geziyle, doğal gaz ölçüm süreçleri yerinde incelenmiş ve öğrenciler enerji altyapısının işleyişi hakkında bilgilendirilmiştir.

Karadeniz İşletme Müdürlüğü Durusu Ana Ölçüm İstasyonu’na 26 Kasım’da Kastamonu Üniversitesi Abana Sabahat Mesut Yılmaz MYO Elektrik ve Enerji Bölümü Doğal Gaz ve Tesisat Teknolojisi Programı öğrenci ve akademisyenleri tarafından teknik bir gezi düzenlendi. Misafir öğrencilere, Karadeniz İşletme Müdürlüğü faaliyetleri ile birlikte Kuruluşumuzla ilgili sunum gerçekleştirildi. Ardından, Mavi Akım Projesi özelinde Durusu Ana Ölçüm İstasyonu saha ziyaretiyle doğal gaz ölçümü konusunda teknik bilgilendirme yapıldı.

Ayrıca, 2024 yılı içerisinde Marmara Üniversitesi ve Kocaeli Üniversitesi öğrencilerine yönelik teknik saha ziyaretleri düzenlenmiş; gençlerin enerji sektörü operasyonlarını yerinde gözlemlemeleri ve saha tecrübelerini artırmaları sağlanmıştır.

Bu etkinliklerle BOTAŞ, yalnızca enerji sektörünün insan kaynağını güçlendirmekle kalmamakta; aynı zamanda bilgi paylaşımı, çevre duyarlılığı ve mesleki gelişimi bir araya getiren sürdürülebilir bir öğrenme ekosistemi oluşturmaktadır.

BOTAŞ Parkı

Pendik Belediyesi iş birliğiyle gerçekleştirilen BOTAŞ Parkı Projesi, doğal gaz boru hattı güzergâhında biyoçeşitliliği destekleyen ve halkın doğa ile bütünleşebileceği bir yaşam alanı oluşturmuştur. Yeşil alanlar, meyve ağaçları ve yerel fauna ile zenginleştirilen bu proje, hem çevresel sürdürülebilirlik hem de toplumsal refah açısından örnek bir uygulamadır. (Detaylar için bkz. “Biyoçeşitlilik Yönetimi” bölümü.)

Enerjimizi dayanışmadan alıyoruz

BOTAŞ, Ceyhan Terminali’nde kurulan konteyner kentte misafir edilen depremzede ailelerin moral ve motivasyonunu desteklemek amacıyla çeşitli sosyal etkinlikler düzenlemektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen organizasyonlarla, depremzede personel ve yakınlarının sosyal dayanışma duygusunun güçlendirilmesi ve yaşam alanlarında psikososyal destek sağlanması hedeflenmektedir.

BOTAŞ'ta Gönüllülük

BOTAŞ ile AFAD arasında 29 Aralık 2020 tarihinde imzalanan protokol kapsamında, acil durumlarda profesyonel ve koordineli müdahale kapasitesini artırmak amacıyla 2021 yılının mart ayında BOTAŞ Arama-Kurtarma (BAK) Timi kurulmuştur. Dış Hizmetler Daire Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren BAK Timi, afet ve acil durumlara hazırlıklı olmak için düzenli eğitimler, tatbikatlar ve kapasite geliştirme faaliyetleri yürütmektedir. Petrol İşletmeleri Bölge müdürlüğümüzden 59 personel Seviye-1 ve 20 personel Seviye-2 eğitimlerini başarı ile tamamlayarak AFAD tarafından sertifikalandırılmıştır.

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerde aktif olarak görev alan BAK Timi, afet bölgelerinde arama-kurtarma ve insani yardım çalışmalarına etkin şekilde katılmış, birçok vatandaşın hayatına dokunmuştur.

Kurulduğu günden bu yana faaliyetlerini kesintisiz şekilde sürdüren BAK Timi, her türlü afet ve acil duruma yüksek hazırlık düzeyiyle yanıt verebilecek kapasitede çalışmalarına devam etmektedir.

BOTAŞ Spor

BOTAŞ Spor Kulübü, 1984 yılında BOTAŞ çalışanlarının amatör düzeyde spor yapma ihtiyacından doğmuş, ancak kısa sürede profesyonel bir yapıya evrilerek bugün Türkiye'nin köklü spor kulüplerinden biri haline gelmiştir. Kadın basketbol takımıyla başlayan bu yolculuk, bugün sadece sportif başarılarla değil; aynı zamanda toplumsal fayda, gençlik gelişimi ve kadın sporcuların desteklenmesi konularındaki katkılarıyla da örnek bir kuruluş haline gelmiştir.

Kurulduğu günden bu yana altyapı yatırımlarına büyük önem veren BOTAŞ Spor, genç yetenekleri erken yaşta spora kazandırmak amacıyla spor okulları, okul takımları ve altyapı programları aracılığıyla sistemli bir eğitim modeli yürütmektedir.

Bu model sayesinde kulüp, Türk sporuna yalnızca başarılı sporcular değil; aynı zamanda antrenör, yönetici ve spor kültürünü benimsemiş bireyler kazandırmıştır. Nitekim 2024 yılında altyapısında yetiştirdiği basketbolcular ile 4 kategoride Türkiye Şampiyonluğu elde ederek rekora imza atmıştır.

Sosyal alanda ayrıca Görme Engelli Judo branşında da faaliyet gösteren Kulüp, bugün dünya sıralamalarında giren sporcuları bünyesinde yetiştirmektedir. Kadın basketbolunda ulusal ve uluslararası arenada birçok başarıya imza atan kulüp, Türkiye'yi Avrupa kupalarında başarıyla temsil etmiş; sporun birleştirici ve geliştirici gücünü toplumun her kesimine taşımayı başarmıştır. Bununla birlikte, gençlerin fiziksel, zihinsel ve sosyal açıdan sağlıklı bireyler olarak yetişmesini destekleyen sosyal sorumluluk projeleriyle de öne çıkmaktadır.

BOTAŞ Spor, kurumsal değerleri doğrultusunda sadece bir spor kulübü değil, aynı zamanda toplumsal gelişime katkı sunan bir eğitim ve dayanışma merkezi olarak faaliyetlerini sürdürmekte; sporu bir yaşam kültürü haline getirmeyi hedeflemektedir.

11

ARGE İNOVASYON VE DEĞER ZİNCİRİ

- Sürdürülebilir Tedarik Zinciri Yönetimi
- Müşteri Memnuniyeti ve Hizmet Kalitesi
- Dijitalleşme, Siber Güvenlik ve İnovasyon
- Ar-Ge ve İnovasyon
- Ekonomik Kalkınma ve İstihdam

Lütfen ulaşmak istediğiniz bölümün üzerine tıklayınız.

BOTAŞ, enerji sektörünün tüm değer zincirinde -tedarikten iletime, depolamadan son kullanıcıya kadar- sürdürülebilir, güvenilir ve yenilikçi bir iş modeli yürütmektedir. Kuruluş, güçlü altyapısı ve uluslararası bağlantıları sayesinde yalnızca Türkiye'nin enerji güvenliğine değil, bölgesel enerji arz sürekliliğine de katkı sağlamaktadır.

Değer zinciri yönetiminde BOTAŞ, yerel üreticiler, taşeronlar, hizmet sağlayıcılar ve iş ortaklarıyla uzun vadeli, karşılıklı faydaya dayalı ilişkiler kurmaktadır. Bu kapsamda;

- Tedarik süreçlerinde yerli ve çevresel açıdan sorumlu ürünlerin kullanımını teşvik etmekte,
- Etik, şeffaf ve rekabetçi ihale süreçleri ile tedarik zinciri güvenilirliğini güçlendirmekte,
- Sürdürülebilir Tedarik Zinciri Yönetimi ilkeleri doğrultusunda çevresel ve sosyal riskleri izlemekte ve performans kriterlerini geliştirmektedir.
- Ulusal ve uluslararası enerji ağlarındaki stratejik ortaklıklar, BOTAŞ'ın operasyonel kapasitesini ve bölgesel etkisini artırmaktadır. TANAP, TürkAkım, FSRU ve Yeraltı Depolama Projeleri, kuruluşun bu ortaklık yaklaşımının somut örnekleridir.
- Ayrıca BOTAŞ, uluslararası kuruluşlar, kamu kurumları ve özel sektör temsilcileriyle yürüttüğü iş birlikleri aracılığıyla enerji arz güvenliği, teknoloji transferi ve iklim dostu altyapı yatırımlarında sinerji yaratmaktadır.

BOTAŞ, değer zincirindeki tüm paydaşlarıyla birlikte, ortak değer üretme anlayışını benimsemekte; ekonomik kalkınma, istihdam, inovasyon ve düşük karbonlu büyüme hedefleri doğrultusunda Türkiye'nin sürdürülebilir geleceğine katkı sağlamayı sürdürmektedir.

SÜRDÜRÜLEBİLİR TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ

BOTAŞ, enerji arz güvenliğini sağlama misyonu doğrultusunda faaliyetlerini bütüncül bir değer zinciri yaklaşımıyla yürütmektedir. Şirketin değer zinciri; doğal gaz ve petrolün temini, iletimi, depolanması ve ticaretine kadar uzanan geniş bir süreci kapsamaktadır. Bu süreçte, tedarikçiler, taşeronlar, iş ortakları, müşteriler ve kamu kurumları ile güçlü, şeffaf ve sürdürülebilir ilişkiler kurulmaktadır.

BOTAŞ, tedarik zincirinde yer alan tüm paydaşların etik, çevresel ve sosyal standartlara uygun hareket etmesini teşvik etmektedir. İhale ve tedarik süreçlerinde eşit fırsat ilkesi gözetilmekte; yerli üreticilerin desteklenmesi, sürdürülebilir tedarik uygulamalarının yaygınlaştırılması ve uzun vadeli iş birliklerinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca, iş ortaklıklarında çevresel etkilerin azaltılması, enerji verimliliği, iş sağlığı ve güvenliği, insan hakları ve yolsuzlukla mücadele konularında ulusal mevzuat ve uluslararası standartlara tam uyum esastır.

BOTAŞ, değer zinciri yönetimini sadece ekonomik bir süreç olarak değil, aynı zamanda çevresel ve sosyal sorumluluklarının bir parçası olarak ele almakta; tüm iş ortaklarıyla birlikte sürdürülebilir, adil ve güvenilir bir enerji ekosistemi oluşturmayı amaçlamaktadır.

BOTAŞ, ihtiyaç duyduğu mal, hizmet ve yapım işlerini tâbi olunan satın alma mevzuatı hükümlerinde belirtilen temel ilkelere uygun esas, usul ve yöntemlerle tedarik etmektedir. Bu kapsamda, Genel Müdürlük birimlerinin ve taşra teşkilatının belli bir limiti aşan alımlarına ilişkin süreçler, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve BOTAŞ İhale ve Alım Yönetmeliği doğrultusunda, Tedarik ve Sözleşmeler Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Mevzuatta belirtilen esas, usul, kural ve kaideler çerçevesinde gerçekleştirilen satın alma süreci neticesinde tedarikçiler belirlenmektedir. Tedarikçi seçme ve değerlendirme süreçleri, aynı mevzuat çerçevesinde yürütülmekte olup, ISO 9001, ISO 14001, ISO 27001, ISO 45001 gibi standartlara sahip olunması teşvik edilmekte ve yüklenici sözleşmelerine yansıtılmaktadır.

İhale süreçlerinde öncelikli olarak teknik ve idari şartname ile sözleşme tasarısı hazırlanmaktadır. Bu şartnameler, mevzuat hükümleri doğrultusunda temel ilkelere aykırı olmayacak şekilde düzenlenmektedir. Öncelikle tedarikçiler, alım süreçlerinde katılım şartı olarak belirlenen kriterleri sağlayıp sağlamadıkları yönünden değerlendirilmektedir. 4734 kapsamındaki **"İş ve Meslek Ahlakına Aykırı Davranan Yüklenicilerin Tespiti ve Kaydı"** yönergesi uyarınca etik ihlallerde ihalelerden men uygulanmakta ve yasaklılar listesi BOTAŞ Bilgi Sistemlerinde yayımlanmaktadır.

Çevre gereklilikleri, teknik şartname ve sözleşmelere entegre edilmiştir; yüklenicinin çevre planı bulunmakta ve en fazla üç ayda bir gözden geçirilmektedir. Sahada denetimler yapılmakta, uygunsuzluklar için **QDMS/DF** süreci işletilmektedir.

Yüklenicileri, şantiye sahasında gerçekleştirecekleri tüm faaliyetlerde çevre mevzuatına tam uyum sağlamakla yükümlüdür.

BOTAŞ 2027 Ocak ayından itibaren, tüm mal alımlarında tedarikçilerinden Kapsam 1 ve Kapsam 2 karbon ayak izi hesaplamalarını paylaşmalarını talep edecektir. Uygulama özellikle boru, teknik ekipman ve altyapı malzemesi tedarikçilerini kapsayacak olup, satın alınan ürünlerin karbon ayak izlerinin izlenmesiyle BOTAŞ'ın kapsam 3 emisyonlarının hesaplanmasına yönelik süreci başlatması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, teknik malzeme ve boru tedarikçilerinden doğrudan emisyon verileri alınacak; gıda, kırtasiye ve benzeri ürün gruplarında ise tedarikçiler için özel karbon hesaplama tabloları oluşturulacaktır. Böylece, tedarik zincirinde karbon ayak izi hesaplama kapasitesinin geliştirilmesi ve tüm tedarik sözleşmelerinin bu verileri içerecek şekilde düzenlenmesi hedeflenmektedir.

Tedarikçilerin izlenmesi ve denetlenmesi

- İşin yürütümü esnasında sağlık ve güvenlik önlemleri ile ilgili şartların yer aldığı sözleşme ve kalite, çevre, İSG teknik şartnamesi, satın alma birimlerinin ve ilgili ünitelerin görüşlerine sunulmakta ve gelen görüşler doğrultusunda nihai hale getirilmektedir.
- İhale dokümanlarının EKAP üzerinde oluşturulması aşamasında eklenmekte olup, tedarikçiler ve taşeronlar ihale öncesinde Kuruluşumuzun kalite, çevre, iş sağlığı ve güvenliği yönetimine yönelik çalışmalar hakkında bilgi alabilmektedir.
- Yüklenici/tedarikçi veya taşeronların saha faaliyetlerinde uyması gereken Kalite, Çevre, İSG kuralları Kontrol Listesi, Yüklenici/Alt Yüklenicilerin Değerlendirme Talimatı gibi gerekli bildirimler yapılmakta ve takibi sağlanarak kontrol önlemlerinin etkinliği izlenmektedir.

İSG kriterleri ve uygulaması

- Mevzuat çerçevesinde gerekli durumlarda yüklenicilerden İSG ile ilgili belgeler talep edilir; belgeler uygun bulunduğu takdirde ve firmanın ihaleyi kazanması halinde sözleşme imzalanır. Bu yaklaşım, uyumsuz firmaların ihale sürecine dahil edilmesini engellemektedir.
- BOTAŞ Entegre Yönetim Sistemleri Politikası ve İş Sağlığı ve Güvenliği Prosedürleri kapsamında tedarikçilerimizin İSG etkileri değerlendirilmektedir. Tedarikçilerin tamamından işe başlamadan önce Risk Değerlendirme Raporları ve Acil Durum Planları talep edilmekte, İSG profesyonelleri tarafından kontroller yapılmaktadır.
- İSG iyileştirme takibi amacıyla anket veya benzeri çalışmalar yapılmakta, tespit edilen hususlar yükleniciye iletilmekte ve saha gözetimleri ile giderilmesi sağlanmaktadır.

Ön yeterlilik ve performans değerlendirmesi

- Yüklenici/alt yüklenici ön yeterlilik ve proje sonu performans tespitinde kalite, çevre ve İSG yönetim sistemleri dikkate alınarak %0–100 arasında puanlama yapılmaktadır.

  %70 üzeri: Başarısız
  %55-70 arası: Onaylanması/reddedilmesi İdare taktirine bağlı
  %55 altı: Reddedilen

- Minimum %60 puan alan yükleniciler öncelikle tercih edilmekte ve potansiyel alt yüklenici havuzu oluşturulmaktadır.

2024 yılında
yerel tedarikçi oranı
%99

Toplam tedarikçi sayısı
1.899

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ VE HİZMET KALİTESİ

BOTAŞ'ın hizmet kalitesi çerçevesinde düzenli olarak müşteri memnuniyeti anketleri gerçekleştirilmektedir. Bu anketler, Genel Müdürlük tarafından koordine edilmekte olup Entegre Yönetim Sistemi (EYS) kapsamında müşteri memnuniyeti başlığı altında izlenmekte ve değerlendirilmektedir.

Faaliyet bölgelerinden gelen görüş ve şikayetler **CİMER** üzerinden iletilmektedir.

Gelen şikayetler en kısa sürede değerlendirilmekte ve sonuçlandırılmaktadır.

BOTAŞ bünyesinde ayrıca Öneri Sistemi aracılığıyla çalışanlardan gelen görüş ve öneriler toplanmakta, bu geri bildirimler değerlendirilerek sürekli iyileştirme faaliyetlerine bütüncül bir yaklaşımla katkı sağlanmaktadır.

DİJİTALLEŞME, SİBER GÜVENLİK VE İNOVASYON

BOTAŞ'ta Dijital dönüşüm, siber güvenlik, Ar-Ge ve İnovasyon çalışmaları; operasyonel verimliliğini artırmak, süreç yönetimini güçlendirmek ve yerli üretim kapasitesini desteklemek amacıyla yürütülmektedir. Bu kapsamda *"Dijital Dönüşüm ve Siber Güvenlik"* alanında kuruluşun bilgi sistemleri altyapısının güçlendirilmesi, yeni teknolojilerin entegrasyonu, veri yönetimi ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına yönelik uygulamalar hayata geçirilmektedir. *"Ar-Ge ve İnovasyon"* çalışmalarıyla teknik kapasitenin geliştirilmesi, yerli teknolojilerin kullanımı ve kuruluş faaliyetlerinde yenilikçi çözümlerin uygulanmasına odaklanmaktadır. Tüm bu çalışmalar, kuruluşun sürdürülebilir büyüme hedefleri doğrultusunda dijital, güvenli ve yenilikçi bir iş modelinin oluşturulmasına katkı sağlamaktadır.

Dijitalleşme ve Siber Güvenlik Uygulamaları

Dijitalleşme ve Bilgi Teknolojileri Yönetimi:
Kuruluş bünyesinde Telekomünikasyon, SCADA ve Otomasyon sistemleri de dahil olmak üzere Bilişim Teknolojileri Sistemleri; Bilgi Sistemleri, Siber Güvenlik, Coğrafi Bilgi Sistemleri, Yazılım ve Veri Tabanı, Bakım Destek ve Envanter faaliyetleri yürütülmektedir. Bu faaliyetler, ilgili birimlerle koordinasyon sağlanarak, tüm teşkilatın Bilişim Teknolojisi Sistemleri (Telekomünikasyon, SCADA ve Otomasyon hariç) işletme faaliyetlerinin etkin şekilde gerçekleştirilmesini temin edecek şekilde yönetilmektedir.

Kuruluş genelinde fiber altyapı kapasitesi yaklaşık 18.000 km'ye çıkarılmış, böylece veri iletimi, sistem güvenliği ve kurumsal haberleşme altyapısı güçlendirilmiştir.

BOTAŞ ve doğal gaz müşterileri arasındaki sözleşme süreçlerinin dijital ortamda yürütülmesini sağlayan *"Dijital Sözleşme Sistemi"* devreye alınmış, süreçlerin hız, doğruluk ve izlenebilirlik düzeyi artırılmıştır.

Tüm yazılımların merkezi olarak kullanıcı yönetimini sağlayan "BOTAŞ ID" merkezi oturum güvenlik sistemi kurulmuştur.

Genel Müdürlük binalarında kablosuz altyapısı yenilenerek cihazların kapsama alanı genişletilmiş ve internet hızı 4 kat artırılmıştır.

Veri Güvenliği ve Politikalar:
Veri güvenliği kapsamında halihazırda detaylı bir yönetim sistemi mevcuttur.

Mevcut politikalar:

- Kurumsal Risk Yönetimi Prosedürü
- Bilgi Güvenliği Kullanıcı Politikası
- Bilgi Sınıflandırma Politikası
- Erişim Kontrol Politikası
- Fiziksel Güvenlik Politikası
- Kamunet Politikası
- Kriptografik Kontroller Politikası
- Kişisel Verilerin Korunması ve Gizlilik Politikası
- Tedarikçi İlişkileri Politikası
- Yedekleme Politikası
- Kişisel Veri Fiziki Arşiv Erişim Politikası
- Çerez Politikası
- Kişisel Veri Saklama ve İmha Politikası
- Kişisel Veri Sınıflandırma ve Etiketleme Politikası
- Özel Nitelikli Kişisel Verilerin Korunması ve İşlenmesi Politikası

Kuruluş genelinde kullanıcı kimlik yönetimi ve erişim güvenliğini sağlamak amacıyla "BOTAŞ ID" merkezi oturum güvenlik sistemi kurulmuş, tüm yazılımlar için tekil ve güvenli erişim altyapısı oluşturulmuştur.

Tüm departmanların yürüttüğü faaliyetlerin veri temelli bir yapıya dönüştürülmesi ve performans göstergeleriyle yönetilebilir hale getirilmesi amacıyla **Dijitalleşme Eylem Planı** hazırlanması hedeflenmektedir. Bu plan kapsamında her birim için anahtar performans göstergeleri (KPI) belirlenecek, veri toplama ve raporlama sistemi kurulacaktır. Böylece departman faaliyetleri sistematik biçimde izlenebilir, kıyaslanabilir ve sürekli iyileştirilebilir hale gelecektir. Halihazırda Sızma testleri, güvenlik denemeleri ve USB kısıtlamaları gibi önlemler uygulanmaktadır.

BOTAŞ, Google ve Meta İş Birliği

BOTAŞ, kuruluş adı ve logolarının kullanılmasıyla yapay zekâ ile üretilen sahte videolar ve benzeri içerikler aracılığıyla yürütülmeye çalışılan dolandırıcılık girişimlerine karşı aldığı önlemleri artırmaktadır. Dijital mecralarda bilgi kirliliğini önlemek, kamuoyunun güvenini korumak ve zararlı içeriklerin yayılımını engellemek amacıyla sosyal medya platformlarıyla iş birliği mekanizmaları güçlendirilmiştir.

Bu çerçevede, Meta Türkiye ve Google Türkiye temsilcileriyle toplantılar gerçekleştirilmiş; Facebook, Instagram, Google ve YouTube platformlarında yer alan zararlı içeriklere yönelik iş birliği imkânları değerlendirilmiştir.

Platformların yapay zekâ tabanlı denetim sistemlerinde yapılan iyileştirmeler, sahte hesap ve videoların erken tespit edilmesini kolaylaştırmış; bu sayede dolandırıcılık girişimlerinin etkisi önemli ölçüde azaltılmıştır.

Ayrıca zararlı içeriklerin ve sahte internet sitelerinin erişiminin engellenmesi amacıyla teknik ve hukuki süreçler etkin biçimde işletilmekte; Ulusal Siber Olaylarla Mücadele Merkezi (USOM) ve ilgili kurumlarla koordinasyon içinde çalışmalar sürdürülmektedir. Bu faaliyetlerle dijital güvenlik kültürünün güçlendirilmesi ve kamuoyunun bilinçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Kovan Projesi

KOVAN; kuruluşların İnsan Kaynakları, Finans, Üretim ve Lojistik kaynak yönetim iş süreçlerini bütünleşik bir sistem altında güvenilir, kolay ve izlenebilir olarak sağlayan ***Yeni Nesil İş Yönetim Sistemi*** ürün ailesidir. Ürün ailesi içerisinde kamu kurumları, askeri kuruluşlar ve savunma sanayii başta olmak üzere özel sektör firmalarının ihtiyaç duyduğu yüksek başarımlı, modern iş uygulamaları portföyü yer alır.

BOTAŞ, enerji sektöründeki yerli dijitalleşme hamleleri kapsamında, 4 Ekim 2021 tarihinde Savunma Sanayii Başkanlığı ve HAVELSAN ile imzaladığı mutabakat zaptı doğrultusunda KOVAN Kurumsal Kaynak Yönetim Sistemi'ni canlı kullanıma almıştır. Proje kapsamında BOTAŞ'ın 20 yıllık Kurumsal Kaynak Planlaması (ERP) deneyimi HAVELSAN'ın yazılım geliştirme kabiliyetiyle birleştirilmiş, sistemin kamu ölçeğinde uygulanabilirliği sağlanmıştır.

Protokol kapsamında geliştirilen Kurumsal Kaynak Yönetim Sistemi; İnsan Kaynakları, Lojistik ve Finans ana modüllerinden oluşuyor. Geliştirilen modüllerden ilki olan "Lojistik Modülü" (Satın Alma Yönetimi, Malzeme Yönetimi, Stok Yönetimi ve Depo Yönetimi) Kasım 2024 itibarıyla devreye alınmıştır ve böylelikle kuruluşun tedarik ve envanter süreçlerinde dijital izlenebilirlik ve operasyonel verimlilik sağlamaktadır. Yaklaşık 5700 malzeme ve sabit kıymet kaydı sisteme entegre edilmiş, süreçlerde otomasyon ve şeffaflık artırılmıştır. Finans modülü kapsamında ise Mali Muhasebe, Bütçe Yönetimi ve Sabit Kıymetler alanlarında yapılan çalıştaylar sonucunda entegrasyon çalışmaları sürdürülmektedir. Ayrıca İnsan Kaynakları modülünün geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

KOVAN'ın açık kaynak altyapısı ve ulusal mevzuata tam uyumlu yapısı sayesinde, finansal yönetim süreçlerinde hız ve verimlilik artışı, mali kaynakların şeffaf biçimde izlenmesi ve yerli yazılım desteğiyle sürdürülebilir dijital dönüşüm hedeflenmektedir. Proje, BOTAŞ'ın milli yazılım ekosistemine katkısını güçlendirerek enerji sektöründeki yerli teknolojik kapasitenin gelişimine önemli bir ivme kazandırmaktadır.

AR-GE VE İNOVASYON

BOTAŞ, doğal gaz iletim altyapısının modernizasyonu, verimliliğin artırılması ve güvenliğin güçlendirilmesi amacıyla Türkiye genelinde kapsamlı Ar-Ge projeleri yürütmektedir. Bu projeler, iletim hatlarının kapasite artışı, çift yönlü gaz akışı, enerji geri kazanımı, dijitalleşme ve otomasyon sistemlerinin geliştirilmesi gibi çok boyutlu iyileştirmeleri içermektedir.

Yeni teknolojilerin ve yerli mühendislik çözümlerinin kullanıldığı çalışmalar sayesinde, operasyonel süreklilik güçlendirilmekte, enerji kayıpları azaltılmakta ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlanmaktadır.

2024 yılında tamamlanan ve devam eden bazı önemli projeler

- Eskişehir Kompresör İstasyonu'nun Tersten Çalıştırılması Projesi ile istasyondaki gaz akışı çift yönlü olarak sağlandı.
- Durusu Ölçüm İstasyonu'nun modernizasyon çalışmaları kapsamındaki hat tıkama işlemi, SmartPlug teknolojisi kullanılarak gerçekleştirildi. SmartPlug teknolojisi, boru hattı modernizasyon çalışmalarında gaz akışını durdurmadan güvenli ve çevreci müdahale imkânı sağlayarak operasyonel verimlilik, iş güvenliği ve çevresel sürdürülebilirlik açısından önemli bir inovatif projedir.
- Malkoçlar Ölçüm İstasyonu 2. Faz Çift Yönlü Çalıştırılması Projesi tamamlanarak hat işletmeye alındı.
- Ambarlı ve Sivas Kompresör İstasyonlarındaki kontrol sistemlerinin revizyon işlemleri başarıyla tamamlandı.
- Yurt genelinde toplam 581 km uzunluğunda doğalgaz boru hattı yapım işi tamamlandı.
- Eskişehir Kompresör İstasyonu'nda yürütülen botu stok sahası rehabilitasyon ve kapasite artışı çalışmaları tamamlanarak yeni stok sahası hizmete alındı.
- Ege İşletmeleri Müdürlüğü Sorumluluk sahasında bulunan muhtelif boru hatlarında 23 kritik noktada rehabilitasyon çalışmaları tamamlandı.
- Türkgözü Ana Ölçüm İstasyonu'nda otomasyon sistemlerinin yer aldığı sunucular ve istasyon kontrol yazılımı revize edildi.
- 75 istasyon ve boru hattına ait insansız hava araçlarıyla elde edilen video ve ortofoto görüntüleri, Coğrafi Bilgi Sistemi'ne (CBS) entegre edildi.
- Boru Hatları Güvenliği çalışmaları doğrultusunda yürütülen "Petrol ve Doğal Gaz Boru Hatlarının Güvenliği Faz-2 Proje'si" kapsamında, SSB, ASELSAN ve HAVELSAN iş prtaklığı ile sözleşme imzalandı.
- Doğal gaz iletim boru hatlarında, 34 adet hot-tap operasyonu başarıyla tamamlandı.
- 24 adet RMS-A devreye alındı.
- Doğubeyazıt Kompresör İstasyonu'nda enerji verimliliğini artırmak ve enerji dönüşümünü sağlamak amacıyla Atık Baca Gazı Isısının Enerji Dönüşümü Projesi yürütülmektedir. 2023 yılında başlatılan proje kapsamında kompresör istasyonunundaki türbin bacalarından çıkan atık ısı, ORC (Organic Rankine Cycle) sistemine ulaştırılmasıyla elektrik enerjisi üretilecektir. Bu sistemde, türbin bacalarından çıkan ısı enerjisi kazanlar aracılığıyla termal yağa aktarılacak, ısınan yağın etkisiyle buharlaşan siklopentan ORC türbinini döndürerek jeneratör vasıtasıyla elektrik üretecektir. Tam kapasiteyle çalıştığında sistemin yaklaşık 10 MWe/saat elektrik üretmesi ve yıllık 87,6 GWh enerji kazandırması hedeflenmektedir. Böylece istasyonun enerji ihtiyacının önemli bir kısmı karşılanarak, fazla enerjinin şebekeye verilmesiyle birlikte enerji verimliliği ve sürdürülebilirlik açısından önemli bir kazanım sağlanacaktır.
- Boru Hattı, istasyon ve gerekli görülen diğer işlerde uygulanan kaynak filmi çekimlerinde, tahribatsız muayene (NDT) süreçlerinde değişikliğe gidilerek dijital radyografi yöntemine geçilmiştir. Dijital NDT yöntemi sayesinde muayene uygulamalarının kalitesi artırılmış, kaynak hatalarının daha net ve hızlı biçimde tespit edilmesi sağlanmıştır. Bu uygulama yalnızca kalite kontrol süreçlerinde iyileşme sağlamakla kalmayıp, arşivleme süreçlerinde de önemli bir dönüşüm yaratmıştır. Dijital arşiv sistemine geçilmesiyle birlikte fiziksel depolama alan ihtiyacı azalmıştır.

Çevre Dostu BOTAŞ'tan Elektrikli Römorkör Atılımı

LNG'de Türkiye'de ilk elektrikli (hibrit) römorkör kullanımına öncülük edilmesi, Sanmar iş birliğiyle sektör genelinde örnek teşkil edebilecek bir uygulama potansiyeli taşımaktadır. BOTAŞ'ın römorkör filosuna eklenmek üzere ve 'Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı' ile 'Fosil Yakıt Kullanılmayan Denizcilik Endüstrisi' hedefi doğrultusunda imal ettirilen 4 elektrikli römorkörün (BOTAŞ HİLAL, BOTAŞ BAYRAK, BOTAŞ AY) 2025 yılında devreye alınması planlanmaktadır.

Türkiye'nin İlk Çift Yakıtlı Römorkörleri

BOTAŞ, başarıyla yürüttüğü doğal gaz ve petrol faaliyetleri dahilinde LNG/FSRU ve ham petrol gemilerinin kıyıya yanaştırılması işinde kilit rolü üstlenen filosunu büyütmek amacıyla 1 Haziran 2022 tarihinde Uzmar Tersanesi ile sözleşme imzalanmıştır. Sultanhanı ve Silivri isimli iki yeni römorkör 23.12.2024 tarihinde yapılan törenle teslim alınmıştır.

Her biri 80 ton çeki gücüne sahip olan bu açık deniz römorkörleri, Türkiye'nin ilk çift yakıtlı (dizel ve LNG) römorkörleri olma özelliğini taşımaktadır. Römorkörler operasyonlarında LNG kullanarak sıfır emisyon ile hizmet etmekte ve bu yönüyle dünyanın en çevreci römorkörleri arasına girmektedir. Bu proje, denizcilik faaliyetlerinde karbon ayak izinin azaltılması, enerji verimliliğinin artırılması ve yeşil dönüşüm hedeflerinin desteklenmesi açısından önemli bir adım olmuş; BOTAŞ'ın çevreci ve yenilikçi enerji vizyonunu somut biçimde ortaya koymuştur.

Türkiye'nin Enerji Hamlesine BOTAŞ ve ASFAT İş Birliğinden Çevreci Destek

BOTAŞ, çevreye duyarlı ve sürdürülebilir deniz operasyonları hedefi doğrultusunda önemli bir adım atarak Deniz Temizlik ve Petrol Toplama Gemisi Projesini ASFAT (Askeri Fabrika ve Tersane İşletme A.Ş.) iş birliğiyle hayata geçirmek için çalışmalara başladı. Proje kapsamında imal edilecek Deniz Temizlik ve Petrol Toplama Gemisi marifetiyle ulusal ve uluslararası sularda; çevre hassasiyetine özen gösterilerek petrol toplama ve deniz temizlik faaliyetleri sürdürülecek. Bu proje sayesinde deniz kirliliğine acil müdahale kapasitesi artırılırken, çevre koruma faaliyetleri yerli ve milli üretim yaklaşımıyla güçlendiriliyor. Geminin, 2025 yılında devreye girmesi planlanmaktadır.

5312 Sayılı Kanun ve Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümleri kapsamında deniz yüzeyinde petrolden dolayı oluşabilecek kirlilikleri toplamaya yarayan özel donanıma sahip Deniz Temizlik ve Petrol Toplama Gemisiyle; gemilerden kaynaklanan sintine, slaç, slop, kirli yağ, çöp ve pis su atıklarının transferine dair faaliyetler güvenli bir şekilde yürütülecek. Ayrıca, deniz yüzeyinden petrol toplama, gemilerden sıvı ve katı atık alımı, bariyer serme ve toplama, gemiden denize harici skimmer indirme ve kaldırma operasyonları, yangın söndürme ve yüzer depolama tankı çeki hizmeti gibi birçok kritik faaliyet gemiyle tek başına yürütebilecektir.

Deniz kirliliğine acil müdahalede tasarım başta olmak üzere önemli yenilikleri barındıran ve dünyada muadili olmayan bu proje ile BOTAŞ Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü Terminali, dünyanın önde gelen kıyı tesislerinden biri haline gelmesi hedefleniyor.

EKONOMİK KALKINMA VE İSTİHDAM

Değer üretiyoruz, kalkınmayı sürdürüyoruz

BOTAŞ, Türkiye'nin ekonomik kalkınmasında ve enerji arz güvenliğinde stratejik bir role sahiptir. Ülke genelinde yürütülen enerji iletim, depolama ve altyapı yatırımlarıyla hem bölgesel kalkınmayı desteklemekte hem de sanayi, ticaret ve hane halklarının kesintisiz enerjiye erişimini güvence altına almaktadır. Kamu yararı odaklı yaklaşımıyla hareket eden kuruluş, faaliyetleri aracılığıyla doğrudan ve dolaylı olarak istihdam yaratmakta, yerli üretimi teşvik etmekte ve kamu ekonomisine önemli katkılar sunmaktadır.

Yerli sanayinin güçlendirilmesi, BOTAŞ'ın öncelikli hedeflerinden biridir. Kuruluş, Milli SCADA Sistemi, KOVAN Kurumsal Kaynak Yönetim Sistemi, Deniz Temizlik ve Petrol Toplama Gemisi, Çift Yakıtlı Römorkörler gibi yerli ve milli projelerle hem teknoloji üretim kapasitesini artırmakta hem de yurt dışı lisans bağımlılığını azaltmaktadır. Savunma sanayii, tersaneler ve mühendislik firmalarıyla yapılan iş birlikleri sayesinde yerli üretim ekosistemi desteklenmekte, Ar-Ge faaliyetleriyle teknolojik katma değer yaratılmaktadır.

Bölgesel kalkınmaya katkı, BOTAŞ yatırımlarının bir diğer önemli boyutudur. Boru hattı, LNG ve depolama projeleri Türkiye'nin farklı bölgelerinde altyapı gelişimini hızlandırmakta; bu yatırımlar aracılığıyla yerel işletmeler, taşeronlar ve tedarikçiler ekonomiye entegre edilmektedir. Her yeni yatırım, BOTAŞ faaliyet alanlarında istihdamı artırarak yerel ekonomik canlılığa doğrudan katkı sağlamaktadır.

Doğrudan istihdamın yanı sıra, BOTAŞ'ın faaliyetleri taşeron, yüklenici ve hizmet sağlayıcı firmalar aracılığıyla geniş bir istihdam zinciri oluşturmaktadır. Güvenlik, bakım, inşaat, gibi alanlarda çok sayıda personel istihdam edilmekte; FSRU, Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama ve LNG tesisleri gibi büyük projeler yeni iş olanakları yaratmaktadır.

BOTAŞ tarafından, yüksekokul ve üniversite öğrencilerine yönelik staj programları düzenlenmekte; stajyerler gelişim modülleriyle desteklenmekte, kuruluş kültürü ve teknik bilgi aktarımı sağlanmaktadır. Ancak yasal düzenlemeler gereği, staj sonrası doğrudan istihdam imkânı bulunmamaktadır.

Enerji arz güvenliğinin teminatı olan BOTAŞ, doğal gazın güvenli, sürdürülebilir ve ekonomik şekilde teminiyle sanayinin rekabet gücünü artırmakta, enerji fiyat istikrarını desteklemekte ve kamu ekonomisine önemli düzeyde katkı sağlamaktadır. Böylece BOTAŞ, yalnızca enerji sektörünün değil, Türkiye'nin ekonomik büyümesinin ve istihdam kapasitesinin de itici güçlerinden biri olmaya devam etmektedir.

BOTAŞ, yarattığı ekonomik değeri şeffaflık ilkesiyle izlemektedir. 2024 yılı itibarıyla kuruluşun faaliyet gelirleri, çalışan maaş ve yan hak ödemeleri, yatırım harcamaları ve kamuya yapılan vergi ve temettü ödemeleriyle birlikte ülke ekonomisine toplam 44,9 milyar TL düzeyinde katkı sağlamıştır. Bu tutarın yaklaşık % 58,5'i yatırım ve bakım harcamalarına, % 13,4'ü çalışan giderlerine, % 28,1'i kamu ödemelerine yönelmiştir.

EKLER

- Ek 1: Performans Göstergeleri
- Ek 2: Sera Gazı Emisyonları Doğrulama Beyanı
- Ek 3: GRI İçerik Endeksi

Lütfen ulaşmak istediğiniz bölümün üzerine tıklayınız.

EK 1: PERFORMANS GÖSTERGELERİ

ÇEVRESEL PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Atık Yönetimi İzleme ve Kayıt Süreçleri

Faaliyet	İzleme Aralığı	Kayıtlar
Endüstriyel Atık Yönetim Planı Hazırlanması	3 yılda bir	• Onaylı Endüstriyel Atık Yönetim Planı • Atık Yönetimi Formu
Tehlikeli Atık Beyanı	Her yıl mart ayı sonuna kadar	• Tehlikeli Atık Beyan Formu • UATF • Atık Yönetimi Formu
Tehlikesiz Atık Beyanı	Yılda bir	• Tehlikesiz Atık Beyan Formu • Atık Yönetimi Formu
Atık Yağ Beyanı	Her yıl şubat ayı sonuna kadar	• Atık Yağ Analizi • Atık Yağ Beyan Formu • Atık Yönetimi Formu
Tehlikeli Atık Geçici Depolama	En fazla 180 gün	• Geçici Depolama İzni • Tehlikeli Atık Mali Sorumluluk Sigortası • Atık (Tehlikeli-Tehlikesiz) Teslim Formu • Atık Etiketi
Bitkisel Atık Yağ Teslimi	Her atık tesliminde	• UATF • Bitkisel Atık Yağ Envanter Formu
Bitkisel Atık Yağ Beyanı	Her yıl ocak ayından itibaren mart ayı sonuna kadar	• Bitkisel Atık Yağ Beyan Formu
Tıbbi Atık Bertarafı	Her atık tesliminde	• Atık teslim makbuzu • Tıbbi atık teslim formu
Tıbbi Atık Beyanı	Yılda bir	• Tıbbi Atık miktar bildirim yazısı
Geri kazanılabilir Atıkların Teslimi	Her atık tesliminde	• Atık (Evsel-Geri kazanılabilir) Teslim Formu • Atık teslim makbuzu
Gemi Atıkları Yönetimi	6 ayda bir	• Atık Kabul Tesisi Giriş Formu • Atık Kabul Tesisi Çıkış Formu • Gemi Atıkları Envanter Formu • Atık Transfer Formu • Atık Bildirim Formu
Atık Kabul Tesisi Onay Belgesi İşlemleri	3 yılda bir	• Atık Kabul Tesisi Onay Belgesi

2024 Yılı Atık Yönetimi Performansı

Tesis Adı	**2024 Yılı Atık Miktarı** (ton) (Sıfır Atık Hariç) ***Geri Kazanılan**	**2024 Yılı Atık Miktarı** (ton) (Sıfır Atık Hariç) ***Bertaraf Edilen**
Doğal Gaz İletim ve Piyasa İşlemleri Daire Başkanlığı	7,03	5,35
Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü	2.378,63	-
Silivri İşletme Müdürlüğü	0,30	70,26
Doğal Gaz İletim I. Bölge Müdürlüğü	71,31	
Doğal Gaz İletim II. Bölge Müdürlüğü	13,08	0,01
Doğal Gaz İletim III. Bölge Müdürlüğü	13,36	
Doğal Gaz İletim IV. Bölge Müdürlüğü	-	38,11
Tuz Gölü İşletme Müdürlüğü	-	212,3
LNG İşletme Müdürlüğü	42.366,00	26.153
TOPLAM	44.849,73	26.479,03

** MOTAT üzerinden atık çıkışları yapılan tehlikeli atıklar.*

2024 Yılı Sıfır Atık Geri Kazanım Tablosu (Merkez Kampüs)

Atık Türü	Miktar (ton)	Enerji (kWh)	Petrol (varil)	Sera Gazı Azaltım (ton CO_2)	Depolama Alanı (m^3)	Su (m^3)	Ağaç (adet)
Kâğıt	7,83	32.107,1	21,53	9,79	27,41	219,24	145
Plastik	2,22	12.818,28	40,00	3,33	58,83	5,55	
Metal	0,21	2.940,00	9,45	2,00	0,30	3,15	
Cam	2,83	1.556,50	2,26	1,13	4,25	4,25	
*Bitkisel yağ	0,75						
Tıbbi atık	0,02						
Toplam	13,87	49.421,88	73,24	16,25	90,79	232,19	145

**BOTAŞ'ın yemekhane faaliyetlerinden kaynaklanan bitkisel atık yağlar, 638 ton biyodizele dönüştürülerek ekonomiye kazandırılmıştır.*

EK 1

2024 Yılı Sıfır Atık Geri Kazanım Tablosu (İşletme ve Bölge Müdürlükleri)

2024 Yılı Sıfır Atık Geri Kazanım Tablosu, BOTAŞ bünyesinde faaliyet gösteren Doğal Gaz İletim I., II., III. ve IV. Bölge Müdürlükleri ile Petrol İşletmeleri, LNG, Karadeniz, Akdeniz, Orta Anadolu, Güney Marmara, Ege, Trakya, Güneydoğu Anadolu, Silivri, Tuz Gölü ve Doğal Gaz İletim ve Piyasa İşlemleri Daire Başkanlığı'ndan elde edilen verilerin birleştirilmesiyle hazırlanmıştır. Tablo, söz konusu müdürlüklerin 2024 yılına ait atık türlerine göre geri kazanım miktarlarını ve çevresel kazanımlarını toplam bazda sunmaktadır.

Atık Türü	Miktar (ton)	Enerji (kWh)	Petrol (varil)	Sera Gazı Azaltım (ton CO_2)	Depolama Alanı (m^3)	Su (m^3)	Ağaç (adet)
Kâğıt	73,07	299.587	176,23	241,13	241,13	1.937,36	1.242
Plastik	12,45	71.922	42,31	21,17	82,42	22,41	
Metal	4,25	59.500	35	38,68	0,85	5,95	
Cam	4,8	3.120	1,84	1,44	0,96	1,44	
Geri dönüşemeyen	90,96						
Bitkisel yağ	2,8						
Elektronik Atıklar	0,32						
Pil	0,08						
Tıbbi atık	0,42						
Toplam	189,15	434.129	255,37	302,42	326,36	1.967	1.242

2024 Yılı Su Tüketimi Verileri (Tesis Bazında)

Tesis Adı	Su Tüketim Verisi (m^3)
Genel Müdürlük	10.372
LNG İşletme Müdürlüğü	225.790
Eskişehir Kompresör	10.655
Silivri İşletme Müdürlüğü	36.050
Doğal Gaz İletim I. Bölge Müdürlüğü	98.250
Petrol İşletmeleri	634.000

2024 Yılı Toplam Su Kullanımı ve Geri Kazanım Verileri

Su kullanım verileri	(m^3)
Yüzey Suyu kullanımı	3.200
Yeraltı Suyu kullanımı	223.740
Deniz Suyu kullanımı	154.897.000
Toplam Su Tüketimi	155.123.940
Arıtılan Toplam Su Miktarı	264.187
Geri Kazanılan Toplam Su Miktarı	263.512

2024 Yılı Sera Gazı Emisyon Verileri (Kapsam 1, 2 ve 3)

Kapsam	(tCO_2e)
Kapsam 1	380.411,84
Kapsam 2	78.225,39
Toplam	458.637,23

EK 1

2024 Yılı Enerji Tüketimi ve Verimlilik Verileri

Enerji Türü	Birim	
Elektrik Tüketimi	kWh	220.744.000
Yenilenebilir Kaynaklı Elektrik Tüketimi	kWh	28.428.227,60
Doğalgaz Tüketimi	Sm3	195.327.000
Diğer (motorin)	GJ	88.382
Benzin	GJ	7.198
Toplam Enerji Tüketimi	TEP	182.780
Yıllık Enerji Tasarrufu	%	0,68

Yenilenebilir Enerji Yatırımları ve Üretim Verileri (2024)

	Rüzgâr Enerji Santrali Silivri İşletme Müdürlüğü	**Güneş Enerji Santrali** Tuz Gölü İşletme Müdürlüğü	**Güneş Enerji Santrali** Petrol İşletmeleri Bölge Müdürlüğü	**Güneş Enerji Santrali** Doğal Gaz İletim ve Piyasa İşlemleri Daire Başkanlığı	**TOPLAM**
Toplam Kurulu Güç (kW)	4.200	3.000	6.000	1.000	14.200
2024 Yılında Gerçekleşen Üretim (MWh)	10.559,00	5.590,00	10.211,00	2.072,54	28.432,54
2024 Yılında Gerçekleşen CO_2 Azaltımı (ton)	7.685	7.470	-	1.003	16.158,00
Yıllık CO_2 Azaltım Potansiyeli (ton)	8.007	8.024	5.904	871	22.806,00
2024 Yılında Proje Yatırımı için Harcanan Miktar (TL)	55.650.913,00	200.000,00	-	-	55.850.913,00
2024 Yılında Proje İşletme ve Onarımı için Harcanan Miktar (TL)	1.863.889,00	-	-	-	1.863.889,00
Proje Toplam Yatırım Maliyeti (TL)	229.275.936,00	5.300.000,00	298.227.590,00	23.000.000,00	555.803.526,00
2024 Yılı Ekonomik Kazanç (TL) *(gerek satılan elektrikten gerek şebeke elektriğine ikameden kullanılan tasarruf)*	29.134.170,00	23.606.799,00	39.788.328,00	7.572.250,00	100.101.547,00

Emisyon Ölçüm Sonuçları (2022–2024)

Tesis Adı	Emisyon Ölçüm Tarihi	Emisyon Kaynağı	Parametre (mg/Nm^3)					
			CO	NO_2	NO	SO_2	Toz	Baca Dışı Kütlesel Debi
BOTAŞ LNG Terminal İşletmesi Şubesi	2024	PK1	0,3129	1,4085	0,8708	0	0,0080	-
		PK2	0,2682	1,4850	20,9109	0	0,0190	-
		PK3	0,2492	1,3678	0,8455	0	0,0172	-
BOTAŞ Silivri İşletme Müdürlüğü	2023	Termal Oksitleyici - 1A Bacası	0,0785	0,0276	0,0180	0,000	0,0107	-
		Termal Oksitleyici - 1B Bacası	0,0772	0,0362	0,0236	0,000	0,0103	-
		Termal Oksitleyici - 1C Bacası	0,0447	0,0775	0,0505	0,000	0,0107	-
		Termal Oksitleyici Bacası-2	0,1286	0,0248	0,0162	0,000	0,0109	-
		Gaz Isıtıcı Bacası - A1	0,000	0,1087	0,0702	0,000	0,0031	-
		Gaz Isıtıcı Bacası - B1	0,000	0,0944	0,0605	0,000	0,0025	-
		Gaz Isıtıcı Bacası -C	0,000	0,1003	0,0631	0,000	0,0027	-
		Mars 100 Gaz Türbin Bacası-A	3,0292	2,8831	1,8803	0,0780	0,5096	-
		Mars 100 Gaz Türbin Bacası-B	3,5659	2,9281	1,9096		0,4694	-
		Mars 100 Gaz Türbin Bacası-C	4,1316	3,0602	1,9958	0,3285	0,4647	-
		TAURUS 60 Türbin Bacası	1,8699	1,4016	0,9141	0,1685	0,2779	-
		Bağlantı Ekipmanları	-	-	-	-	-	3,00527
BOTAŞ CS 11 Doğubayazıt Kompresör İstasyonu	2024	Kazan 1 Bacası	0,000	0,318	0,195	0,131	0,004	-
		Kazan 2 Bacası	0,000	0,238	0,145	0,112	0,003	-
		Kazan 3 Bacası	0,000	0,154	0,090	0,174	0,004	-
		Ünite 1 Bacası	0,000	19,389	11,755	2,914	-	-
		Ünite 2 Bacası	0,000	25,618	15,675	2,851	-	-
		Ünite 3 Bacası	0,000	21,468	13,233	1,260	-	-
		Ünite 4 Bacası	0,000	20,527	12,640	1,252	-	-

EK 1

Emisyon Ölçüm Sonuçları (2022–2024)

Tesis Adı	Emisyon Ölçüm Tarihi	Emisyon Kaynağı	Parametre (mg/Nm^3)					
			CO	NO_2	NO	SO_2	Toz	Baca Dışı Kütlesel Debi
BOTAŞ Erzincan CS-14 Kompresör İstasyonu	2024	Kazan 1 Bacası	0,000	0,077	0,042	0,000	0,002	-
		Kazan 2 Bacası	0,000	0,091	0,051	0,000	0,003	-
		Ünite 1 Bacası	0,000	7,462	4,115	0,000	-	-
		Ünite 2 Bacası	0,000	7,491	4,155	0,000	-	-
		Ünite 3 Bacası	0,000	15,729	9,558	0,000	-	-
		Ünite 4 Bacası	0,000	15,329	9,354	0,000	-	-
BOTAŞ Doğal Gaz İletim II. Bölge Müdürlüğü Ambarlı CS-2 Kompresör Birim Başmühendisliği	2024	Ünite A Yağ Buharı Bacası	-	-	-	-	-	-
		Ünite B Yağ Buharı Bacası	-	-	-	-	-	-
		Ünite C Yağ Buharı Bacası	-	-	-	-	-	-
		Ünite A Bacası	1,3148	13,2581	14,5508	0	-	-
		Ünite B Bacası	1,3148	12,7687	8,3274	0	-	-
		Ünite C Bacası	0,4941	14,5508	9,4896	0	-	-
BOTAŞ Eskişehir CS-5 Kompresör İstasyonu	2024	Kazan -1 Bacası	0,04995	0,17620	0,10075	0	0,00558	-
		Kazan -2 Bacası	0,08075	0,19019	0,11100	0	0,00722	-
		Ünite-1 Bacası	0,53822	3,58419	2,01748	0	-	-
		Ünite-2 Bacası	0,74657	4,16944	2,33364	0	-	-
		Ünite-3 Bacası	0,52592	2,73529	1,56452	0	-	-
		Ünite-4 Bacası	1,02681	4,30914	2,53482	0	-	-
BOTAŞ Çorum CS-13 Kompresör İstasyonu	2024	Ünite 1 Bacası	1,8084	4,9206	3,0880	<0,0001	-	-
		Ünite 2 Bacası	2,0599	8,9057	5,8081	<0,0001	-	-
		Ünite 3 Bacası	2,0096	6,6029	3,9474	<0,0001	-	-
BOTAŞ Petrol İşletmeleri GM	2024	-	-	-	-	-	-	-
BOTAŞ Batman Dörtyol Boru Hattı	2024	Sıcak Su Kazanı Bacası-3	0,032	0,251	0,155	0,013	0,0013	-
BOTAŞ Diyarbakır İst.	2024	Kazan Bacası	0,055	0,101	0,062	0,001	0,0004	-

Emisyon Ölçüm Sonuçları (2022–2024)

Tesis Adı	Emisyon Ölçüm Tarihi	Emisyon Kaynağı	Parametre (mg/Nm^3)					
			CO	NO_2	NO	SO_2	Toz	Baca Dışı Kütlesel Debi
BOTAŞ CS- 12 Sivas Kompresör İstasyonu	2024	Kazan 1 Bacası	0,000	0,1272	0,0829	0	0,0104	-
		Kazan 2 Bacası	0,000	0,3528	0,2176	0	0,0098	-
		Ünite 1 Bacası	3,7347	10,262	6,3741	0	-	-
		Ünite 2 Bacası	2,9041	7,6445	4,8088	0	-	-
		Ünite 3 Bacası	3,0359	10,141	6,3972	0	-	-
		Ünite 4 Bacası	2,8983	10,203	6,3472	0	-	-
BOTAŞ Mucur CS-16 Kompresör İstasyonu	2024	Kazan 1 Bacası	0,00552	0,20757	0,12468	0,000	0,00658	-
		Kazan 2 Bacası	0,00763	0,24091	0,14653	0,000	0,00697	-
		Ünite 1 Bacası	3,18369	16,31638	10,00422	0,000	-	-
		Ünite 2 Bacası	2,96632	15,71750	9,30103	0,000	-	-
BOTAŞ Karadeniz İşletme Müdürlüğü Şubesi	2024	Gaz Skid Isıtıcı 1 Bacası	0,0258	0,0796	0,0519	0,0037	0,0011	-
		Gaz Skid Isıtıcı 2 Bacası	0,0064	0,0958	0,0624	0,0083	0,0005	-
		Heater 1 Bacası	0,0451	1,1544	0,7528	0,0559	-	-
		Heater 2 Bacası	0,2625	1,6492	1,0755	< 0,032	-	-
		Heater 3 Bacası	0,1238	0,9847	0,6422	< 0,0269	-	-
		Heater 4 Bacası	0,2196	1,3214	0,8618	< 0,0251	-	-
		Heater 5 Bacası	0,0939	0,8125	0,5299	< 0,0225	-	-
		Heater 6 Bacası	0,1896	1,6350	1,0663	0,0094	-	-
		Heater 7 Bacası	0,1544	1,6788	1,0948	< 0,0305	-	-
		Heater 8 Bacası	0,1578	1,5909	1,0376	< 0,0313	-	-
Hanak Kompresör Birim Başmühendisliği	2024	Kazan 1 Bacası	0,000	0,025	0,013	0,000	0,001	-
		Kazan 2 Bacası	0,000	0,034	0,020	0,000	0,001	-
		Kazan 3 Bacası	0,000	0,067	0,040	0,000	0,002	-
		Ünite 1 Bacası	0,000	1,910	1,060	0,000	-	-
		Ünite 2 Bacası	0,000	1,825	1,041	0,000	-	-
		Ünite 3 Bacası	0,000	1,721	0,963	0,000	-	-
		Ünite 4 Bacası	0,000	3,654	2,029	0,000	-	-
Sınır Değerler								
SKHKKY Ek-3d		50 (Yakma Tesisleri) 5 (Diğer Tesisler için)	-	20	60	10	-	
SKHKKY Ek-2 Baca		500	40	-	60	10	-	
SKHKKY Ek-2 Baca Dışı		50	4	-	6	1	3	

EK 1

SOSYAL PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Bu tablo, BOTAŞ çalışanlarının cinsiyet, yaş, pozisyon, eğitim düzeyi, çalışma biçimi ve hizmet sürelerine göre dağılımını göstermektedir. Veriler, kuruluşun 2024 yılı insan kaynakları kayıtlarına dayanmaktadır.

Çalışan Profili ve Demografik Dağılım (2024)

Toplam Çalışan Sayısı			
Kapsam içi: 1.513		Kapsam dışı: 1.414	
Kadın: 101	Erkek: 1.412	Kadın: 353	Erkek: 1.061

Yöneticiler		Yönetim Kurulu	
Kadın: 32	Erkek: 211	Kadın: 0	Erkek: 5

30 yaş altı çalışan sayısı		30-50 yaş aralığında çalışan sayısı	
Kadın: 78	Erkek: 487	Kadın: 271	Erkek: 1.453

50 yaş üstü çalışan sayısı		Engelli çalışan sayısı	
Kadın: 105	Erkek: 533	Kadın: 26	Erkek: 94

Çalışma sürelerine göre çalışan sayısı			
Tam Zamanlı: 2.915		Yarı Zamanlı: 12	
Kadın: 443	Erkek: 2.472	Kadın: 11	Erkek: 1

2024 yılında işe başlayan çalışan sayısı		2024 yılında doğum iznine ayrılan kadın sayısı
Kadın: 32	Erkek: 204	15

2024 yılında doğum iznine çıkıp dönen kadın çalışan oranı		Çalışan Devir Oranı	
%100		Kadın: %6	Erkek: %7,5

Çalışanların ortalama hizmet süresi		Lise ve altı eğitim seviyesine sahip çalışan sayısı	
Kadın: 14,29	Erkek: 13,09	Kadın: 22	Erkek: 414

Lisans düzeyinde eğitim seviyesine sahip çalışan sayısı (YK dahil)		Lisans üstü eğitim seviyesine sahip çalışan sayısı (YK dahil)	
Kadın: 299	Erkek: 1.685	Kadın: 133	Erkek: 379

EK 2: SERA GAZI EMİSYONLARI DOĞRULAMA BEYANI

QSI

CERTIFICATION & INSPECTION

Greenhouse Gas Verification Statement

Sera Gazı Doğrulama Beyanı

BOTAŞ BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA A.Ş.

Organizational Boundaries / Organizasyonel Sınırlar

Üniversiteler Mah. 1598. Cad. Bilkent Plaza Küme Evleri, A1-A2 Blok No:1-1A, 06800, Bilkent/Ankara

The Greenhouse Gas emissions inventory has been verified to meet the standard requirements specified below according to ISO 14064-3:2019 / *Sera Gazı emisyonları envanterinin, ISO 14064-3:2019'a göre aşağıda belirtilen standart gerekliliklerini karşıladığı doğrulanmıştır.*

GHG PROTOCOL

Scope 1 - Direct emissions / *Doğrudan emisyonlar*	380.411,84	t CO_2 eq
Scope 2- Location based purchased energy emissions / *Lokasyon bazlı satın alınan enerji emisyonlar*	78.225,39	t CO_2 eq
Scope 3- Other indirect emissions / *Diğer dolaylı emisyonlar*	-	t CO_2 eq
Total Location Based Emissions / *Toplam Lokasyon Bazlı Emisyonlar*	**458.637,23**	**t CO_2 eq**
Total Market Based Emissions / *Toplam Market Bazlı Emisyonlar*	**458.637,23**	**t CO_2 eq**
Biogenic Emissions / *Biyojenik Emisyonlar*	-	t CO_2 eq
Purchased renewable energy emission allowance / *Satın alınan yenilenebilir enerji emisyon karşılığı*	-	t CO_2 eq
Scope 2- Market based purchased energy emissions / *Market bazlı satın alınan enerji emisyonlar*	78.225,39	**t CO_2 eq**
Renewable energy references / *Yenilenebilir enerji referansları:*		
Credits from GHG Scheme / Satın alınan krediler	-	t CO_2 eq
Credits references / Kredi referansları		

Level of Assurance	:	Reasonable / Makul	Verification Report Date	:	12.08.2025
Reporting Period	:	01.01. 2024 – 31.12. 2024	Statement No	:	SG-GNL-470 / 2024

Approved by / Onaylayan
Okay Kayhanlı – Genel Müdür

Carbon Verified Company

QSI Belgelendirme, Muayene ve Test Hizmetleri Ltd. Şti.
Beytepe Mah. 5397 Sokak, Mira Ofis B1 Blok D:2, Çankaya – Ankara
Tel : +90 312 472 60 67 Faks : +90 312 472 60 68
E-mail: info@qsi.com.tr Web: www.qsi.com.tr

EK 3: GRI İçerik Endeksi

GRI Content Index – Advanced Service kapsamında, GRI Services, içerik endeksinin GRI Standartlarına uygun olarak raporlama gerekliliklerine uygun bir şekilde sunulduğunu ve endekste yer alan bilgilerin paydaşlar için açık ve erişilebilir bir şekilde yer aldığını gözden geçirmiştir. Bu hizmet, raporun Türkçe versiyonu üzerinde gerçekleştirilmiştir.

KULLANIM BEYANI	Boru Hatları İle Taşımacılık A.Ş. (BOTAŞ) 01.01.2024-31.12.2024 dönemi için GRI Standartlarına uygun olarak raporlama yapmıştır.
Kullanılan GRI 1 Standardı	GRI 1: Temel 2021
Uygulanan GRI Sektör Standardı	GRI 11: Oil and Gas Sector 2021

GRI STANDARDI	BİLDİRİM	RAPOR İÇİNDEKİ KONUM	SAYFA NO	RAPORLANMAMA DURUMU			GRI SEKTÖR STANDARDI REF. NO.
				RAPORLANMAYAN GEREKLİLİK (LER)	GEREKÇE	AÇIKLAMA	
GENEL BİLDİRİMLER							
GRI 2: Genel Bildirimler 2021	2-1 Kurum bilgileri	Bir Bakışta BOTAŞ Dünden Bugüne BOTAŞ	15-18 25-26				
	2-2 Sürdürülebilirlik raporlamasına dahil edilen kuruluşlar	Rapor Hakkında	8				
	2-3 Raporlama periyodu, sıklığı ve iletişim bilgisi	Rapor Hakkında	7				
	2-4 Önceki raporlara göre yeniden düzenlenen bilgi	Rapor Hakkında	7				
	2-5 Dış Denetim	Rapor Hakkında	8				
	2-6 Faaliyetler, değer zinciri ve diğer iş ilişkileri	Bir Bakışta BOTAŞ Hizmetler ve Operasyon Alanları Arge İnovasyon ve Değer Zinciri	15-16 31-32 145-146				
	2-7 Çalışanlar	Çalışma Hayatı ve İnsan Sermayesi Çalışan Hakları ve Çalışma Koşulları EK 1 Sosyal Performans Göstergeleri Çalışan Profili ve Demografik Dağılım	123 124-125 169				
	2-8 Taşeron firmaya ait çalışanlar	İnsan Hakları ve Çeşitlilik, Kapsayıcılık ve Eşitlik	135				
	2-9 Yönetişim yapısı	Organizasyon Yapısı Kurumsal Sürdürülebilirlik Yönetişim Yapısı	53-56 89-90				
	2-10 En yüksek yönetişim organının üyelerinin yetkinlik ve yeterliliklerinin belirlenme süreci	Organizasyon Yapısı	53-56				
	2-11 En yüksek yönetişim organının başkanı	Organizasyon Yapısı	53-56				
	2-12 En yüksek yönetişim organının kuruluşun faaliyetleri kaynaklı oluşan etkilerin yönetilmesindeki rolü	Organizasyon Yapısı Kurumsal Sürdürülebilirlik Yönetişim Yapısı	53-56 89-90				
	2-13 Faaliyet kaynaklı oluşan etkilerin yönetilmesinde sorumluluk iradesi	Organizasyon Yapısı Kurumsal Sürdürülebilirlik Yönetişim Yapısı	53-56 89-90				
	2-14 Sürdürülebilirlik raporlamasında en yüksek yönetişim organının rolü	Yönetim Kurulu Başkan Mesajı Kurumsal Sürdürülebilirlik Yönetişim Yapısı	9-10 89-90				
	2-15 Çıkar çatışmaları	Etik İlkeler Etik Yönetimi ve Etik Komisyonu	65 66				
	2-16 Kritik konuların iletilmesi	Organizasyon Yapısı Kurumsal Sürdürülebilirlik Yönetişim Yapısı	53-56 89-90				
	2-17 En üst yönetişim organının kolektif bilgi ve yetkinliği	Organizasyon Yapısı	53-56				

EK 3

GRI STANDARDI	BİLDİRİM	RAPOR İÇİNDEKİ KONUM	SAYFA NO	RAPORLANMAMA DURUMU			GRI SEKTÖR STANDARDI REF. NO.
				RAPORLANMAYAN GEREKLİLİK (LER)	GEREKÇE	AÇIKLAMA	
GRI 2: Genel Bildirimler 2021	2-18 En yüksek yönetişim organının performansının değerlendirilmesi	Organizasyon Yapısı	53-56				
	2-19 Ücret politikaları	Eşit Ücret ve Ücretlendirme Politikaları	135				
	2-20 Ücretlerin belirlenmesine yönelik süreç	Eşit Ücret ve Ücretlendirme Politikaları	135				
	2-21 Yıllık toplam ücret oranı	-	-	2-21	Confidentiality constraints	Kuruluş, kamu kurumu olması sebebiyle gizlilik kuralları nedeniyle paylaşılamamaktadır.	
	2-22 Sürdürülebilir kalkınma stratejisine ilişkin açıklama	BOTAŞ Sürdürülebilirlik Stratejisi ve Yaklaşımı	91-92				
	2-23 Politika taahhütleri	Entegre Yönetim Sistemi ve Sertifikalar BOTAŞ Sürdürülebilirlik Stratejisi ve Yaklaşımı Çalışma Hayatı ve İnsan Sermayesi	57-58 91-92 123				
	2-24 Politika taahhütlerinin uygulanması	Organizasyon Yapısı BOTAŞ'ta Sürdürülebilirlik Yönetimi Çalışmaları Kurumsal Sürdürülebilirlik Yönetişim Yapısı Çalışma Hayatı ve İnsan Sermayesi Çalışan Memnuniyeti, Eğitim ve Gelişim	53-56 69-70 89-90 123 131-132				
	2-25 Olumsuz etkileri iyileştirmeye yönelik süreçler	Kurumsal Sürdürülebilirlik Yönetişim Yapısı BOTAŞ Sürdürülebilirlik Stratejisi ve Yaklaşımı	89-90 91-92				
	2-26 Danışma ve endişe bildirimine yönelik mekanizmalar	İnsan Hakları ve Çeşitlilik, Kapsayıcılık ve Eşitlik Müşteri Memnuniyeti ve Hizmet Kalitesi	133 149				
	2-27 Yasal mevzuata uyum	Sürdürülebilirlik Yolculuğu Organizasyon Yapısı	11 54				
	2-28 Kurumsal üyelikler	Sektörel Üyelikler	61				
	2-29 Paydaş katılımına yaklaşım	Paydaş Yönetimi Sendikal Haklar ve İnsan Haklarına Uyum	59-60 135-137				
	2-30 Toplu iş sözleşmeleri	EK 1 Sosyal Performans Göstergeleri Çalışan Profili ve Demografik Dağılım	169				
ÖNCELİKLİ KONULAR							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-1 Öncelikli konuların belirlenmesine yönelik süreç	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi	83-84				
	3-2 Öncelikli konuların listesi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi	86				
Biyoçeşitlilik							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Biyoçeşitlilik ve Ekosistemler	83-84 114-119				11.4.1
GRI 101: Biodiversity 2024	101-1 Biyoçeşitlilik kaybını durdurmaya ve tersine çevirmeye yönelik politikalar	Biyoçeşitlilik ve Ekosistemler	114-119				11.4.2
	101-2 Biyoçeşitlilik üzerindeki etkilerin yönetimi	Biyoçeşitlilik ve Ekosistemler	114-119				11.4.3
	101-4 Biyoçeşitlilik üzerindeki etkilerin belirlenmesi	Biyoçeşitlilik ve Ekosistemler	115-116				11.4.4
	101-5 Biyoçeşitlilik üzerindeki etkilerin görüldüğü konumlar	Biyoçeşitlilik ve Ekosistemler	114-119				11.4.5
	101-6 Biyoçeşitlilik kaybının doğrudan nedenleri	Biyoçeşitlilik ve Ekosistemler	114-119				11.4.6
	101-7 Biyoçeşitliliğin durumundaki değişiklikler	Biyoçeşitlilik ve Ekosistemler	115-116				11.4.7
	101-8 Ekosistem hizmetleri	Biyoçeşitlilik ve Ekosistemler	114-119				11.4.8

EK 3

GRI STANDARDI	BİLDİRİM	RAPOR İÇİNDEKİ KONUM	SAYFA NO	RAPORLANMAMA DURUMU			GRI SEKTÖR STANDARDI REF. NO.
				RAPORLANMAYAN GEREKLİLİK (LER)	GEREKÇE	AÇIKLAMA	
Enerji Verimliliği ve Yönetimi							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi İklim Değişikliği Uyum, Dayanıklılık ve Geçiş	83-84 102-111				11.1.1
GRI 302: Enerji 2016	302-1 Kuruluş içi enerji tüketimi	İklim Değişikliği Uyum, Dayanıklılık ve Geçiş EK 1 Çevresel Performans Göstergeleri 2024 Yılı Enerji Tüketimi ve Verimlilik Verileri	104-108, 111 165				11.1.2
	302-2 Kuruluş Dışındaki Enerji Yönetimi	BOTAŞ'ın Sürdürülebilirlik Hedefleri Sürdürülebilirlik Tedarik Zinciri Yönetimi	87-88 146-147				11.1.3
	302-3 Enerji yoğunluğu	İklim Değişikliği Uyum, Dayanıklılık ve Geçiş Ek 1 Çevresel Performans Göstergeleri 2024 Yılı Enerji Tüketimi ve Verimlilik Verileri	102-111 165				11.1.4
	302-4 Enerji tüketiminin azaltılması	İklim Değişikliği Uyum, Dayanıklılık ve Geçiş	104-108				
	302-5 Ürün ve hizmetlerde gerekli enerjinin azaltımı	İklim Değişikliği Uyum, Dayanıklılık ve Geçiş	104-108				
Sera Gazı Emisyonları ve Yönetimi							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Sera Gazı Emisyonları	83-84 101				11.1.1
GRI 305: Emisyonlar 2016	305-1 Direkt (Kapsam 1) GHG emisyonları	Sera Gazı Emisyonları EK 1 Çevresel Performans Göstergeleri 2024 Sera Gazı Emisyon Verileri EK 1 Çevresel Performans Göstergeleri Sera Gazı Emisyonları Doğrulama Beyanı	101 164 170				11.1.5
	305-2 Dolaylı (Kapsam 2) GHG emisyonları	Sera Gazı Emisyonları EK 1 Çevresel Performans Göstergeleri 2024 Sera Gazı Emisyon Verileri EK 1 Çevresel Performans Göstergeleri Sera Gazı Emisyonları Doğrulama Beyanı	101 164 170				11.1.6
	305-3 Diğer dolaylı (Kapsam 3) sera gazı emisyonları	Sürdürülebilirlik Tedarik Zinciri Yönetimi	147				11.1.7
	305-4 GHG emisyon yoğunluğu	Sera Gazı Emisyonları	101				11.1.8
Su ve Atıksu Yönetimi							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Su ve Atıksu Yönetimi	83-84 99-100				11.6.1
GRI 303: Su ve Atıksular 2018	303-1 Paylaşılan bir kaynak olarak su ile etkileşimler	Su ve Atıksu Yönetimi	99-100				11.6.2
	303-2 Su deşarjına ilişkin etkilerin yönetimi	Su ve Atıksu Yönetimi	99-100				11.6.3
	303-3 Su çekimi	Su ve Atıksu Yönetimi EK 1 Çevresel Performans Göstergeleri 2024 Yılı Su Tüketimi	99-100 164				11.6.4
	303-4 Su deşarjı	Su ve Atıksu Yönetimi EK 1 Çevresel Performans Göstergeleri 2024 Yılı Su Tüketimi	99-100 164				11.6.5
	303-5 Su tüketimi	Su ve Atıksu Yönetimi EK 1 Çevresel Performans Göstergeleri 2024 Yılı Su Tüketimi	99-100 164				11.6.6

EK 3

GRI STANDARDI	BİLDİRİM	RAPOR İÇİNDEKİ KONUM	SAYFA NO	RAPORLANMAMA DURUMU			GRI SEKTÖR STANDARDI REF. NO.
				RAPORLANMAYAN GEREKLİLİK (LER)	GEREKÇE	AÇIKLAMA	
Atık Yönetimi							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Atık Yönetimi ve Döngüsel Ekonomi	83-84 97-98				11.5.1
GRI 306: Atık 2020	306-1 Atık oluşumu ve atıkla ilgili önemli etkiler	Atık Yönetimi ve Döngüsel Ekonomi	97-98				11.5.2
	306-2 Atık ilişkili önemli etkilerin yönetimi	Atık Yönetimi ve Döngüsel Ekonomi EK 1 Çevresel Performans Göstergeleri Atık Yönetimi İzleme ve Kayıt Süreçleri	97-98 161				11.5.3
	306-3 Oluşan atıklar	Atık Yönetimi ve Döngüsel Ekonomi EK 1 Çevresel Performans Göstergeleri 2024 Atık Yönetimi Performansı	97-98 162				11.5.4
	306-4 Bertaraftan yönlendirilen atıklar	Atık Yönetimi ve Döngüsel Ekonomi EK 1 Çevresel Performans Göstergeleri 2024 Sıfır Atık Geri Kazanım Tablosu	97-98 162-163				11.5.5
	306-5 Bertarafa yönlendirilen atıklar	Atık Yönetimi ve Döngüsel Ekonomi EK 1 Çevresel Performans Göstergeleri 2024 Atık Yönetimi Performansı	97-98 162				11.5.6
Sürdürülebilir Tedarik Zinciri							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Sürdürülebilir Tedarik Zinciri Yönetimi	83-84 145-148				11.14.1
GRI 203: Dolaylı Ekonomik Etkiler 2016	203-2: Önemli dolaylı ekonomik etkiler	Ekonomik Kalkınma ve İstihdam	157-158				11.14.5
GRI 308: Tedarikçi Çevresel Değerlendirmesi 2016	308-1 Çevresel kriterler kullanılarak taranan yeni tedarikçiler	Sürdürülebilir Tedarik Zinciri Yönetimi	145-148				
	308-2 Tedarik zincirindeki olumsuz çevresel etkiler ve alınan önlemler	Sürdürülebilir Tedarik Zinciri Yönetimi	145-148				
Çalışan Deneyimi							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Çalışan Hayatı ve İnsan Sermayesi Çalışan Hakları ve Çalışma Koşulları Çalışan Memnuniyeti, Eğitim ve Gelişim	83-84 123 124-125 131-132				11.10.1
GRI 401: İstihdam 2016	401-1 Yeni işe alınan çalışanlar ve çalışan devir oranı	EK 1 Sosyal Performans Göstergeleri Çalışan Profili ve Demografik Dağılım	169				11.10.2
	401-2 Tam zamanlı çalışanlara sağlanan ve geçici veya yarı zamanlı çalışanlara sağlanmayan yan haklar	Çalışan Hakları ve Çalışma Koşulları	124				11.10.3
	401-3 Doğum izni	Kadın Çalışan Hakları ve Destekler	136				11.10.4 11.11.3
GRI 402: İşçi/Yönetim İlişkileri 2016	402-1 Operasyonel değişikliklere ilişkin asgari bildirim süreleri	İnsan Hakları ve Çeşitlilik, Kapsayıcılık ve Eşitlik	133				11.10.5
GRI 404: Eğitim ve Gelişim 2016	404-1 Çalışan başına yıllık ortalama eğitim saatleri	Çalışan Memnuniyeti, Eğitim ve Gelişim	131-132				11.10.6
	404-2: Çalışan becerilerini geliştirmeye yönelik programlar ve geçiş (destek programları	Çalışan Memnuniyeti, Eğitim ve Gelişim	131-132				11.10.7
GRI 414: Tedarikçi Sosyal Değerlendirmesi 2016	414-1 Sosyal kriterler kullanılarak değerlendirilen yeni tedarikçiler	Sürdürülebilir Tedarik Zinciri Yönetimi	145-148				11.10.8
	414-2 Tedarik zincirindeki olumsuz sosyal etkiler ve alınan önlemler	Sürdürülebilir Tedarik Zinciri Yönetimi	145-148				11.10.9

EK 3

GRI STANDARDI	BİLDİRİM	RAPOR İÇİNDEKİ KONUM	SAYFA NO	RAPORLANMAMA DURUMU			GRI SEKTÖR STANDARDI REF. NO.
				RAPORLANMAYAN GEREKLİLİK (LER)	GEREKÇE	AÇIKLAMA	
İş Sağlığı ve Güvenliği							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi İş Sağlığı ve Güvenliği	83-84 126-130				11.9.1
GRI 403: İş Sağlığı ve Güvenliği 2018	403-1 Iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi	İş Sağlığı ve Güvenliği	126-130				11.9.2
	403-2 Tehlike tanımlama, risk değerlendirmesi ve olay (kaza) incelemesi	İş Sağlığı ve Güvenliği İş Sağlığı ve Güvenliği	126-130				11.9.3
	403-3 İş sağlığı hizmetleri		126-130				11.9.4
	403-4 İş sağlığı ve güvenliği konularında çalışan katılımı, danışma ve iletişim	İş Sağlığı ve Güvenliği	126-130				11.9.5
	403-5 İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışan eğitimi	İş Sağlığı ve Güvenliği	126-130				11.9.6
	403-6 Çalışan sağlığının teşviki	İş Sağlığı ve Güvenliği	126-130				11.9.7
	403-7 İş ilişkileriyle doğrudan bağlantılı iş sağlığı ve güvenliği etkilerinin önlenmesi ve azaltılması	İş Sağlığı ve Güvenliği	126-130				11.9.8
	403-8 İş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi kapsamındaki çalışanlar	İş Sağlığı ve Güvenliği	126-130				11.9.9
	403-9 İş kaynaklı yaralanmalar	İş Sağlığı ve Güvenliği	126-130				11.9.10
	403-10 İş kaynaklı hasta vakaları	İş Sağlığı ve Güvenliği	126-130				11.9.11
İnsan Hakları, Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi İnsan Hakları ve Çeşitlilik, Kapsayıcılık ve Eşitlik	83-84 133-138				11.11.1 11.13.1
GRI 202: Pazar Varlığı 2016	202-2 Yerel topluluktan işe alınan üst yönetimin oranı	İnsan Hakları ve Çeşitlilik, Kapsayıcılık ve Eşitlik	134				11.11.2
GRI 405: Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği 2016	405-1 Yönetişim organlarının ve çalışanlarının çeşitliliği	İnsan Hakları ve Çeşitlilik, Kapsayıcılık ve Eşitlik EK 1 Sosyal Performans Göstergeleri Çalışan Profili ve Demografik Dağılım	133-138 169				11.11.5
	405-2 Kadınların temel ücret ve toplam ödemelerinin erkeklere oranı	İnsan Hakları ve Çeşitlilik, Kapsayıcılık ve Eşitlik	135				11.11.6
GRI 406: Ayrımcılık Yapmama 2016	406-1 Ayrımcılık vakaları ve alınan düzeltici önlemler	-	-		Not applicable	Ayrımcılık vakası olmamıştır.	11.11.7
GRI 407: Örgütlenme Özgürlüğü ve Toplu Pazarlık 2016	407-1: Örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık hakkının risk altında olabileceği operasyonlar ve tedarikçiler"	Sendikal Haklar ve İnsan Haklarına Uyum	137				11.13.2

EK 3

GRI STANDARDI	BİLDİRİM	RAPOR İÇİNDEKİ KONUM	SAYFA NO	RAPORLANMAMA DURUMU			GRI SEKTÖR STANDARDI REF. NO.
				RAPORLANMAYAN GEREKLİLİK (LER)	GEREKÇE	AÇIKLAMA	
Müşteri Memnuniyeti							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Müşteri Memnuniyeti ve Hizmet Kalitesi	83-84 149				
GRI 416: Müşteri Sağlık ve Güvenliği 2016	416-1 Ürün ve hizmet kategorilerinin sağlık ve güvenlik etkilerinin değerlendirilmesi	Entegre Yönetim Sistemi ve Sertifikalar Müşteri Memnunieti ve Hizmet Kalitesi	58 149				11.3.3
GRI 417: Pazarlama ve Etiketleme 2016	417-1 Ürün ve hizmet bilgisi ve etiketleme için gereklilikler	-	-	417-1	Not applicable	BOTAŞ enerji iletim ve depolama altyapısı sağlayan bir kamu kuruluşudur. Nihai tüketiciye yönelik paketli ürün veya etiketleme gerektiren bir hizmet sunulmadığından bu gösterge kuruluş için uygulanabilir değildir.	
	417-2 Ürün ve hizmet bilgileri ve etiketlemeyle ilgili uyumsuzluk vakaları	-	-	417-2	Not applicable	Raporlama döneminde ürün ve hizmet bilgileri ve etiketlemeyle ilgili uyumsuzluk vakası bulunmamaktadır.	
	417-3 Pazarlama iletişimiyle ilgili uyumsuzluk vakaları	-	-	417-3	Not applicable	Raporlama döneminde pazarlama iletişimiyle ilgili uyumsuzluk vakası bulunmamaktadır.	
GRI 418: Müşteri Gizliliği 2016	418-1 Müşteri gizliliğinin ihlali ve müşteri verilerinin kaybı ile ilgili doğrulanmış şikayetler	-	-	418-1	Not applicable	Raporlama döneminde müşteri gizliliğinin ihlali ve müşteri verilerinin kaybı ile ilgili doğrulanmış şikayet bulunmamaktadır.	
Kurumsal Sosyal Sorumluluk							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Toplumsal Katkı ve Sosyal Sorumluluk	83-84 139-142				11.15.1
GRI 413: Yerel Topluluklar 2016	413-1 Yerel topluluk katılımı, etki değerlendirmeleri ve geliştirme programları içeren operasyonlar	Toplumsal Katkı ve Sosyal Sorumluluk Ekonomik Kalkınma ve İstihdam	139-142 157-158				11.15.2
	413-2 Yerel topluluklar üzerinde önemli ölçüde fiili ve potansiyel olumsuz etkileri bulunan faaliyetler	Toplumsal Katkı ve Sosyal Sorumluluk Ekonomik Kalkınma ve İstihdam	139-142 157-158				11.15.3
Dijitalleşme, Siber Güvenlik ve İnovasyon							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Dijitalleşme, Siber Güvenlik ve İnovasyon	83-84 149-152				

EK 3

GRI STANDARDI	BİLDİRİM	RAPOR İÇİNDEKİ KONUM	SAYFA NO	RAPORLANMAMA DURUMU			GRI SEKTÖR STANDARDI REF. NO.
				RAPORLANMAYAN GEREKLİLİK (LER)	GEREKÇE	AÇIKLAMA	
Etik ve Şeffaflık							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Etik İlkeler Etik Yönetimi ve Etik Komisyonu Sürdürülebiilir Tedarik Zinciri	83-84 65 66 146				11.19.1 11.20.1
GRI 205: Yolsuzlukla Mücadele 2016	205-1 Yolsuzlukla ilgili riskler açısından değerlendirilen faaliyetler	Etik İlkeler Etik Yönetimi ve Etik Komisyonu	65 66				11.20.2
	205-2: Yolsuzlukla mücadele politika ve prosedürleri hakkında iletişim ve eğitim	Etik İlkeler Etik Yönetimi ve Etik Komisyonu	65 66				11.20.3
	205-3 Doğrulanmış yolsuzluk vakaları ve alınan önlemler	-	-		Not applicable	Raporlama döneminde herhangi bir olay olmamıştır.	11.20.4
GRI 206: Rekabet Karşıtı Davranış 2016	206-1: Rekabet karşıtı davranış, tekel karşıtı uygulamalar ve tekelleşme uygulamalarıyla ilgili hukuki işlemler	Etik İlkeler Etik Yönetimi ve Etik Komisyonu	65 66				11.19.2
Acil Durum Hazırlığı ve Müdahale							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Acil Durum Yönetimi	83-84 41-42				11.8.1
GRI 306: Atıksular ve Atıklar 2016	306-3 Önemli döküntüler / Önemli sızıntılar	Acil Durum Yönetimi	41-42				11.8.2
İklim Dayanıklılığı, Uyum ve Geçiş							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi İklim Değişikliği Uyum, Dayanıklılık ve Geçiş	83-84 102-105				11.2.1
GRI 201: Ekonomik Performans 2016	201-2 İklim değişikliği kaynaklı finansal etkiler ve diğer riskler ile fırsatlar	Sürdürülebilirlik Risk Yönetimi İklim Değişikliği Uyum, Dayanıklılık ve Geçiş	77-82 103				11.2.2
GRI 305: Emisyonlar 2016	305-5 Sera gazı emisyonlarının azaltılması	İklim Değişikliği Uyum, Dayanıklılık ve Geçiş	102-105				11.2.3
Güvenlik							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Arz Güvenliği Güvenlik Uygulamaları	83-84 33-36 39-40				11.18.1
GRI 410: Güvenlik Uygulamaları 2016	410-1 İnsan hakları politikaları veya prosedürleri konusunda eğitim almış güvenlik personeli	Güvenlik Uygulamaları	39-40				11.18.2
Hava kalitesi							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Hava Kalitesi	83-84 120				11.3.1
GRI 305: Emisyonlar 2016	305-7 Azot oksitler (NOx), kükürt oksitler (SOx) ve diğer önemli hava emisyonları	EK 1 Çevresel Performans Göstergeleri Emisyon Ölçüm Sonuçları	166-168				11.3.2
GRI 416: Müşteri Sağlığı ve Güvenliği 2016	416-1 Ürün ve hizmet kategorilerinin sağlık ve güvenlik etkilerinin değerlendirilmesi	Entegre Yönetim Sistemi ve Sertifikalar Müşteri Memnunieti ve Hizmet Kalitesi	58 149				11.3.3

EK 3

GRI STANDARDI	BİLDİRİM	RAPOR İÇİNDEKİ KONUM	SAYFA NO	RAPORLANMAMA DURUMU			GRI SEKTÖR STANDARDI REF. NO.
				RAPORLANMAYAN GEREKLİLİK (LER)	GEREKÇE	AÇIKLAMA	
Operasyonel Süreklilik ve Varlık Yönetimi							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Operasyonel Verimlilik ve Varlık Yönetimi	83-84 38				11.14.1
GRI 201: Ekonomik Performans 2016	201-1 Doğrudan yaratılan ve dağıtılan ekonomik değer	Ekonomik Kalkınma ve İstihdam	157-158				11.14.2
GRI 202: Pazar Varlığı 2016	202-2 Yerel topluluktan işe alınan üst yönetimin oranı	-	-	202-2	Information unavailable/ incomplete	Üst düzey yönetimin yerel topluluklardan istihdam oranına ilişkin veri raporlama döneminde sistematik olarak izlenmemektedir.	11.14.3
GRI 203: Dolaylı Ekonomik Etkiler 2016	203-1 Desteklenen altyapı yatırımları ve hizmetleri	Ar-ge ve İnovasyon	153-156				11.14.4
	203-2: Önemli dolaylı ekonomik etkiler	Ekonomik Kalkınma ve İstihdam	157-158				11.14.5
GRI 204: Tedarik Uygulamaları 2016	204-1 Yerel tedarikçilere yapılan harcamaların oranı	-	-	204-1	Confidentiality constraints	Yerel tedarikçilere yapılan harcamalara ilişkin oran ve parasal veriler ticari hassasiyet nedeniyle kamuya açıklanmamaktadır. Bununla birlikte, 2024 yılı itibarıyla tedarikçilerin %99'unu yerel tedarikçiler oluşturmaktadır.	11.14.6
Paydaş Yönetimi							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Paydaş Yönetimi	83-84 59-60				
Yönetişim							
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3 Öncelikli konuların yönetimi	Sürdürülebilirlik Önemlilik Analizi Kurumsal Sürdürülebilirlik Yönetişim Yapısı	83-84 89-90				

EK 3

GRI Sektör Standartları kapsamında önemli olarak değerlendirilmeyen konular

GRI 11: Oil and Gas Sector 2021

KONU	AÇIKLAMA
11.7 Kapatma ve rehabilitasyon	Kuruluşun mevcut faaliyetleri ağırlıklı olarak işletme ve operasyon aşamasında olup, raporlama döneminde tesis kapatma veya rehabilitasyon gerektiren bir faaliyet bulunmamaktadır. Bu nedenle, kapatma ve rehabilitasyona ilişkin etkiler önemli olarak değerlendirilmemiştir.
11.12 Zorla çalıştırma ve modern kölelik	Kuruluş, kamu kurumu olması sebebiyle yerleşik kanun ve yönetmeliklere ve kamu kurumlarının devlet tarafından yapılan sıkı denetimlere tabidir. Kuruluşun faaliyet gösterdiği coğrafyalarda yürürlükteki mevzuat, kurumsal politika ve prosedürler ile tedarikçi seçim ve denetim süreçleri kapsamında zorla çalıştırma ve modern kölelik riskleri değerlendirilmiştir. Raporlama döneminde bu kapsamda önemli bir risk veya etki tespit edilmemiştir. Bu nedenle, konu önemli olarak değerlendirilmemiştir.
11.16 Arazi ve doğal kaynak hakları	Kuruluşun kamu kurumu niteliği doğrultusunda arazi kullanımı ve doğal kaynaklara erişim süreçleri yürürlükteki mevzuat ve kamulaştırma uygulamaları çerçevesinde yönetilmektedir. Raporlama döneminde yeni proje geliştirme faaliyetlerinin bulunmaması nedeniyle arazi edinimi ve yer değiştirme süreçlerine bağlı ilave bir etki oluşmamıştır. Mevcut operasyonlar kapsamında ise paydaş katılım mekanizmaları ve kurulu yönetim sistemleri aracılığıyla potansiyel etkiler izlenmekte ve yönetilmektedir. Bu kapsamda raporlama döneminde önemli bir etki veya ihtilaf tespit edilmemiştir. Bu nedenle, konu önemli olarak değerlendirilmemiştir.
11.17 Yerli halkların hakları	Kuruluşun faaliyet gösterdiği coğrafyalarda uluslararası tanımlar kapsamında yerli halklar (indigenous peoples) bulunmamaktadır. Bu doğrultuda, raporlama döneminde yerli halkların haklarına ilişkin herhangi bir etki veya risk söz konusu olmamıştır. Bu nedenle, konu önemli olarak değerlendirilmemiştir.
11.21 Devlete yapılan ödemeler	Kuruluş, 233 sayılı KHK kapsamında faaliyet gösteren bir kamu iktisadi teşebbüsü olup, vergi ve diğer yasal yükümlülüklerini yürürlükteki mevzuat çerçevesinde yerine getirmektedir. Kurumlar vergisi, KDV, ÖTV ve diğer yasal ödemeler ilgili mevzuata uygun olarak beyan ve ödeme sistemleri aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, enerji piyasası düzenlemeleri kapsamında lisans bedelleri ve katılma payları ile diğer kamu kurumlarına yönelik ödemeler ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılmaktadır. Söz konusu süreçler kamu mali yönetimi ve denetim mekanizmaları kapsamında yürütülmekte olup, raporlama döneminde bu konuya ilişkin önemli bir risk veya etki tespit edilmemiştir. Bu nedenle, konu önemli olarak değerlendirilmemiştir.
11.22 Kamu politikaları	Kuruluşun kamu kurumu niteliği doğrultusunda kamu politikalarının oluşturulmasına yönelik doğrudan bir lobi faaliyeti veya siyasi bağış uygulaması bulunmamaktadır. Faaliyetler ilgili mevzuat ve kamu politikaları çerçevesinde yürütülmekte olup, kamu politikalarının yönlendirilmesine yönelik bir etki söz konusu değildir. Bu nedenle, konu önemli olarak değerlendirilmemiştir.

BOTAŞ

50.YIL
15 AĞUSTOS 1974

Bu rapor, hukuki konularda ya da herhangi bir yatırım kararı için tavsiye niteliğinde olmayan, genel bilgileri ve sadece ileriye dönük beyanları, tahminleri ve projeksiyonları içermektedir. Bu bilgiler rapor kapsamındaki dönem itibarı ile iyi niyetle ve sadece bilgilendirme amaçlı açıklanmıştır.

Söz konusu bilgiler eksiksiz, geçerli vb. olduklarına ilişkin olarak herhangi bir beyan, taahhüt veya garanti olmaksızın "olduğu gibi" sağlanmaktadır. Bu raporda sunulan bilgilerin kullanımından doğabilecek zararlardan BOTAŞ, çalışanları, yöneticileri ve raporlama sürecinde yer alan diğer kişi ve kuruluşlar sorumlu tutulamaz. Bu rapor veya içeriği hakkında her türlü hak BOTAŞ 'a aittir.

BAŞA DÖN

sustainability@botas.gov.tr

www.botas.gov.tr

Üniversiteler Mah. 1598. Cad. Bilkent Plaza
Küme Evleri, A1-A2 Blok No: 1-1A 06800
Bilkent / ANKARA

Botastr

Botastr

Botastr

Botaskurumsal

Botas